

Temperatura se dviga, pritisk raste!

str. 4

Za kuga kurijo v soboških kotlovnica?

str. 3

Neprimerna hitrost vodi v smrt

str. 19

NASLOV

Leto XXXVII
Št. 40

Murska Sobota
10. oktobra
1985

CENA 40 DIN

VESTNIK

LJUTOMERSKI TEHNOSTROJ PRED VELIKO PREIZKUŠNJO

BITI ALI NE BITI?

Če je še pred dvema letoma ljutomerski Tehnostroj dosegal izredno ugodne poslovne rezultate, je ta največja delovna organizacija v občini zdaj v najtežjem položaju v vsej svoji zgodovini. Močan padec povpraševanja po izdelkih kmetijskega programa, neustrezna organiziranost proizvodnega procesa, ob tem pa še pomanjkanje kakovostnih obratnih sredstev — vse to so bili med drugim razlogi, da je tozdr Proizvodnja vozil in kmetijske mehanizacije poslovno leto 1984 zaključil z več kot 300 milijoni dinarjev izgube. Pomagal ni niti ukrep družbenega varstva, saj se napak iz preteklosti od danes na jutri ne da odpraviti. Tako se težave v Tehnostroju še naprej zaostčujejo, ob letošnjem polletju je izguba narasla že na dobrih 335 milijonov dinarjev, napovedujejo pa, da bo do konca leta dosegla še višino okrog 600 milijonov dinarjev.

Težave v Tehnostroju so postale najresnejši problem ljutomerskega gospodarstva, saj ustvarja ta delovna organizacija desetinno družbenega proizvoda občine (pred leti celo 13 odstotkov) in predstavlja pomemben delež v zagotavljanju sredstev za skupno porabo, saj bi se brez Tehnostroja morala prispevna stopnja za te namene pri drugih povečati za tri odstotke. V Ljutomeru zato o Tehnostroju razmišljajo: biti ali ne biti.

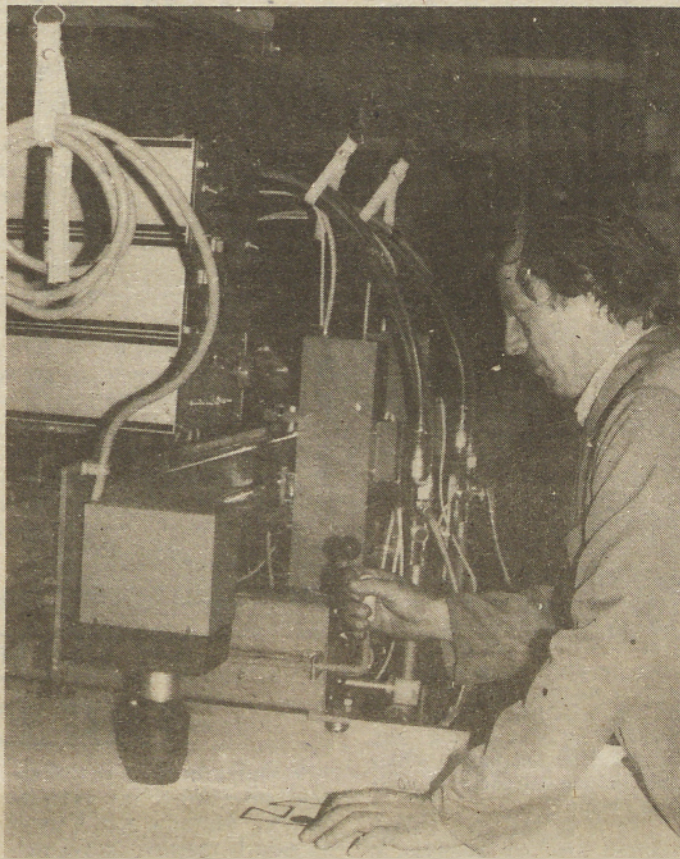
Stečaj ne pride v poštev, pravijo ljutomerski gospodarstveniki, zato so vse sile usmerili v iskanje nekoga, ki bi razmere uredil, in ustreznega proizvodnega programa, hkrati pa so že sprejeli nekatere ukrepe, ki bi vsaj delno omilili zaostrene razmere v Tehno-

stroju. Da bi se dalje izdelovali za zaloge, ni sprejemljivo, saj obresti že zdaj predstavljajo 30 odstotkov cene njihovih izdelkov, ki jih tržišče tako še bolj ne sprejema, zato so se odločili za zmanjšanje proizvodnje. Število zaposlenih so že znižali od 500 na okrog 350, nekaj delavcev, so prerazporedili v druge organizacije združenega dela, število zaposlenih pa bodo še naprej zmanjševali. Za prihodnje leto načrtujejo, da bodo izdelavo kmetijskega programa skrbili na 45 odstotkov, vendar težav tudi s tem ne bo konec. Možnosti za odpravo le-teh so le v iskanju novih ustreznih programov, dodatnih del za druge organizacije združenega dela, tudi za tujino, in v večjem izvozu. Slednji je sicer dohodkovno nezanimiv, saj s cenami ne morejo biti konkurenčni na tujih tržiščih, zato bo treba najti tudi več razumevanja pri dobaviteljih reprodukcijskega materiala.

Najtežji problem, pred katerim so se znašli, ko so se odločili za sanacijo, je ureditev finančnega položaja, predvsem pokrivanje letošnje izgube. Pa tudi sicer je finančni položaj Tehnostroja nadvse zaskrbljujoč, saj je trenutno v tej delovni organizaciji vezanih 1.045 milijonov dinarjev bančnih sredstev, samo za obresti pa so morali v prvih letošnjih šestih mesecih plačati kar 478 milijonov dinarjev.

Razmere so torej več kot kritične, zato je treba nemudoma ukrepati. Občinski izvršni svet se je aktivno vključil v iskanje rešitev, dogovarjajo se tudi z republikanskim izvršnim svetom, več pa bi pri tem vsekakor morala narediti tudi gospodarska zbornica.

Ludvik Kovač

Če je mednarodni sejem tehnike varjenja in rezanja v zahodnonemškem Essnu barometer za dosežke na tem področju, bi lahko bila lendavska delovna organizacija Gorenje Varstvo, zlasti pa njen tozdr Tovarna varilne opreme, pojem za razvijanje varilne tehnike in tehnologije ne le v Pomurju, ampak širše. Serije številnih novih izdelkov pričajo o velikih ustvarjalnih naporih in prodornosti skupine Varstrovih strokovnjakov, zato se najbrž spodobi, da smo pred bližnjim dnevom inovatorjev v objektivni nekaj iz tega doma in na tujem vse bolj (pri)znanega kolektiva.

(B. Ž.)

PRED 12. OKTOBROM, DNEVOM INOVATORJEV

»Muzikantje« v povorki razvoja

Prizanesljiv nasmešek je šinil čez obraz moža za strojem v eni naših tovarn, ko smo mu postregli z metaforičnim preblistkom enega uveljavljenih družboslovcev: naše izumiteljstvo ni speča lepota, ki bi jo morali prebuditi, temveč velikan v verigah, ki ga je treba osvoboditi. Meril je kajpak na vsakovrstne zavore in pregrade, ki se tudi v pomurskem združenem delu kažejo na dva načina: oba v smislu uravnilovke. Očitnejša in bolj groba je »filozofija enakih želodcev«, ki jo najpogosteje srečujemo med delavci s kronično nizkimi osebnimi dohodki. Druga, bolj »premetena« in manj očitna pa je »intelektualna uravnilovka« ali uravnilovka sposobnosti. Prva si je toplo gredo našla predvsem med neposrednimi proizvajalci, tam torej, kjer sicer gromovniško prisegamo na množično inventivno dejavnost, druga pa tam, kjer naj bi prišla do veljave poklicna, razvojno-raziskovalna dejavnost.

V eni od analiz o razmerah v pomurskem inovatorstvu smo prebrali: »Na žalost je veliko temeljnih organizacij, kjer je popolno inovacijsko mrtvilo. Posebej zaskrbljujoče je v kmetijstvu. Res pa je, da v nekaterih kolektivih inovatorji ne prijavljajo svojih inovacij — bodisi iz skromnosti bodisi zato, ker menijo, da je to njihova delovna dolžnost, pogosto pa tudi zato ne, ker ne

želijo biti žrtev zavisti svojih sodelavcev. Žal je v Pomurju precej primerov, ko morajo inovatorji iskati svoje pravice na sodišču«. Se potemtakem tudi pomurskim inovatorjem obeta, da bodo sčasoma le še »muzikantje« v razvojni povorki, bele vrane in črne ovce po delovnih kolektivih?

Prelistali smo knjižico, ki je pred nekaj meseci izšla pri založbi Gospodarskega vestnika in obravnava krožke za izboljševanje proizvodnje. Te so ponekod v Sloveniji sicer že vpeljali, vendar so prve izkušnje zelo različne, ene bolj druge manj spodbudne. Gre za metodo in način organiziranega pristopa k širjenju inovativne dejavnosti med delavci v smislu motivacije in »kollektivnega pritiska« ob popolnem sodelovanju vseh vodilnih in vodstvenih sestavov. Le tako je namreč za pričakovati, da bo namen dosežen. V večini organizacij združenega dela v štirih pomurskih občinah se za krožke ne navdušujejo, pa tudi sicer je stopnja dojemljivosti za novosti na dokaj nizki ravni. Zakaj je tako, tokrat ne bi razpredali. Dejstvo pa je, da ob letošnjem dnevu inovatorjev ne more biti razlogov za večji optimizem. (Mimogrede: skupščina občinske raziskovalne skupnosti v Murski Soboti minuli ponedeljek spet ni bila sklepna!)

Branko Žunec

Kam, radgonsko gospodarstvo?

Občina G. Radgona je v daljšem razvojnem obdobju dosegla pomembne rezultate na gospodarskem in socialnem področju ter bistveno spremenila sestavo gospodarstva. Leta 1961 je bilo v občini 60 odstotkov kmečkega prebivalstva in le 19 odstotkov zaposlenih od skupnega prebivalstva; letos pa le še 21 odstotkov kmečkega prebivalstva in kar 34 odstotkov zaposlenih.

Kljub tako dinamičnemu razvoju je občina po družbenem proizvodu v zadnjih letih med zadnjimi v SR Sloveniji. Za tako stanje je več vzrokov. Izstopajo pa predvsem ekstenzivni razvoj industrije v preteklem obdobju, velik delež delovno intenzivnega gospodarstva, sorazmerno velik delež kmetijstva v gospodarstvu občine, neugodna izobrazbena sestava zaposlenih in predvsem nizka produktivnost, slabša učinkovitost investiranja in gospodarnost poslovanja. Organizacija dela je premalo učinkovita, tudi lastnega znanja ne izkoriščamo dovolj.

Iz ocene izvajanja družbenega načrta občine za tekoče srednjeročno obdobje izhaja, da so se gospodarske in razvojne razmere v zadnjih letih temeljito spremenile. V zaostrenih gospodarskih razmerah je dosežena skromna stopnja razvoja, čeprav je uspelo zadržati pozitivno stopnjo rasti fizičnega obsega proizvodnje in je v kmetijstvu dosežen napredek. V skladu z razvojnimi usmeritvami so sredstva za vse oblike porabe naraščala počasneje od rasti dohodka in so realno močno nazadovale, s tem nazaduje tudi življenjski standard.

V tekočem srednjeročnem obdobju smo načrtovali 2-odstotno rast družbenega proizvoda. V posameznih letih so bile nominalne rasti družbenega proizvoda precej visoke, v letih 1981—1984 celo 39 odstotkov. Zaradi visoke rasti cen v zadnjih letih pa realni družbeni proizvod radgonskega gospodarstva nazaduje.

Pred iztekom tekočega srednjeročnega obdobja je to vsekakor slaba osnova za načrtovanje v prihodnje, vendar bo potrebno dosežati v okviru zastavljenih ciljev in gospodarjenja iz dolgoročnega načrta SR Slovenije v občini v naslednjem srednjeročnem obdobju 1986—1990 realno rast družbenega proizvoda (za 4 odstotke) in izvoza (za 10 odstotkov).

Pri razvoju industrije bomo upoštevali usmeritve v širšem prostoru, v reprodukcijskih verigah pa predvsem povezovanje na višji ravni in skupno načrtovanje razvojnih programov. Posodabljali in razvijali bomo proizvodnjo in uvajanje sodobne tehnologije, z večjim vključevanjem strokovnih kadrov in znanja ter z večjo udeležbo inovacij.

Nadaljnjo rast gospodarstva načrtujemo pri vseh nosilcih razvoja industrije. Tako bo Radenska pri opremlitvi polnilne linije prešla v naslednjo fazo z združitvijo potencialnega znanja večjih gospodarskih panog na osnovi razvoja in proizvodnje tega programa. Načrtuje tudi povečanje polnjenja brezalkoholnih pijač.

Integral, DO Avtoradgona se bo zavzemala za zagotovitev višje tehnološke ravni in kakovosti dela. Razširila bo ponudbo z novimi inčicami bivalnih enot, katerih značilnost bo večnamembnost. Začela bo z izdelavo avtobusov na samovoznih podvozjih in posebnih nadgradenj. Ustvarila bo pogoje za izdelavo strojnih elementov, zlasti tistih, ki jih sedaj kovinska industrija uvaža.

Gorenje Elrad bo ostal vodilni proizvajalec izdelkov, komponent in sistemov za prenos audio in video signalov, komponent za proizvajalce elektronike. Razvijal bo namensko opremo za elektroniko in njej sorodno industrijo.

Mura, tozdr Moda kot izdelovalec konfekcije bo sledila zahtevam kakovostnih izdelkov razvitih držav in sproti uvažala dosežke vrhunske tehnologije.

Elkom Lina bo nadaljevala z razvojem pri izdelavi glasbil, kjer so odprte velike možnosti za uspešno vključitev na domačem in tujem trgu.

V kmetijstvu bo osnovna naloga tudi v prihodnje povečati obseg kmetijskih pridelkov in pridelavo hrane. To bomo dosegli z nadaljnji posegi za izboljšavo zemljišč, kot so osuševanja, namakanja in z uvajanjem sodobne tehnologije.

Osnova hitrejšega razvoja turizma v naši občini so gotovo naravne lepote krajine, bogastvo mineralnih voda ter tradicija in izkušnje iz preteklosti. Turizem bo usmerjen v doseganje večjega delavnega priliva ter ustvarjanje boljših razmer za celovitejšo zadovoljevanje turističnih in rekreativnih potreb domačih in tujih gostov. Vzoredno se bo razvijala tudi trgovina.

Načrtovane cilje bo možno doseči z vlaganjem v modernizacijo in razširitev proizvodnih zmogljivosti, predvsem v opremo in uvajanje sodobnih tehnoloških postopkov, z boljšo izkoriščenostjo sedanjih zmogljivosti ter smotnejšo izrabo surovin in energije. Kadrovska sestava se bo v občini glede na sedanje stanje morala bistveno izboljšati. Izkoristiti bomo morali več znanja in bistveno izboljšati produktivnost. Rast življenjskega standarda bo odvisna od doseženega dohodka, izboljšanja kakovostnih dejavnikov gospodarjenja, predvsem pa od produktivnosti dela.

Predsednica izvršnega sveta SO G. Radgona Dana SUKIC

PRODAJA LENDAVSKE RAFINERIJE

Rešitev v novembru?

Te dni so se s Kitajsko vrnili predstavniki Ina-Nafte Lendava, kjer so se dogovarjali o prodaji rafinerijskih naprav, ki so ostale uskladiščene v Lendavi, potem ko smo se v Sloveniji odločili, da ne bomo gradili nove rafinerije.

Kitajci so resen kupec, vendar niso pripravljeni plačati toliko, kolikor hočejo za rafinerijo iztržiti Lendavčani, čeprav so slednji ceno že znižali za 20 odstotkov od nakupne vrednosti. Pogovori so bili prekinjeni, ker predstavniki Nafte niso imeli pooblastil o večjem znižanju cene. Zdjaj poverjajo dosedanje pogovore in preračunavajo, do katere meje še lahko znižajo ceno. Na Kitajsko se bodo vrnili spet v mesecu novembru in tedaj bodo verjetno podpisali pogodbo o prodaji rafinerije. Si bodo potlej v Lendavi oddahnili? Nikakor ne! Morebitna prodajna pogodba bo namreč tudi velika odgovornost, kajti z njo bo Ina-Nafta tudi jamčila za delovanje opreme, kar pomeni, da bodo morali vsak del stroja oziroma opreme, ki ne bi deloval, zamenjati na lastne stroške.

S. S.

Med semensko pšenico 40 ton obolele

Kmetijski strokovnjaki KZ Panonke so s hitro akcijo preprečili katastrofo. Med 700 tonami semenske pšenice, od te so je precej kupili od organizacije SEMENA iz Somborja, je bilo namreč 40 ton super zlate, ki je bila okužena s trobnobo. Pšenica je bila deklarirana kot semenska. Da bi bilo kaj narobe, iz papirjev ni bilo moč razbrati, saj so podatki analiz kazali, da gre za neoporečno seme.

Konec minulega tedna, natančneje

v petek ob 12.00, pa so komercialno službo KZ Panonka iz Somborja obvestili, da je med poslanim semenom tudi bolno. V KZ Panonki so takoj ukrepali. Še neraztovorjeni vagon z 20 tonami obolele pšenice so že vrnili, 20 ton, ki so jo kmetje že prevzeli, pa so začeli vračati v ponedeljek, 7. oktobra. Od prevzete so je posejali le okoli 100 kg na površini od 30 do 40 arov v okolici Salóvec na Goričkem.

B. H.

Mladi glasovi

Aktiv ZSMS Bogojina zopet organizira tekmovanje Glas mladih pevcev — ljubiteljev. Prireditelj bo 27. oktobra 1985 v kulturnem domu v Bogojini. Pričačujejo veliko udeležbo, vsem pogumnim mladim pevcem pa sporočajo, da se naj za nastop prijavijo do 15. oktobra pri vodstvu mladinske organizacije.

CRVENA ZASTAVA Z JUGOM

Platana z liftomatom?

Seveda eno z drugim ne more biti primerljivo, pa vseeno: oba sta se znašla na tržišču »velike luže«. Kragujevska Crvena zastava s tako imenovanim »poslom stoletja«, soboska Platana z izdelkom, ki resda zbujajo različne asociacije, toda baje veliko obeta. Za zdaj bo omogočal udobje in zdrav način sedenja samo nežnemu spolu. »Stol za sekretarke,« mu pravi direktor Plataninega tozda Ledava Karel Toplak in dodaja: »Gre za novost na našem tržišču. Sedalo ima nagibe, naslon pa se prilagaja hrbtnici, tako da med sedenjem ni posebnih obremenitev. Prednost pri izvozu pomeni demontažna konstrukcija liftomata, saj bomo v zaboynike lahko naložili veliko večje količine. Stroški, ki jih imamo s pošiljko enega zaboynika v Ameriko, so namreč okrog milijon dinarjev. Poglavitno prednost pomeni to, da bo mogoče iz omenjenega stola razviti bogate »fotelje«, kjer se bosta sedalo in naslon prilagajala drži sedečega.«

Kako daleč ste z razvojem tega izdelka in kdaj ga boste začeli industrijsko izdelovati?

»Petdeset smo jih pripravili kot prototip: deset jih pošiljamo na eno največjih razstav pisarniškega pohištva v Chicago v Združene države Amerike, štirideset pa jih gre za domači trg v Slovenijalesove poslovne enote, ki bodo hkrati testirale tržišče. Dolej smo skupaj z marketingom Slovenijalesova ugotovili, da bi količine, ki naj bi jih izdelovali, znašale okrog deset tisoč kosov letno. Vendar bomo konkretno število zvedeli šele ko bomo vzorci iz ničte serije v skladiščih in prodajalnah Slovenijalesova. S serijsko izdelavo bomo začeli predvidoma s 1. januarjem prihodnje leto in ostajamo pri številki deset tisoč kosov za domače tržišče. Na tujem trgu pa pričakujemo konkretne rezultate v oktobru po že omenjenem chikaškem sejmu,« je povedal Toplak in nas opozoril, da ne smemo pozabiti na delež, ki ga je pri izdelku prispevala delovna organizacija Panonija. Brez njene kovinske konstrukcije in določenih izvirnih rešitev vrtljivi stol liftomat ne bi bil kar je, smo razumeli sogovornika.

B. Žunec

KREPIMO POŽARNO VARSTVO

Mehiški potres še vedno odmeva po svetu. Po 17-dnevni prekinitvi so pred dnevi spet vzpostavili telefonske zveze iz Ciudad de Mexica s svetom. Žrtve je že preko 8 tisoč. Tu in tam se po tolikih dneh zgodi skoraj čudež: 16 dni in 17 noči je v ruševinah preživel 9-letni Luis Ramon Mafarrete; ko so se prekopalni do njega so ugotovili kako na pol živ ob jema svojega mrtvega deda. Na sliki: eden od tisoč prizorov — reševalci so našli pone-
rečenko.

Cesta Dunaj—Gradišče—Zagreb?

Fred nedavnim so v gradiščanskem Eisenstadtu v Avstriji odprli jugoslovansko-avstrijsko podjetje Burtrade, v katerem poleg avstrijskih firm iz Gradišča sodelujejo tudi nekateri ozdi iz SR Hrvatske, na primer Varteks, Astra, Omnica in drugi. Novo podjetje se ne bo ukvarjalo samo z blagovno menjavo, marveč bo ustanovljalo nova podjetja za potrebe potrošnikov v Avstriji in na tretjih

tržičih. Burtrade je že prve dni po otvoritvi prodal na Madžarsko 5 tisoč Varteksovih oblek.

Otvoritvi je prisostvoval tudi Ante Marković, predsednik izvršnega sveta sabora Hrvaške, ki je z gradiščanskim deželnim glavarjem Keryjem izmenjal poglede o nekaterih aktualnih vprašanjih sedanega in prihodnjega sodelovanja med SR Hrvatsko in avstrijsko deželo Gradišče, pri čemer

sta nakazala tudi potrebo po cestni povezavi iz smeri Dunaj—južno Gradišče—Hrvaška. To naj bi prispevalo k pozitivni turizma, maloobsejnega prometa in tudi zblizanju gradiščanskih Hrvatov z matično deželo. Med dvodnevnim obiskom je bilo ugodno ocenjeno tudi kulturno sodelovanje med obema deželama, o čemer že od leta 1973 obstaja poseben sporazum.

Osnutek kritične analize sprejemljiv

Kaj spremeniti v našem političnem sistemu, da bomo z njim bolj zadovoljni? Na predloge, kaj naj bi naredili, bo treba počakati do konca oktobra. Tedaj bo namreč komisija zveznega družbenega sveta, ki se ukvarja z vprašanji družbene ureditve, dopolnila svoje na 125 straneh zapisano nekajmesečno delo — kritično analizo delovanja našega političnega sistema.

V zveznem družbenem svetu v Beogradu so ugotovili, da je osnutek predstavljen kritične analize sprejemljiv. Razlogov za spreminjanje temeljev političnega sistema ni, po demokratični javni razpravi, ki naj bi jo organizirala Socialistična zveza (njeno predsedstvo naj bi določilo tudi, kakšna naj bi ta razprava bila), pa naj bi prišlo do izraza ne le kritike sedanjih slabosti in pomanjkljivosti, temveč tudi to, kako, kje in kdo se mora lotiti dela.

Da dveletno delo zveznega sveta ni bilo lahko in da je bilo pravzaprav zelo uspešno, je spomnil Josip Vrhovec, predsednik komisije, ki je pripravila os-

nutek dokumenta. Tisoč strani obsegajoče separate, ki govorijo o osrednjih vprašanjih političnega sistema in dvakrat toliko strani povzetkov iz razprav, je bilo treba strniti na več kot desetkrat tanjšo kritiko.

Dokument predlaga spremembo ali dopolnitev 27 členov Ustave SFRJ, na tri vprašanja pa še ne daje odgovorov. Prvo vprašanje govori o temeljnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delegacij in delegatov. Komisija predlaga, da naj bi jih zapisali v samoupravnih splošnih aktih, v alternativnih predlogih pa prihaja do izraza zahteva po posebnem zveznem zakonu. Kakšna naj bi bila usklajitev delegatske-

ga odločanja, je drugo vprašanje. V analizi predlagajo, da bi jo bilo možno zagotoviti z oblikovanjem konferenc delegacij, nasproti predlogi pa govorijo, da naj bi z ustavo omogočili manjšim organizacijam v delovni organizaciji na območju iste družbenopolitične skupnosti oblikovanje skupne delegacije za skupščino občine.

Tu je še 281. člen Ustave. Nasproti predlogu komisije, ki meni, da je dovolj širok, da federaciji omogoča prek zveznih organov uresničevati sistem socialističnih družbenih in ekonomskih odnosov ter enotni politični sistem, je mnenje, da bi morali natančneje razmejiti zakonodajno odgovornost med federacijo ter republikami in pokrajinama. Vrhovec je svetu predlagal, da bi z novimi dokazi, če jih seveda predlagatelji imajo, poskušali najti skupen jezik tudi o teh vprašanjih.

Še enkrat o bencinu

Samo v dveh stavkih, ampak zapisali smo (čeprav z vprašanjem v naslovu kakor nekateri drugi časopisi), da se ob drsenju dolarja navzdol lahko poceni tudi bencin. Barva v časopisu se še ni do kraja posušila, ko smo izvedeli, da se je prejšnji četrtek bencin (in vsi drugi naftni derivati) PODRAŽIL. Vseeno kakšni so razlogi za podražitev, vemo pa, da je s tem zvezni izvršni svet prilil ogenj na nova zviševanja cen, kajti energija je v vsakršni proizvodnji ali storitvah ena od temeljnih postavk.

Za tiste pa, ki se radi ukvarjajo s takšnimi ali drugačnimi primerjavami, je tabela o podražitvah bencina v zadnjih trinajstih letih. Da ne boste računali: to je natanko 7000 odstotkov!

	Cene bencina v dinarjih	
	Navadni	Super
1. 1. 1972	1,80	2,00
2. 3. 1972	2,60	2,80
1. 7. 1972	2,55	2,85
14. 6. 1973	2,80	3,10
30. 10. 1973	4,00	4,30
14. 4. 1974	4,90	5,20
1. 3. 1977	6,70	7,00
28. 7. 1978	6,90	7,30
16. 11. 1978	8,85	9,15
22. 4. 1979	9,80	10,50
14. 7. 1979	12,50	13,50
15. 2. 1980	15,00	16,50
11. 8. 1980	19,00	21,00
22. 1. 1981	24,00	26,00
10. 10. 1981	26,50	28,50
20. 2. 1982	28,30	30,50
17. 7. 1982	35,50	37,50
4. 11. 1982	38,00	40,00
15. 4. 1983	49,00	52,00
14. 9. 1983	63,50	68,00
24. 12. 1983	68,00	71,00
1. 6. 1983	81,50	85,50
1. 9. 1984	87,50	92,40
1. 11. 1984	94,70	100,00
1. 1. 1985	107,00	113,00
29. 3. 1985	111,00	118,00
25. 8. 1985	122,00	132,00
3. 10. 1985	130,00	140,00

Spet izraelski »izlet«

Po takomenovanju »operaciji Entebbe« leta 1976 in po nepričakovanem bombardiranju iraških atomskih reaktorjev leta 1981, je bil nenadni napad izraelskih vojnih letal na palestinsko taborišče v Tuniziji že tretji izraelski »izlet« v inozemstvo, s katerim so v prvi vrsti hoteli pokazati, da so sposobni intervenirati tudi na velike daljave. Tja in nazaj so letala preletela okoli 5 tisoč kilometrov in za poznavalce je to nemogoče brez vmesnega dobivanja goriva, pri čemer so osumili Američane. Palestinski vodja Arafat (namen napada je bil, da bi ga ubili), je bil dan pred napadom v Maroku, vendar so ob povratku v Tunizijo ni vrnil v svoj štab. Napad je zahteval veliko materialno škodo ter več deset mrtvih Palestincev in Tunizijcev. Izrael naj bi izvedel ta napad kot povračilo za uboj treh Izraelskih turistov v ciprskem pristanišču Larnaka pred desetimi dnevi. Zadeva je spoznavanje okrog bližnjevzhodnega vprašanja spet spravila v hladilnik.

Smrt žejnih hrastov

V bjelovarskem gozdnem gospodarstvu Mojica Birta je zavladal preplaš, ko so ugotovili neustavljivo propadanje hrastovih gozdov. V gozdovih bodo zapele žage, čeprav tega niso predvidevali še vsaj za nekaj desetletij. Gozdno gospodarstvo v Bjelovaru gospodari s preko 172 tisoč hektarji gozdov, hrastovina pa raste na 35 tisoč hektarjih. Nekaj več suhih hrastov kot običajno je bilo že pred leti, vendar temu niso namenili posebne pozornosti. Letos se je posušilo okoli 1300 hektarjev in verjetno je, da bo »bolezen« napadla še večje površine. Besedo bolezen je res treba dati v narekovaj, saj gre za nekoliko neobičajno umiranje hrastovih gozdov, ki se razprostirajo na tleh z izredno ugodnimi vodnimi razmerami, kjer tudi poplave niso bile redkost. S številnimi osuševalnimi posegi so porušili naravno razmerje med vodo in hrastjem, ki mu sedaj — kot vse kaže — bije zadnja ura. Predvidena gradnja kanala za hidroelektrarno Durdevac bo pripomogla k uničenju še 4 tisoč hektarjev sestojeve hrasta. Po oceni gozdnega obrata Vrbovec bodo morali letos prisilno posekati preko 6.600 kubikov hrastovine, na drugih, petih bilogorsko-podravskih območjih pa škode še niso izračunali, vendar prisilno posekane hrastovine ne bo manj kot 25 tisoč kubikov.

Tudi bjelovarski zgled kaže na nepomirljivo nasprotje med vodnogospodarskimi in gozdarskimi interesi, ki imajo strahovite posledice, če se jih ob skupnih prizadevanjih ne zavedo pravočasno.

PRIMERJAVE BURJO DUHOVE

Republiški komite za delo je pripravil temeljito primerjavo gibanj povprečnih osebnih dohodkov v Sloveniji z drugimi republikami. Podatek iz te primerjave, ki pravi, da slovensko povprečje osebnih dohodkov za 31 odstotkov presega jugoslovansko je nekoliko razburilo duhove vzhodno od Kolpe. Omenjeni podatek sam pa seveda še ničesar ne pove, zato je treba k temu dodati še nekaj dejstev. Tako je slovenski delavec v prvi polovici leta ustvaril za 40 odstotkov več dohodka kot v povprečju jugoslovanski delavec. V Sloveniji so se najbolj — za 75,8 odstotka — povečali življenjski stroški. Realni osebni dohodki so se v Sloveniji v prvi polovici leta v gospodarstvu povečali za 3,7 odstotka, v drugih republikah pa so se zmanjšali, najbolj, za 7,4 odstotka v Makedoniji. V prejšnjih letih so se osebni dohodki močnejše zviševali v vseh republikah, razen v Sloveniji, Črni Gori in Makedoniji.

POMEMBNA OBLETNICA

V Vatikanu so se te dni začele slovesnosti ob 1100-letnici sv. Metoda. Kot v uvod so odprli razstavo kopij makedonskih fresk, nastalih od 9. do 13. stoletja. V glasbenem delu prireditve so nastopili cerkveni pevci iz Ljubljane in orkester RTV Ljubljana. V Vatikanski knjižnici so odprli razstavo redkih slovanskih knjig, med njimi je tudi edini izvod Trubarjeve »Cerkvene ordnung«.

Jedro proslave je znanstveno posvetovanje o krščanstvu med Slovani, na katerem naj bi obravnavali vpliv slovanskih apostolov — Cirila in Metoda na razvoj religije,

kulture, nacionalne osveščenosti v njunem času ter o vplivu, ki sta ga zapustila v deželah, kjer sta delovala. Od 80 referatov na tem posvetovanju jih bodo kar 12 prispevali slovenski avtorji.

Papež Janez Pavel II. je v svoji četrti encikliki »Slovenska apostola« zapisal, da je treba odkrivati nauke Cirila in Metoda, ki sta pokazala, da se kulturne tradicije Vzhoda in Zahoda prepletajo.

Julija letos je bilo ob 1100-letnici smrti Cirila veliki slavlje tudi na njegovem grobu v Velehradu na Češko-slovaškem.

V ŽARIŠČU DOGODKOV

Med molkom in pretiravanjem

Ni še dolgo od tega, ko so se v Prištini zbrali jugoslovanski novinarji, da bi ugotovili, kako so naša sredstva obveščanja v zadnjih nekaj mesecih — predvsem pa po majskem zasedanju zvezne konference SZDLJ — obravnavala dogajanja na Kosovu, koliko so s tem prispevala ali škodovala pri urejanju razmer v tej pokrajini.

Član predsedstva zvezne konference SZDLJ Milan Rakas je zbrane spomnil na majsko ugotovitev SZDLJ: v sredstvih javnega obveščanja je bil senzacionalizem nekako premagan, vendar, kot kaže, ne do kraja. Po besedah Rakasa je vse preveč nekonstruktivnega obravnavanja, preveč je še sporočilo samo o negativnih pojavih, o dejavnosti tistih, ki so za priključitev Kosova k Albaniji, mnogi dnevniki na primer pa o dogajanjih v tej avtonomni pokrajini enostavno molčijo. Naša javnost — je poudarjal Rakas — mora biti o vsem objektivno seznanjena, o vsem negativnem kakor tudi o vsem tistem, kar nesporno kaže na izboljšanje razmer. Zamolčevanje dejstev v preteklosti se nam je hudo maščevalo.

Te besede so tudi del eno govora na vprašanje, zakaj različni pristopi k obravnavanju kosovskih dogodkov, od popolnega zanikanja vsakršnih premikov v pozitivnem smislu preko lakiranja do popolnega molka. Tako nekateri vidijo samo slabo in trdijo, da se od leta 1981

ni nič spremenilo, spet drugi vztrajno ponavljajo vedno isto, nesporejljivo mnenje, da je stanje dobro. Ponekod grede celo tako daleč, da tendenciozno omalovažujejo posamezne vodilne ljudi na Kosovu, ki si resnično prizadevajo, da bi vzpostavili v pokrajini normalne razmere. To pa je voda na mlin tistim, ki hočejo Tirano in pri tem izkoriščajo naše slabosti, saj se zremo kot rjave mravlje, je slikovito dejal Rakas. Med napadanimi so tudi najvišji pokrajinski funkcionarji, na primer Sinan Hasani in Azem Vllasi, pa se ob tem postavljajo vprašanje, koga takšni kritiki ponujajo za zamenjavo. Morda res mislijo, da bodo bitko izbojevali drugi in ne Albanci sami? Nihče, po Rakasovih besedah, ne trdi, da vlada na Kosovu nekakšna idila, saj se Srbi in Črnogorci še vedno izseljujejo, še vedno so nasilje in pritiski. Vendar, kot je dejal predsednik pokrajinskega komiteja ZK Kole Shiroka, pomeni uspeh že to, da so delovali do leta 1981 irendentisti (tisti, ki so za priključitev k Albaniji) skoraj ja-

globus

ZENEVA — Svetovni cerkveni svet je odobril 220 tisoč dolarjev pomoči osvobodilnim gibanjem, ki se borijo proti manjšinskemu rasističnemu režimu v Pretoriji.

BUDIMPEŠTA — Tukaj bo prihodnje leto začela delovati skupna trgovinska banka, ki sta jo ustanovili Centralna kreditna banka iz Budimpešte in Citybank iz New Yorka.

BONN — V Frankfurtu, Manheimu in še v mnogih drugih zahodnonemških mestih je v preteklem tednu prišlo do nemirov in demonstracij, ker je nekega demonstranta povzročil policijski avto.

CIUDAD DE MEXICO — Energija, ki se je sprostila ob katastrofalnem potresu v Mehiki, je v Pacifiku povzročila razpoko, dolgo 200 kilometrov in široko 800 metrov.

MOSKVA — Zaradi vedno večjih težav pri pridobivanju nafte, namerava Sovjetska zveza okrepiti tehnično sodelovanje z zahodnimi firmami, predvsem kanadskimi.

WASHINGTON — Ameriški državni sekretar za zunanje zadeve Schultz je po ameriški televiziji povedal, da ZDA pozdravljajo sovjetsko pobudo o 50-odstotnem zmanjšanju strateške oborožitve, vendar to ZDA ne bo prisililo k opustitvi Reaganove »pobude strateške obrambe« (vojne zvezd).

ATENE — V Grčiji že tri mesece in pol ni deževalo, zato so hektarski donosi za polovico manjši od običajnih. Okoli 13 tisoč kmetov bo izgubilo celotno letino.

TUNIS — Televizijske mreže arabskih držav so pred dnevi začele izmenjavati televizijskih programov in novic prek arabskega satelita.

KARTUM — Blizu 700 kilometrov od tega sudanskega mesta so našli 43 mrtvih Sudanecv, ki so se brez zadolgovljenih količin hrane in vode napotili čez puščavo iskat delo v Libiji. Potniki so omagati tik pred oazo Al Atrum.

globus

vno, sedaj pa so potisnjeni v ilegalo.

Skratka, kosovska dogajanja so izšla iz naših; jugoslovanskih razmer, kot sta to ugotovili predsedstvi ZKJ in SZDLJ.

Razsežnosti kosovske problematike naj nekoliko podrobneje ilustriramo s podatki iz poročila Zavoda za napredek predšolskega in šolskega izobraževanja Tetovo o ugotavljanju znanja učencev v razredih, kjer poučujejo v albanskem jeziku. Učenci četrtega razreda osnovne šole niso znali povedati imena države, v kateri živijo, niso vedeli naslova državne himne in ne imen posameznih republik, zapisali so, da je Tirana glavno mesto Črne Gore, da je »Tirana socialistična republika Prištine« in da je vodil NOB — kralj! Anketo so naredili zato, da bi ugotovili, kje so začetki delovanja albanskega irendentizma. Takšno porazno znanje pa ne izhaja morda iz slabe kvalifikacijske sestave učiteljev, saj jih ima večina učiteljske ali pa so doštudirali na pedagoških akademijah, imajo pa tudi dolgoletne izkušnje v poučevanju. V omenjenem zavedu so se odločili, da bodo s podobnimi anketami še nadaljevali, vendar upajo, da ne bodo prišli do podobno pretresljivih podatkov, kot so jih dobili z omenjeno anketo.

MURSKA SOBOTA — OO ZSMS KS Boris Kidrič iz Murske Sobotice je priredila v petek, 4. oktobra, v svojih prostorih kviz na temo II. svetovna vojna. Udeležilo se ga je okrog 15 članov KS Boris Kidrič. Prvo mesto sta si razdelila Gorazd Zadravec in Feri Bohar, tretja pa je bila Petra Žunec.

LEDAVA — V koordinacijskem odboru za odnose med samoupravnimi družbo in verskimi skupnostmi so na zadnji seji obravnavali predlog odloka o pokopališkem redu v lendavski občini. V glavnem so se strinjali s predlagano ureditvijo, hkrati pa so se zavzeli, da se med redna pokopališča uvrsti tudi židovsko pokopališče v Dolgi vasi.

KAMENŠČAK — Če bo šlo vse po načrtih, potem bodo že čez dobra dva meseca vaščani Kameščaka (KS Ljutomer) lahko telefonirali. Minulo soboto so z dopolnilno delovno akcijo položili glavno linijo — 1001 meter telefonskega kabla. Tudi sicer so v minulih štirinajstih dneh precej svojega prostega časa namenili telefoniji, saj je moral vsak naročnik sam izkopati dve jami za telefonske drogove in 50 metrov jarkov za telefonski kabel. Poleg teh prostovoljnih del, ki bodo pocenila priključitev telefonov, pa bodo krajanje morali plačati še 80.000 dinarjev in prispevati po dva telefonska drogova.

LEDAVA — Na seji predsedstva občinskega komiteja ZKS v Lendavi so ocenili predložitve poročil o delu ZKS med 9. in 10. kongresom. Pri tem so ugotovili, da je v gradivu sicer kritično izpostavljeno delovanje ZK, vendar je ponekod preveč konkretno, zlasti pa ni dovolj opredeljena odgovornost posameznih organov. Na gradivo so imeli več pripomb, ki jih bo predlagatelj prav gotovo upošteval v dokončnem poročilu.

SODIŠINCI — Krajanje Sodišince so se v nedeljo, 5. oktobra, zbrali na zboru občanov, sicer v bolj skromnem številu, za kar je krivo pomanjkljivo obveščanje. Obravnavali so osnutek programa 3. občinskega samoprispevka, ki bo pomenil za te ljudi dodatno obremenitev, saj plačujejo že 3-odstotni krajevni samoprispevek, čaka pa jih še nedokončan vaško-gasilski dom. Kljub vsemu so se prisotni strinjali s tako solidarnostjo, saj bo le tako možen razvoj celotne občine.

LEDAVA — V tork se je v Lendavi sestel izvršni svet skupščine občine. Tokrat so osrednjo pozornost namenili stanju v tozdu Opekarna Dolga vas. Izvršni svet je ob tem sprejel določena stališča (odgovornost DO Konstruktor za čimprejšnjo ureditev, uvedba dopolnilnega programa, zaposlitev odvečne delovne sile v drugih tozdih itd.). Razpravljal je še o osnutku odloka o davku na promet nepremičnin.

do tedna

OPEKARNA DOLGA VAS

PROTI UKINITVI

Na zadnjem zasedanju skupščine občine Lendava so delegati tudi poslušali poročilo o razmerah v dolgovaški Opekarni, ki se — podobno kot vse druge jugoslovanske opekarnice, kjer se še niso prilagodili razmeram na trgu — ubada z izgubo. Najenostavnejše bi bilo, če bi opekarno ukiniteli (kot so to že ponekod storili) vendar so bili delegati proti. Bolj so se zavzemali za neke vrste kompromisen predlog: preiti le na sezonski način izdelave opeke, čeprav tudi to ni tako enostavno, saj se pojavlja problem ozkega grla v sušilnicah. Kot smo že poročali, v dolgovaški Opekarni zdaj veliko pričakujejo od nove dejavnosti: izdelovanje okrasne keramike. Če bi bili edini izdelovalec, potem seveda ne bi bilo pomislekov. Morda jih imajo tudi v Konstruktorju Maribor? Da bi v Dolgi vasi normalno stekla izdelava okrasne keramike (sedaj nekaj delavcev le poskusno izdeluje unikate oziroma se priučuje) bo potrebna velika naložba, za katero imajo sicer ustrezno dokumentacijo, ne pa še denarja. V delovni organizaciji Konstruktor Maribor naj bi torej poskrbeli za ustrezno združevanje sredstev, vendar se zadeva dolgo ne premakne z mrtve točke. Morda pa ne bi bilo narobe, če bi Opekarna pri načrtovanju lepše prihodnosti (ob ohranitvi klasične opekarske dejavnosti, vendar s sezonsko izdelavo) iskala tesnejšo povezavo z organizacijo, ki se s tako dejavnostjo že ukvarja. Tovarna Liboje je pripravljena strokovno pomagati, morda pa še kako? S. S.

Slavnostna seja

ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE MURSKA SOBOTA OB OBČINSKEM PRAZNIKU

V počastitev padlih borcev za svobodo, žrtev fašističnega nasilja in v spomin na deportacije in internacije v II. svetovni vojni praznuje občina Murska Sobota 17. oktobra svoj praznik.

Delovni ljudje in občani občine Murska Sobota bodo praznik občine počastili s številnimi kulturnimi in drugimi prireditvami.

Delegati vseh zborov občinske skupščine pa bodo praznik občine počastili s slavnostno sejo.

V skladu z določili statuta občine

sklicuje predsednik občinske skupščine

slavnostno sejo vseh zborov.

Slavnostna seja bo v četrtek, 17. oktobra 1985, ob 11. uri v dvorani Skupščine občine Murska Sobota.

Podelili bodo priznanja in nagrade občine Murska Sobota

Neizkoriščenost soboških komunalnih energetskih naprav

Čeprav nas sonce podnevi še prijetno greje, nas mrzli večeri in meglena jutra opozarjajo, da ni več daleč dan, ko bo potrebno zakuriti in ogreti bivalne prostore. Kurilna sezona je pred durmi, iz podatkov zbranih o lanskem kurilni sezoni 1984/85, ki je bila izjemno mrzla, pa je razbrati, da so kotlovnice ogrevale 99.352 kvadratnih metrov površin. Po ugotovitvah Analize o izkoriščenosti komunalnih energetskih naprav v Murski Soboti pa bi lahko še dodatnih 77.500, to je kar za 80 odstotkov več z istim načinom kurjenja. Če bi namesto dosedanjega slabejšega načina kurjenja večine kurjačev (zjutraj in zvečer) prešli na pametnejše — to je celodnevno kurjenje po potrebi — pa še več.

To z drugimi besedami pomeni, da so nekatere kotlovnice predimenzionirane, in tako trditve,

da v Murski Soboti ni možnosti priključitve novih stanovanjskih in poslovnih prostorov na sedanjih 16 kotlovnice (od katerih je le ena na trda goriva!) niso točne. Nasprotno: Avtor analize Stane Juršič z Zavoda za ekonomiko in urbanizem ugotavlja, da do leta 2000 ne potrebujemo v pomurskem središču nobene nove kotlovnice, kar je spodbudno za jutri, manj spodbudno pa je, da cenno za neizkoriščene kotlovnice plačujejo stanovanjci danes. Na Gregorčičevi na primer je le 19,5-odstotni izkoristek, na sporni Lendavski sever pa 43-odstotni, v povprečju pa bi lahko govorili o polovičnem, torej 50-odstotnem izkoristku sedanjih zmogljivosti. Kotlovnica na Kocljavi (tam kjer so Dom tehnike, lekarne ter zgoraj stanovanja) pa dokazuje, da je pokritje potreb in zmogljivosti, lahko tudi več kot

stoodstotno. Da se ne bi izubljali v odstotkih, je potrebno poudariti, da so toplotne potrebe odvisne tudi od višine prostorov in zasteklitve, predvsem pa se izgubi veliko drage energije zaradi neizoliranih objektov ali slabe izolacije (tipičen primer so vsi starejši objekti in toplotni mostovi izolacije tudi na novejših objektih) predvsem v stanovanjski soseski Lendavska sever.

Vse našteje pomanjkljivosti bi odpravili z boljšim izkoristkom kotlovnice, ureditvijo slabih objektov, da bi zmanjšali porabo goriva, in skrbnim projektiranjem novih objektov. Predvsem pa je potrebno sistematično in prednostno reševanje sedanjih zgrešenih energetskih razmer, tako pri porabnikih kot toplotnih virih.

Brigita Bavčar

ALI SO NIŽINSKI GOZDOVI V NEVARNOSTI? Gozdovi v lendavski občini pokrivajo 22 odstotkov celotne površine občine. Gozdnatost občine je bistveno pod republiškim povprečjem, glede na pomembnost so vsi gozdovi razporejeni v kategorijo lesnoproizvodnih gozdov, posebnost pa so gozdovi črne jelše v Črniem togu in Polani. Razvojno je v prostoru neprestani konflikt med gozdom, kmetijstvom in urbanizacijo. Poleg zahtev, ki jih postavlja energetska infrastruktura, imajo neugodne vplive tudi regulacije voda in osuševanja. Zaradi nižanja podtalnice je uspevanje gozdov na meji obstanka, zato bo v prihodnje potrebno več pozornosti nameniti obnavljanju gozdov. Nižanje podtalnice posebej ogroža nižinske gozdove, zato naj bi pri nadaljnjih vodnogospodarskih posegih poskrbeli za izboljšanje razmer za uspevanje gozdov, da bi tako varovali okolje in naravno dediščino.

Zaradi znanstvenoraziskovalnega dela v gozdarstvu so bili s odlokom občinske skupščine razglašeni za gozdove s posebnim namenom nekateri deli gozdov v Kobilju in Dobrovniku. V teh gozdovih so prepovedane vse gospodarske, rekreacijske in ostale dejavnosti, ki bi spremenile naravo. Foto: J. Š.

Jani D.

Rešitev rebusa

ukrepali in da temu v novi kurilni sezoni več ne bo tako. Prav tako pa upamo, da plačniki kurjave med stanovanjci ne bodo več plačevali za neplačnike iz svojih

vrst, saj se dogaja tudi to. Distributerja pa vprašujemo, če je tak način obračunavanja stroškov energije dopusten.

Brigita Bavčar

TOKO ŽIŽKI

ODSLEJ LE OBRAT

Delavci tovarnice Toko Žižki so z referendumom odločili, da ne bodo več imeli svoje temeljne organizacije združenega dela, ampak bodo le proizvodni obrat Toka iz Domžal. Do predloga o glasovanju je menda prišlo na podlagi mnenja družbenega pravobranilca samoupravljanja občine Domžale. V Lendavi niso toliko ogorčeni nad reorganizacijo kot nad pripravami na referendum; zanj so v skupščini občine in družbenopolitičnih organizacijah zvedeli tik pred glasovanjem. Dejstvo je namreč, da so lahko ob ukinitvi nekega tozda, ki ima matično organizacijo izven lendavske občine, hudo gmotno prizadeti skladi občinskih interesnih skupnosti in proračun občine. V primeru žižkovskega Toka se to sicer ne bo zgodilo, saj bo normalen (?) dotok sredstev uredila pogodba s med izvršnim svetom občine Lendava in Domžale, toda... V občini je le nekaj »lendavskih« organizacij združenega dela, večina pa so tozdi delovnih organizacij od drugod. Posledice so lahko hude, če se bo nadaljevala »moda« reorganizacij tozdv v obrate. Zanimivo je tudi, da sicer velik izdelovalec in zaposlovalec novih delovnih moči lendavski Lek tudi nima statusa temeljne organizacije združenega dela.

Š. S.

MURSKA SOBOTA

Računalniki v osnovnih in srednjih šolah

Iz majhne pobude lahko nastanejo velike reči. Tako bi na kratko lahko ocenili pobudo učencev OŠ Edvard Kardelj, ko so zaprosili delovno organizacijo Mura iz Murske Sobotice, naj jim pomaga pri nakupu računalnika za pouk. Delavci Mure so akcijo razširili in preko Gospodarske zbornice Pomurja in Zavoda za šolstvo sprožili akcijo v vseh štirih pomurskih občinah. Že konec lanskega šolskega leta so v skoraj vse srednje in osnovne šole (razen 4) prispeli računalniki

tipa commodore 64 z monitorji in tiskalniki. Sami delavci Mure so prispevali 2 milijona dinarjev, pomagale so tudi druge delovne organizacije, osnovne šole pa so svoj dinar prispevale iz sredstev za amortizacijo nepremičnin. Taka čas je v vseh šolah okrog 266 računalnikov, v počitnicah pa je nekaj učiteljev opravilo tudi seminar za delo z njimi. Glavna naloga pri usposabljanju pa je še na vrsti, saj bo v treh pomurskih občinah: Murski Soboti, Ljutomeru in Gornji Radgoni (v Len-

VSE VEČ PROŠENJ — POTREBNI STROŽJI KRITERIJI!

Odobrena stanovanjska posojila

Popolnoma razumljivo je, da je iz leta v leto več prošenj za posojila za posamezno in zadržno gradnjo ter za delavce, zaposlene pri samostojnih obrtnikih, invalide in borce (lani je bilo teh prošenj 270, letos pa že 573, torej dvakrat več), saj drugih posojil razen deviznih, sploh ni. Zaradi tega je bilo tudi težko izbrati najbolj ustrezne prosilce, saj jih je pogosto izpolnjevalo več kot je denarja. V prihodnje bo delo lažjše na ta način, da se bo v pravilniku določil minimum sredstev ter faze gradnje (te se bodo povečale). S strožjimi kriteriji naj bi bila olajšana izbira kandidatov.

Prejšnji teden je Zbor upravnikov Skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti Murske Sobotice obravnaval poročilo Odbora za planiranje, razvoj družbenoekonomskih odnosov, splošne, finančne in administrativne zadeve o razdelitvi posojil za individualno in zadržno gradnjo po 4. natečaju. Da bi pospešili postopek dodeljevanja sredstev, je to nalogo prevzel Odbor. Zaradi pritožbe enega od članov Stanovanjske zadruge Černelavci so na pobudo družbenega pravobranilca te odločbe razveljavili in sprejeli sklepe po normalnem postopku preko skupščine.

V skladu s Samoupravnim sporazumom o temeljih plana Stanovanjske skupnosti in z ostalimi akti je bila načrtovana vsota za posojila 112 milijonov 500 tisoč dinarjev. Od tega je za družbeno usmerjeno stanovanjsko gradnjo namenjeno 60 odstotkov (75 milijonov) ter 40 odstotkov za posamezno stanovanjsko gradnjo (37 milijonov 500 tisoč). Ljubljanska banka je do 15. julija prejela 573 prošenj za dodelitev posojil za posamezno gradnjo. Komisija je opravila ogled od 26. julija do 12. avgusta, predvsem zaradi pomanjkanja sredstev pa je bilo izločenih iz nadaljnje obravnave 248 prošenj. Zneski posojil (v razponu od 30 do 145 tisoč dinarjev) so izračunani po kriterijih pravilnika.

Prosilci posojil, ki so člani Stanovanjske zadruge Černelavci, se v skladu z razpisanimi pogoji in pravilnikom obravnavajo enako kot vsi drugi prosilci. Zbor uporabnikov je sprejel predlog, da se razdeli posojilo po 4. natečaju 21. od 34 prosilcem. Sredstva, ki po tem natečaju niso razdeljena, se razpišejo konec leta. S tem se omogoči združnikom iz Černelavci, ki iz objektivnih razlogov na tem natečaju niso imeli možnosti za pridobitev posojila, da si ga pridobijo pod istimi pogoji in v skladu z načrtom (načrtovan je znesek 15 milijonov dinarjev za prosilce 1. faze gradnje, katerih je po podatku Stanovanjske zadruge Černelavci 60).

Čeprav se na skupščini Samoupravne stanovanjske skupnosti Murska Sobota obravnavajo zadeve, ki so za marsikatero občana življenjskega pomena, je nerazumljivo, da se delegati ne udeležujejo teh sej. Tudi ta seja je bila zaradi nesklepnosti sklicana že drugič, pa še tokrat so morali pred začetkom klicati delegate po telefonu.

B. Peček

Vestnikova predvolilna okrogla miza »TEMPERATURA SE DVIGA, PRITISK RASTE!«

Naslov v slogu vremenske napovedi je v bistvu misel iz nedavnega pogovora v našem uredništvu o pripravi na volitve na pomlad leta 1986. Vabilu k sodelovanju za okroglo mizo so se odzvali: BORIS PREJAC, predsednik pomurskega medobčinskega sveta SZDL, TONE VODAN, sekretar občinske konference SZDL Gornja Radgona, MARJAN ŽERDIN, tajnik družbenopolitičnih organizacij v delovni organizaciji Gorenje Varstroj v Lendavi, in STANKO KLEMEN, predsednik krajevne konference SZDL v krajevni skupnosti Ljutomer.

Naslovna misel na slikovit način pravi, da se predvolilnih priprav ponekod lotevajo preveč rutinsko in kampanjsko. Zanimarjajo stalno, organizirano in sistematično spremljanje kadrov. »Če bi recimo takoj po koncu volitev začeli sistematično spremljati kadre v bazi — to pa Zveza socialistične mladine gotovo je — organizaciji, ne bi imeli takih težav. Zdaj pa se, pe če priznamo ali ne, včasih zdi, da gremo v kampanjske akcije. Ne kampanjske v klasičnem smislu, ampak pritiskamo in dvigamo temperaturo proti samemu finalu priprav na volitve. Ne trdim, da ni nikjer stalnega spremljanja, vendar ni tako organizirano, da bi lahko bili zadovoljni.« je menil Boris Prejac. Marjan Žerdin pa je spomnil, da smo v minulem obdobju pozabili na izobraževanje kadrov: »... pa ne tistih, ki že imajo funkcije, ampak prihodnjih. Posameznike, ki se izkazujejo kot prizadevni in dejavni, bi morali vključevati, jih oboroževati skozi vse obdobje. Dati jim je treba možnost, da se pokažejo pred ljudmi, da jih lahko potem evidentirajo. Tu nam šepa. Mladinske organizacije so opustile vse politične — večdnevne ali tedenske — občinske kadrovske šole, seminarje in podobne oblike izobraževanja, kar ni prav.«

V Ljutomeru so imeli v preteklih letih večkrat opravka s sicer razširjenim pojavom »siljenja na funkcije«. Ko pa se je med mandatom kakorkoli zataknilo, je bilo to slišati: »Ja, saj so me na to funkcijo postavili, ker pač ni bilo nikogar drugega!« Vendar evidentiranje se ni kandidiranje, so se navzoči strinjali s predsednikom pomurskega medobčinskega sveta SZDL, ko je odgovorjal na spoznanje Stanka Klemna, češ da moramo tako evidentirati,

da na koncu posameznikov ne bomo celo »prisilili v funkcijo«.

ZAUPANJE Z MOŽNOSTJO VPLIVANJA NE ZGOLJ POTRJEVANJA

»Pri evidentiranju ni potrebno, da vprašamo kandidata, če je za ali proti. To razumimo kot priznanje posameznega okolja posameznemu kandidatu za določeno funkcijo. Toda evidentiranje ne sme biti neresno, na pamet, samo da 'odpikamo' svoje obveznosti do SZDL in napišemo tistega, ki ga poznamo, pa kakorkoli je je. Evidentiranje možne kandidate bomo namreč javno objavili, tudi za vse republiške funkcije,« je pojasnil Boris Prejac. Še posebej pa je opozoril: »Ustvariti moramo vzdušje, v katerem bodo ljudje zaupali volilnim pripravam in ugotovili, da imajo možnost vplivanja, ne sa-

mo potrjevanja.« Nič kaj optimistično razpoložen je nadaljeval, da se utegne zaplesti ravno pri finalu — na samih volitvah, ko ne bo primerne kandidata, čeprav jih je bilo v ta namen evidentiranih deset ali več. Ljudje se funkcij otepajo, kar ni nobena skrivnost, smo lahko v pogovoru za okroglo mizo večkrat slišali. V dobri meri ironično zabeljena replika — »če kdo misli, da je funkcija lagodna zadeva s toplimi fotelji, fino zakurjeno sobico in vsakdanjo kavico, naj kar izvoli« — jam je navrgla misel, da bi se verjetno kazalo nekoč lotiti teme, kakšen je pravi pravi delovni dan enega naših funkcionarjev.

DOSLEJ NAJMANJ 12 TISOČ EVIDENTIRANIH MOŽNIH KANDIDATOV

V občinah Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer so se postopkov evidentiranja različno lotevali. Ponekod so jim prav prišli zbori občanov, drugje so večji del opravili na razširjenih sejah krajevnih organizacij socialistične zveze oziroma osnovnih organizacij sindikata. V Murski Soboti so

evidentirali najprej za potrebe delegacij v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, v drugih občinah pa večidel enotno za vse ravni; torej tako za potrebe občine kot za potrebe republike in interesnih skupnosti. Evidenco možnih kandidatov imajo v Murski Soboti in Gornji Radgoni urejeno pri občinski kadrovski službi, v Lendavi in Ljutomeru pa pri občinski konferenci socialistične zveze. Do konca septembra so v štirih pomurskih občinah evidentirali čez 12 tisoč ljudi, zadnji rok za evidentiranje pa je 30. november, tako da ni še nič zamujenega. Pravzaprav gre dogajanje političnim delavcem dokaj na roko, saj so ta čas na terenu v polnem razmahu razprave o srednjeročnih in dolgoročnih načrtih razvoja občin, o referendumskih programih in priprave na letne volilno-programске konference socialistične zveze. Kot refren predvolilne »kampanje« tudi letos ponavljamo: več žensk, mladih, delavoljnih in sposobnih, v občinah Murska Sobota in Lendava pa še — več pripadnikov narodnosti. V Lendavi ugotavljajo, da se izobrazbeni sestav kandidatov za člane

delegacij in vodilne funkcije izboljšuje, kar je spodbudno.

NEKATERI PREDOLGO VEDRIJO IN OBLAČIJO

Z drugimi sogovorniki smo pritrili Borisu Prejaku glede presoje, naj Pomurje v prihodnje ne bo več zgolj kadrovska baza »za pokrivanje sestava različnih teles, skupščin, organov družbenopolitičnih organizacij«, kot se je rado dogajalo doslej, ko je šlo za kmete ali pripadnike narodnosti kot evidentirane možne kandidate za republiške funkcije. Prav tako ni vzdržno, da se posamezniki po več let ali celo desetletij »zasedajo« na istih funkcijah. Opozorili smo na primer iz Gornje Radgone, kjer imajo v združenju dvolastnikov že od leta 1953, ko so ga ustanovili, iste predsednike. Tone Vodan je brez dlake na jeziku dejal, da to že meri na monopol in nikakor ne more biti sprejemljivo. Hkrati pa je v premislek navrgel: »Ljudje ne terenu opozarjajo na drugo plat medalje. Pravijo, da so gospodarske in politične razmere zato take, ker smo včasih — posebej omenjajo federacijo — prehitro menjavali ljudi na funkcijah. Večletni aktivisti v krajevnih skupnostih predlagajo, da bi za (naj)odgovornejše funkcije izbirali ljudi iz baze z določenimi zaslugami in sposobnostmi. Funk-

cijo naj bi opravljali štiri leta, vendar bi jih vsako leto ocenili, kako delajo. Če se ne bi obnesli, naj že po prvem letu gredo drugam, če pa bi dobro delali, naj bodo še štiri leta.« Toda — smo skušali rahlo ugovarjati — saj bi vendar to sprotno ocenjevanje moralo biti že uveljavljeno. »Vendar je od primera do primera različno,« je komentiral predsednik pomurskega medobčinskega sveta socialistične zveze. »Tako imajo recimo predsedniki občinskih skupščin dveletni mandat z možnostjo ponovne izvolitve. To pa še ne pomeni avtomatizma, da bo torej ponovno izvoljen, ampak je treba po dveh letih delegatski skupščini predložiti oceno, v kolikšni meri je bil dejansko angažiran pri skrbi za razvojna vprašanja, socialno politiko in razvoj skupščinskega sistema.«

MOŽNOST ODPRTH KANDIDATNIH LIST IN VEČ KANDIDATOV

Spoštovati je treba tako imenovano bazno evidentiranje, kar pomeni: vsakdo, ki ni bil evidentiran na terenu, ne more kandidirati. Pravilo je najbrž dovolj jasno, kot je razumljiva možnost, ki se ponuja v pripravah na volitve prihodnje pomladi — odprte kandidatne liste in več kandidatov. »Vendar to ne more biti diktirano od zgoraj, iz foruma, ampak naj se o več kandidatih odločijo temeljne kandidacijske konference in predložijo argumente za in proti enemu kandidatu. Odprte kandidatne liste skrivajo več slabosti. Tisti, ki smo v teh postopkih večkrat sodelovali, vemo, da nam tisti V, Z in Ž včasih izpadejo,« smo razumeli Borisa Prejaca. Glede pobude iz Murske Sobotice, naj predsednik občinske skupščine te naloge ne bi opravljal več poklicno, je Prejac sodil, da ne gre toliko za deprofesionalizacijo, ampak da se moramo boriti proti monopolizaciji funkcije. »Sicer pa je pobuda sama po sebi zanimiva in bi jo morali proučiti. Vendar bodimo previdni in raje poglejmo vsebino dela predsednika občine! V tej ihti po deprofesionalizaciji se lahko skriva nevarnost, da se začne krepiti drugi sestavi, ki so izvršni, in bi to nekemu celo ustrezalo,« je poudaril sogovornik.

BRANKO ŽUNEC

BORIS PREJAC: »Zelo energično se moramo boriti proti poskusom manipuliranja z delegati... Manj gradiv, povzetki, različice in pogovorni jezik... Kdo pa naj telesno ali intelektualno »prebavi« gradivo za 10 ali 15 točk dnevnega reda občinskih in tudi po 30 točk dnevnega reda republiških skupščin?«

STANKO KLEMEN: »V predsedstvu krajevne konference socialistične zveze Ljutomer menimo, da morajo priti na položaje v občini — predvsem na sekretarska mesta — strokovno usposobljeni ljudje, ki se razumejo na gospodarstvo. Občina je namreč v gospodarskih mukah in bi morala v naslednjem gospodarskem obdobju bolj zaživeti.«

MARJAN ŽERDIN: »Med delavci in celo v organih sindikata je večkrat slišati, da so na primer lahko predsedniki skupščin samoupravnih interesnih skupnosti tisti nepoklicni funkcionarji, ki na delovnem mestu niso polno obremenjeni. Kaže, da teh funkcij še nismo ustrezno moralno ovrednotili.«

TONE VODAN: »Ljudje v naši občini so se dokaj stvarno opredeljevali in odgovorno evidentirali, tako da imena evidentiranih možnih kandidatov niso našeta kar tja v en dan. Tudi usklajevanje med družbenopolitičnimi organizacijami je uveljavljeno, res pa je, da v združenem delu nekoliko zaostajajo.«

Krajevni samoprispevek za šolstvo, komunalno in kulturo

Vzporedno s pripravami na referendum za občinski samoprispevek, ki bo sredi letošnjega decembra, se v mestu Murska Sobota pospešeno pripravljajo tudi na podaljšanje sedanjega petletnega krajevnega samoprispevka. Z zbranim denarjem se precej naredili in uresnili tako rekoč vse načrte. Veliko nalog pa jih čaka še v šolstvu, komunalni in kulturi. Prav zato so stekle obsežne priprave na razpis novega referenduma, na katerem naj bi se prebivalci Murske Sobotice dokončno odločili za nov program.

Po njem bi denar, zbran s krajevnim samoprispevkom — načrtujejo, da ga bo v naslednjem srednjeročnem obdobju 1986—1990 čez 126 milijonov dinarjev — porabili za sofinanciranje gradnje večnamenske telovadnice pri osnovni šoli Edvard Kardelj in dograditev osnovne šole Karel Destovnik-Kajuh, za vzdrževanje temeljev in hidroizolacijo grajske zgradbe ter obnovo prostorov, kakor tudi za ureditev grajske dvorane za potrebe gledališča. Poleg tega načrtujejo sofinanciranje prostorov za dnevno bivanje otrok na Lendavski ulici jug in gradnjo komunalnih objektov, asfaltiranje mestnih ulic, zgraditev kanalizacijskih in vodovodnih priključkov, ureditev pločnikov in posodobitev javne razsvetljave.

Za naložbe v šolstvo bodo združili tudi zbran denar iz občinskega samoprispevka, pospe-

šene amortizacije, republiških virov in prispevkov organizacij združenega dela, pri kulturi bodo priskočile na pomoč kulturna skupnost občine in SRS, kulturni center in ZKO občine Murska Sobota, pri komunalni pa bodo združevali sredstva komunalne skupnosti, prispevek za uporabo stavbnega zemljišča, sredstva občanov nekaterih ulic in zainteresiranih ozdov. Menijo, da bodo na ta način lahko dokončali dela v ulicah, kjer niso izpolnili obveznosti iz sedanjega srednjeročnega obdobja, in sicer Nikola Tesla, Žitna, Sercejevo naselje, Klavniška, del Iva Lole Ribarja in pločnik na Titovi cesti. Poleg tega jih čakata ureditev kanalizacijskih in vodovodnih priključkov v Titovi, delu Ivana Regenta in Gregorčičevi ulici, asfaltiranje slednjih dveh ulic ter ulic Ob progji in Male nove ulice. V ta okvir pa sodi tudi vzdrževanje dela Cvetkove, Arhitekta Novaka, Juša Kramarja, Tomšičeve ulice in čiščenje Malega Dobra.

Če bo referendum za krajevni samoprispevek uspel, o čemer pa nihče ne dvomi, bi občani šestih mestnih krajevnih skupnosti v naslednjih petih letih plačevali 1 odstotek od čistega osebnega dohodka in pokojnin, 2,5 odstotka od katastrskega dohodka, obrtniki 1 odstotek od čistega OD iz davčne osnove, delavci na časnem delu v tujini pa povprečno 4000 dinarjev letno.

Milan Jerše

LJUTOMER

Preveč optimizma?

Vsaj tako bi lahko ocenili razpravo na zboru združenega dela zadnjega skupščinskega zasedanja. Res je sicer, da gre šele za osnutek dogovora o temeljnih družbenega plana za prihodnje srednjeročno obdobje, vendar pa so delegati že v osnutku imeli — poleg ocene, da je pesimističen — tudi številne druge pomisleke.

Naj samo naštejemo nekatere poudarke iz osnutka dogovora: družbeni proizvod naj bi porasel realno za 3,5 odstotka, zaposlovanje naj bi raslo za 1,5 in družbena produktivnost za 2 odstotka v prihodnjih petih letih. Največ pripomb so imeli delegati na samo zaposlovanje, saj je 1,5-odstotna rast premajhna, poleg tega pa načrtovalci načrtujejo zaposlovanje v glavnem nekvalificirane ali nizkokvalificirane delovne sile. To pa tudi kaže, da niti najmanj ne računajo na uvajanje sodobnejših tehnologij, računalništva in drugih oblik, za katere je nujna visoka kvalifikacijska sestava. Če pogledamo, da je združeno delo v občini Ljutomer v glavnem predelovalno — s poudarkom na lesno- in kovinskopredelovalni industriji ter kmetijstvu, v zadnjem času pa še kemični, potem je res vprašanje, ali so temelji kot jih je predlagatelj postavil pred delegate, resnično tišči pravi — ne glede na trenutno težavno gospodarsko stanje v občini Ljutomer — in zagotavljajo boljše perspektivo in razvoj občine. Se en pomemben dokument so sprejeli delegati — osnutek družbenega dogovora o osnovah in načelih načrtovanja in o financiranju dejavnosti krajevnih skupnosti občine Ljutomer za prihodnje srednjeročno obdobje. Pomemben dokument zato, ker bo natančno opredelil razvitost posameznih območij v občini Ljutomer.

Čeprav sta oba dokumenta predložena šele v osnutku, pa je razprava pokazala, da so se — po dolgem času — delegati temeljito pripravili na zasedanje skupščine in da jim ni vseeno, kakšne načrte bodo ob izteku mandata prepustili naslednikom in seveda združenemu delu.

Zadnja seja skupščine pa je bila tudi nekoliko slavnostna, saj so Stefanu Tompi, dolgoletnemu družbenopolitičnemu delavcu v občini, regiji in republiki podelili red dela z zlatim vencem za dolgoletno aktivno ter pomembno delo za napredek države.

Dušan Loparnik

LENDAVA

BODO SPET ZMRZOVALI?

Avtobusna postaja v Lendavi je bila že med gradnjo predmet kritike, saj so potniki slutili, da bodo pozimi med čakanjem na avtobus zmrzovali. Slutnja se je uresničila minulo zimo, pa tudi poleti je marsikoga streslo, ko je pomislil na novo zirasko obdobje. Od lani se namreč ni nič spremenilo. Tako bodo tudi takrat potniki spet izpostavljeni vremenskim razmeram.

Avtobusno podjetje je ponudilo

»rešitev«. Postavili naj bi dva zabojnika Avtoradgone; enega naj bi kupili oni, drugega pa združeno delo lendavske občine. Gre za predlog o začasni rešitvi, vendar se s takim načinom reševanja nihče ne more strinjati, tudi občinski svet zveze sindikatov ne. O problemu avtobusne postaje je bilo postavljeno delegatsko vprašanje na zadnjem zasedanju skupščine občine Lendava.

KOMENTAR

Zaposlovanje še vedno premajhno

V soboški občini se tudi v prvi polovici letošnjega leta srečujejo z neugodnimi gibanji v zaposlovanju. To pa seveda ne daje upanja, da bi do konca leta lahko uresničili predvideno 2-odstotno stopnjo rasti zaposlovanja, kar pomeni 380 dodatnih delavcev, kot je zapisano v občinski resoluciji. V prvem polletju se je zaposlenost povečala le za 1,3 odstotka ali 253 delavcev. Pri tem izstopa družbeni sektor z 208 delavci ali 1,1 odstotka, v zasebnem sektorju pa so v tem času zaposlili 45 delavcev oziroma 5,9 odstotka več. Kot je zapisano v gradivu strokovne službe občinskih skupnosti za zaposlovanje Pomurja v Murski Soboti, se v nekaterih organizacijah srečujejo celo s problemom, kako zaposliti že zaposlene delavce. Ob takem dejstvu si je seveda nemogoče zamisliti, da bi tu lahko zaposlili nove delavce.

Še vedno največ zaposluje tovarna Mura, ki je že nekaj časa glavni nosilec zaposlovanja ne le v soboški občini, ampak tudi v Pomurju. To pomeni, da industrija, predvsem tekstilna, nudi možnost dodatnega zaposlovanja. Tako so v Muri v primerjavi z enakim lanskim obdobjem zaposlili okrog 220 delavcev, v tozdu Beltinka 80 in v prosenjakov-

Zima se bliža. Pa tudi jesenska jutra in noči so mrzle. Do najhujšega obdobja bo treba nekaj storiti. Potnike je treba zavarovati pred prepihom, v najslabšem primeru bi kazalo urediti vsaj začasno čakalnico, čimprej (vsekakor prihodnje leto) pa je treba POVSEM UREDITI AVTOBUSNO POSTAJO v Lendavi (vsaj večjo čakalnico, če ne že vsega drugega, kar je predvideno), in šele potem naj bi Certus Murska Sobota začel razširjati postajo v Murski Soboti, zahtevajo v Lendavi.

Š.S.

Milan Jerše

Obiskati vsako OO ZSMS

Mladi se morajo najprej seznaniti s pomembnostjo sedanjih priprav na volitve v letu 1986, saj bodo le tako tudi pravilno in resno pristopili k tej akciji in predlagali svoje kandidate. S tem namenom bodo tudi člani predsedstva OK ZSMS Gornja Radgona v naslednjih dveh mesecih obiskali vsako posamezno osnovno organizacijo ZSMS, in seznanili z nalogami vse mladince iz vseh okoliš. Osnovnih organizacij ZSMS je v radgonski občini 63, vendar sta do sedaj poslali predloge kandidatov le dve. Na posvetu s predsedniki in sekretarji osnovnih organizacij v petek, 4. oktobra, so se dogovorili tudi o aktivnostih in pripravah na XII. kongres ZSM Slovenije. (b.p.)

G. RADGONA:

Za kulturne temelje najnujnejše

Čeprav materialni okvirji za radgonsko kulturo v naslednjem srednjeročnem obdobju še niso dokončno opredeljeni, so kulturni delavci pri pripravi izhodišč za razvoj kulture v občini do leta 1990 izhajali iz gospodarskih razmer, ki odmerjajo tej plati življenja delovnih ljudi in občanov vse manj denarja. Zato so načrti povezani le z najnujnejšim: vzdrževanjem in obnovi kulturnih objektov, razvoju ljubiteljske kulture in kulturni vzgoji mladih.

V ospredju prvih je obnova radgonskega kulturnega doma, za katero se zbira denar v okviru krajevnega samopriskpevka, želja pa je, da bi mu dodali še prizidek za prostore občinske knjižnice. To bo mogoče le, če bo to v programu naslednjega občinskega samopriskpevka in če bo priskočila na pomoč republiška kulturna skupnost. V tem času bi bilo potrebno urediti tudi notranjost in fasado kulturnega doma na Kapeli, rešiti problem z dvorano v Stogovcih, na obnovo vile Holt pa se pripravljajo v Črešnjecih. Tu naj bi dvorano iz gornjih prenesli v spodnje prostore. Ob teh naložbah pa bo potrebno še naprej načrtno zagotavljati denar za urejanje negovskega gradu.

V prizadevanjih za še kakovostnejšo rast ljubiteljske kulture bodo okrepili vlogo kulturnih društev in jim poskusili zagotoviti kader, ki bo prispeval pomemben delež k rasti skupin na glasbenem igralskem in še posebno na folklornem področju. Tu bodo imeli pomembno vlogo na festivalu bratstva in enotnosti, ki bo v G. Radgoni leta 1987; za to vsejugoslovansko prireditvev pa bodo morali zbrati nekaj denarja v prvih dveh letih naslednjega obdobja tudi v občinski kulturni skupnosti.

Zagotavljanje kulturne vzgoje osnovnošolcem in srednješolcem je naloga, ki ji bodo odmerili posebno skrb. Ob tem, da bodo zagotovili vsaj po eno lutkovno, gledališko in glasbeno gostovanje na leto po vseh šolah, bodo osnovnošolce in srednješolce šole za gostinstvo in turizem seznanili z ustvarjanjem v mariborski operi, s kulturnimi dogajanjem v ljubljanskem Cankarjevem domu in drugimi kulturnimi ustanovami v slovenski prestolnici.

Če bodo uspeli uresničiti te cilje, bodo izjemno zadovoljni. Sicer pa bo osnutek samoupravnega sporazuma o temeljnih načrtih kulturne skupnosti deležen osrednje pozornosti na novembrski seji skupščine, razvojni dokument pa naj bi bil sprejet ob koncu letošnjega ali v začetku naslednjega leta.

Vlado Paveo

LJUTOMER:

Le srednjeročne želje

Razen nekaterih vsebinskih dopolnil so delegati zbora izvajalcev in uporabnikov ljutomerske kulturne skupnosti potrdili osnutek samoupravnega sporazuma o temeljnih načrtih občinske kulturne skupnosti za prihodnje srednjeročno obdobje.

Dokument opredeljuje razvoj in naloge posameznih kulturnih institucij, in če izvzamemo nekatere že stalne naloge pri večini od osmih zajetih področij (občinska matična knjižnica, muzejska in galerijska dejavnost, naloge pri varstvu kulturne dediščine, združevanje poklicne kulture v občini, ljubiteljska kulturna dejavnost, druge obveznosti, sofinanciranje Vestnika in obnova kulturnega prostora), lahko iz osnutka o temeljnih načrtih razberemo, da bo občinsko kulturno skupnost (vsaj po denarni plati), čakalo največ nalog pri varstvu kulturne dediščine. Dve pomembni nalogi sta v dokumentu: obnova vinogradniškega dvorca Železne dveri in restavriranje obzidja in baročnih portalov pri ljutomerski cerkvi. Pri obnovi vinogradniškega dvorca naj bi bila osnovna ureditev končana v letih 1986—88, vrednost obnove pa je okoli 8 milijonov dinarjev, baročne portale in reliefe v cerkvenem obzidju pa naj bi restavrirali v letih 1986—90, vrednost pa je ocenjena na 12 milijonov dinarjev. Poleg teh dveh večjih nalog naj bi v prihodnjih petih letih pri spomeniškem varstvu opravili še nekaj manjših kulturniških akcij (prostorski popis celotne kulturne in naravne dediščine, obnova sakralnih spomenikov, ureditev krajinskega parka Mura ter ogroženih rastlin) v skupni vrednosti okoli 2,3 milijona dinarjev. Pri arhivskem varstvu naj bi v prihodnjih petih letih pripravili in razstavili dokumentarno gradivo tržnih pravic Ljutomera 18. stoletja — ta razstava in gradivo naj bi ostala trajna last mesta Ljutomer, ponatisnili bodo knjigo dr. Frana Kovačiča—Zgodovina trga in sreza Ljutomer, uredili pa bi tudi prostore za hranjenje premične kulturne dediščine.

Vse te naloge se bodo financirale na isti način: za redno dejavnost po polovico prispevala republika, drugo polovico pa občinska kulturna skupnost; za akcije pa v razmerju 20:80.

Pri pazljivem branju gradiva lahko ugotovimo še neko novost: zaradi pomanjkanja denarja bo likovna kolonija Ante Trstenjak poslej le vsake dve leti, med ljubiteljsko kulturno dejavnostjo pa se ponovno uvršča Foto-kinoklub dr. Karel Grosman.

Osnutek samoupravnega sporazuma je kljub na videz obsežnim nalogam dokaj skromno napisan, saj je v njem le najnujnejše, pa vendar bo vseh pet let osnovno vprašanje — kje zagotoviti dovolj denarja za izvedbo vseh nalog. Del (večino) na podlagi združevanja dela in sredstev, svobodne menjave dela in prispevne stopnje, vendar pa to najbrž ne bo dovolj. Vsi napor, da bi bil tu vsaj del (manjši del) sredstev iz referendumskega programa ali da bi v novi referendumski program vnesli kako od nalog pri ohranjanju kulturne dediščine občine Ljutomer, sože dolgo zaman.

Dušan Loparnik

Lojze Logar na čelu evropske grafike

To poletje je bil odprt evropski bienale grafike EBBB (evropski bienale Baden Baden), ki vsaki dve leti prikazuje najvišje dosežke v tej umetniški panogi na stari celini. Letos so organizatorji povabili 235 umetnikov iz 26 evropskih držav, ki so razstavili okoli 1.000 del. Jugoslavijo je zastopalo osem umetnikov vseh generacij (od Zorana Mušiča, Rika Debenjaka do Lojzeta Logarja).

Prav jugoslovanskim avtorjem

so kritiki in organizatorji namenili veliko pozornost.

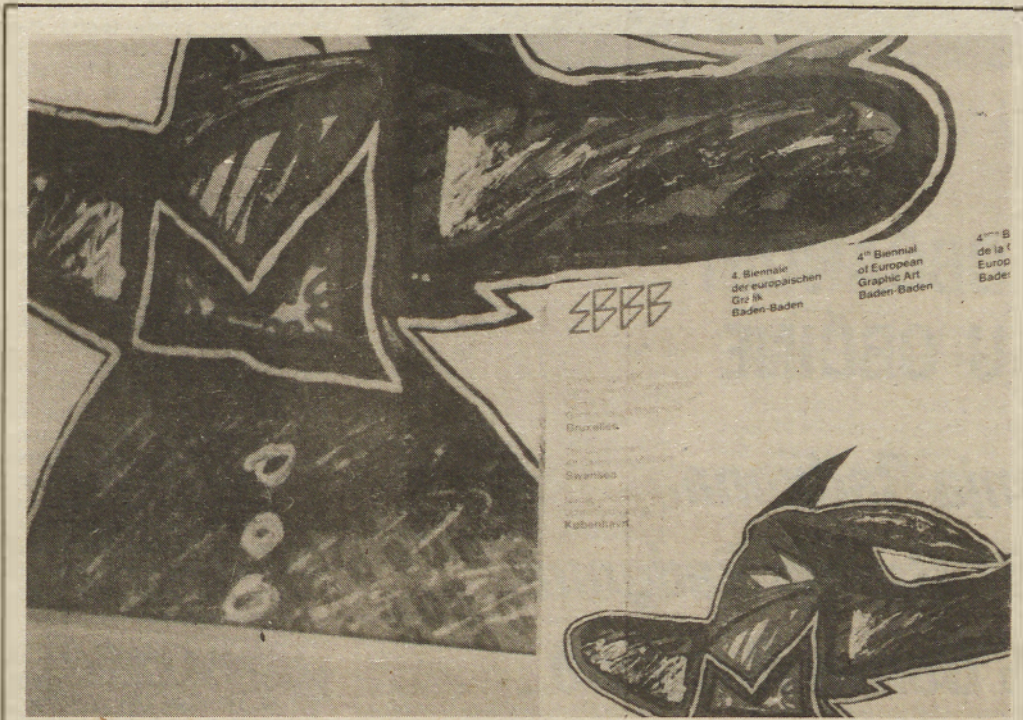
Lojze Logar, akademski umetnik, naš domačin, je poleg treh nagradnih odkupov bil deležen največje časti, saj so njegovo grafiko natisnili na naslovnici ekskluzivnega skoraj petsto strani obsegajočega kataloga te mednarodne razstave.

Jugoslovanski avtor je tako prvič prišel na naslovnico, ki je bila do zdaj prihranjena za največje mojstre evropske grafike. Med

te velikane se je torej uvrstil tudi naš Lojze Logar.

Katalog in eksponati bienala so zdaj razstavljeni v Bruxellesu kot trenutno najpopolnejša zbirka v Evropi. Še letos pa jo bodo prikazali v muzejih v Swansea (Švedska) in Kopenhavnu (Danska).

Zbirka bo še vse naslednje leto razstavljena v Madridu, Parizu in Dunaju in vedno jo bo spremljal katalog z naslovnico našega umetnika Lojzeta Logarja.

Grafika Lojzeta Logarja Flora I in njena reprodukcija na naslovnici kataloga evropskega bienala grafike.

Tekst in fotografija: Rade Bakračević

Za boljšo ponudbo in prodajo

Čas dolgih jesenskih in zimskih večerov je kot nalašč za oblikovanje kakšnega ličnega izdelka domače obrti. Poleg že skorajda preveč razvpitega do- uznjeka in drugih izdelkov iz slame ter keramike lahko naredimo še kaj drugega izvirnega in z našo kulturno tradicijo obarvanega. Iz glinice lahko vešče roke oblikujejo plošče, svečnike in druge uporabne ter okrasne predmete. Iz slame (brez plastičnih dodatkov) lahko nastanejo izvrstni in praktični cekarji, iz šibja kosa- re iz koruznega ličja pa predpražniki. Še marsikaj bi lahko našli, pa prepusimo odprto pot ljudski domišljiji in tradiciji, predvsem pa uspešnosti oziroma uporabnosti analize, ki jo po dogovoru in soglasjanju delegatov občinske raziskovalne skupnosti pripravljata Geza Sočič in Ladislav Tušar na Zavodu za ekonomiko in urbanizem. Analiza možnosti in prodaje izdelkov domače obrti in keramike v občini Murska Sobota naj bi pomagala razširiti in obogatiti turistično ponudbo in izdelovalcem ustrezne domače obrti omogočiti organizirano prodajo. Če bo uporabna, bo upravičila sredstva in namen, predvsem pa po dolgih letih (od takrat, ko je tovrstna prodaja Agromerkurja zamrla) zapolnila praznino, ki jo drugod po Sloveniji uspešno poslovnopolni Dom, pri nas pa bi jo lahko zadrževal. B. Bavčar

Kulturne želje

Očitno so eno želje, drugo pa realnost vsakdanjika, v katerem je bila zadnja — za v ponedeljek zjutraj skupščina kulturne skupnosti v Murski Soboti, nesklepčna. Kot običajno so odpovali uporabniki. Od 35 jih je prišlo le 15 in tako bomo o temeljnih načrtih Kulturne skupnosti za obdobje 1986—90 in osnutku dolgoročnega dogovora do leta 2000 morali sklepati drugič. Škoda, ker bomo zamudili republiške roke, v katere smo vpeti. bb

RAZSTAVA SKUPINE DHLM V MARIBORSKI UMETNOSTNI GALERIJ

Deset let pozneje

V teh dneh je v zgornjih prostorih mariborske Umetnostne galerije na ogled razstava del Ladislava Danča, Stefana Hauka, Lojzeta Logarja in Franca Mesariča, slikarjev, ki so pred desetimi leti delovali in razstavljali v okviru skupine, poimenovane po začetnicah njihovih priimkov: DHLM. Danes, »deset let pozneje«, kar zgornjo prča sam naslov razstave, se srečujemo z deli umetnikov na zelo zanimiv način: v konfrontaciji likovnih dosežkov skupine izpred desetih let z izborom del, nastalih do danes.

Zasnova razstave — soočiti in ovrednotiti likovne dosežke skupine DHLM izpred desetih let z zdajšnjimi — pomeni smelo in smotno potezo Umetnostne galerije, še posebej kustosa Mitje Visočnika. Če je nastanek skupine DHLM leta 1970 vplival na ustvarjalni zagon posameznega umetnika na eni ter zavest o pozitivni likovnega mrtvila v Prekmurju na drugi strani, pa se zdi pričujoča razstava bolj pomembna predvsem z likovnega vidika, saj nam v primeri z deli aktivnega delovanja skupine prinaša z izborom novjših del umetnikov pregled nad ustvarjalnim in umetniškim razvojem vsakega posameznika.

Najstarejši v skupini je bil Ladislav Danč, katerega opus je žal že zaključen (umrl leta 1979), njegovo življenjsko delo pa bi bilo nujno pravilno ovrednotiti — ne samo s formalno-likovnega vidika, marveč je treba videti tudi povezavo med starejšo (prvo) generacijo prekmurskih slikarjev ter po vojni šolanimi prekmurskimi slikarji. Opus Stefana Hauka kaže — kljub snovnim in slogovnim opredelitvam, ki jih je moč aplicirati ob njegovih delih — stalen in vsebinsko bogat razvoj: tisti čudovit patos krajine, ki ga nosi v sebi kot vsak Prekmurec, Logarjevo umetniško pot zaznamuje več faz, ki jih ne moremo determinirati zgolj kot razvojne, temveč so hkrati pomembne kot zrele likovne rešitve, katerih dosežki se merijo v širšem likovnem prostoru. Z zglodno retrospektivno razstavo se nam je v pomladnih mesecih predstavil Franc Mesarič. Njegovo slikarstvo — ob že doseženem — v zadnjem obdobju bogatijo močni ikonografski simboli, ki še povečujejo ekspresivni izraz njegovih del.

Uvodna študija Mitje Visočnika v katalogu ob mariborski razstavi dobro osvetljuje predvsem »sociološki« vidik — prostor delovanja naših umetnikov; zdi pa se, da je bil pri tem nekoliko zanemaren likovni. Razstava je odlično postavljena, tako tehnično kot konceptualno. Vsekakor je razstava vredna ogleda, bodisi v Mariboru, ali pa ko bo prenesena v Mursko Sobotu, januarja 1986.

Janez Balažič

Otvoritev razstave DHLM Deset let pozneje v Umetnostni galeriji v Mariboru so se udeležili tudi Mitja Visočnik (kustos Umetnostne galerije Maribor), Lojze Logar, Stefan Hauko in Peter Može (ravnatelj Umetnostne galerije Maribor). Foto: R. Bakračević

kulturni koledar

ČETRTEK, 10. OKTOBRA

LEDAVA — Ob 9. uri bo v čitalnici lendavske knjižnice otvoritev razstave in srečanje z dr. Antonom Vratušo ob njegovi 70-letnici.

PETEK, 11. OKTOBRA

RADENCI — V hotelu Radin bo ob 11. uri predstavitev knjige POSLANSTVA IN POSLANIŠTVA, ki jo je napisal diplomat Rudi Čačinovič, založili pa Založba Obzorja in Pomurska založba. Avtorja in knjigo bo predstavil dr. Anton Vratuša.

SOBOTA, 12. OKTOBRA

MURSKA SOBOTA — Ob 19. uri bo v dvorani kina Park celovečerni nastop folklorne skupine iz Körmenda na Madžarskem. Körmendski folkloristi niso znani samo madžarski publiki, ampak so s svojimi uspešnimi nastopi očarali občinstvo v mnogih evropskih deželah, tako da lahko pričakujemo zanimiv večer izvirne madžarske folklore.

NEDELJA, 13. OKTOBRA

RADENCI — Ob 19. uri bo v znanem zdraviliškem kraju gostovalo Slovensko narodno gledališče iz Maribora s predstavo BEG znanega bolgarskega dramatika Mihaela Veličkova.

BOGOJINA — Ob 14. uri se bo v kulturnem domu začelo občinsko srečanje folklornih skupin, ki ga organizirata domače kulturnoumetniško društvo in občinska zveza kulturnih organizacij. Poleg folklorne skupine Bogojina bodo nastopile še gostujoče folklorne skupine iz Mure, Dokležovja, Moštanec, Motvarjevca, Beltinec in Körmenda, cimbalist Andi Sobočan, ljudsko pevke iz Beltinec in banda Koci-per-Baranja.

PONEDELJEK, 14. OKTOBRA

LJUTOMER — V okviru tedna domačega filma bo kot prvi na sporedu letošnji favorit — jugoslovanski film Oče na službeni poti.

MURSKA SOBOTA — V soboškem kinematografu bo prvi večer filmskih dnevnov na programu slovenski film Ljubez.

GORNJA RADGONA — Teden domačega filma bodo v gornjeradgonskem kinematografu začeli s filmom Ada.

LEDAVA — Življenje je lepo, je spodbudni naslov prvega iz Dnevnov domačega filma v Lendavi.

TOREK, 15. OKTOBRA

GORNJA RADGONA — Ob občinskem prazniku bo v okviru Dnevnov domačega filma na sporedu letošnji canski in puljski nagajenec — Kusturčev film Oče na službeni poti.

MURSKA SOBOTA — V soboškem kinematografu bodo kot drugi predvajali film Življenje je lepo.

LJUTOMER — Ada pa je naslov filma, ki ga bodo zavrti v ljutomerskem kinematografu v okviru filmskih Dnevnov jugoslovanskega filma v Pomurju.

SREDA, 16. OKTOBRA

MURSKA SOBOTA — V stabilizacijski in ročni menjavi filmov med štirimi pomurskimi kinematografi bodo v pomurskem središču zavrti jugoslovanski film Ada.

LJUTOMER — Prleški kinematograf bo predvajal film ŽIVLJENJE JE LEPO.

LEDAVA — V dvojezičnem kinu bo tokrat na sporedu jugoslovanski film OD PETKA DO PETKA.

Razstave

RADENCI — V Razstavnem salonu hotela Radin bo od 10. do 17. oktobra na ogled razstava del, ki so nastala na letošnji likovni koloniji Avtoradgona—Elrad v Gornji Radgoni in okolici.

Knjige

USPEŠNICE TEGA TEDNA v prodajalni DOBRA KNJIGA v Murski Soboti so — Slavica ŠIKOVEC: SODOBNO KLETARJENJE (Kmečki glas), Anton Ingolič: PODOBE NJENEGA ŽIVLJENJA (Mladinska knjiga) in Vida Brest: MALA MARJETICA IN GOZDNI MOŽ (Mladinska knjiga).

Od skromne mehanične delavnice do stebra občinskega gospodarstva

Od nekdanje Okrajne splošne mehanične delavnice Radgona do današnje sodobne delovne organizacije delavci v tem radgonskem kolektivu niso poznali miru. Ustvarjalni nemir in nove potrebe družbe pa so bili vzrok za vrsto novih programov. Tako se je iz pravzaprav obrtniške mehanične delavnice, ki je pred 35 leti dajala kruh nekaj delavcem, razvil čez 1.200-članski delovni kolektiv, sestavljen iz štirih temeljnih organizacij in delovne skupnosti skupnih služb. Danes sicer Avtoradgona pestijo težave, značilne za celotno gospodarstvo in še posebej kovinskopredelovalno industrijo, vendar pa poznajo poti do boljšega jutri in za nadaljnjo rast in razvoj delovne organizacije.

ZAMETKI V OBRRTNIŠKI DELAVNICI NA LACKOVI 4

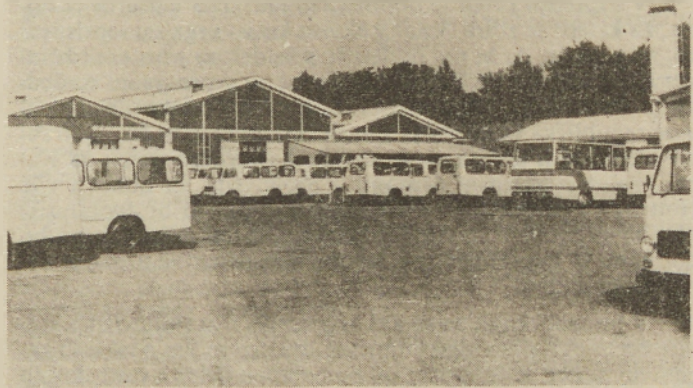
Stari Radgončani se še spominjajo delavnice že pokojnega mojstra Kozarja v starem predelu mesta v hiši na Lackovi 4. V hiši, kjer je danes znana šampanjska klet, so delavci Okrajne splošne delavnice Radgona (ustanovljene z odločbo Okrajnega ljudskega odbora G. Radgona 19. 11. 1950 — v letu, ko smo začeli uvajati delavsko samoupravljanje) podedovali staro stružnico, vrtni stroj, varilni aparat in kake tri delovne mize ... in popravljali stare avtomobile iz vojne, kolesa, motorje.

Kmalu so se preselili na novo lokacijo ob Muri, med mejni prehod in klavnico (na »Gornjem grisu«), se v slabih dveh letih obstoja preimenovali v Krajevno mehanično delavnico Gornja Radgona, leta 1953 pa v Avto-

izkusili v izdelovanju kovinskih košaric za smeti, vse dokler se niso sredi petdesetih let specializirali za popravilo Tamovih vozil, takrat priljubljenih pionirjev, nastalih v mariborski tovarni na osnovi licence češke Prage. Da jim je delo šlo od rok, ni dvoma, saj so bili za ta vozila po kakovosti drugi najuspešnejši servis v drža-

ma, čeprav so s cenami pred konkurenti.

Bivalne enote Avtoradgone pa se uveljavljajo tudi v svetu. Omejitvena naložbena politika v jugoslovanskem gospodarstvu in s tem ožene domačega trga je že pred leti preusmerila razvojno strategijo k novim kakovostnejšim bivalnikom, ki so našli kup-

Izdelovanje nadgradenj za Tamova vozila (pred halo na dvorišču Avtoradgone) je temelj nadaljnjega razvoja tega delovnega kolektiva

vi, kljub skromnim delovnim možnostim.

Za rast takratnega Avtoremonta je značilno, da so nekaj let zapored venomer nekaj dozidavali in pridobivali za vse večji obseg dela, odkupili pa tudi prostore gradbenega podjetja (bilo je med njimi in klavnico), ki so ga ukini- li. Prav tu so začeli s kleparstvom, z izdelovanjem karoserij in različnih nadgradenj na šasije (za hladilnike, pekovska vozila, dve leti pa so izdelovali tudi ka-

ce v mnogih tujih državah. Po zadnjem uspehu s programom montažnih hiš za Jamajko so segli tudi v srednjo Ameriko. Sicer pa gredo bivalne enote dobro v prodajo v vseh državah severne Afrike, na Bližnjem Vzhodu, v Evropi, tja vse do Sibirije v Sovjetski Zvezi, kjer so postavili več zahtevnih naselij s celotno infrastrukturo. Letos bodo z izvozom te temeljne organizacije iztržili 700 milijonov dinarjev.

Dvesto vozil uvršča Avtoradgonin Transport med srednje velike jugoslovanske prevoznike. V nosilcu te dejavnosti v Pomurju pa so predvsem zaskrbljeni zaradi iztrošenosti voznega parka. Pri iskanju novih vozil se bodo naslonili na Tamova vozila in na sodelovanje tega domačega izdelovalca avtomobilov s svetovno uveljavljenim Ivecom.

S prevozništvom pa je tesno povezana tudi temeljna organizacija Avtotrgovina—servisi, čeprav še vedno ne dovolj, saj bi morala biti osnovna naloga servisa predvsem hitro zadovoljevanje domačih potreb. Za to pa je potrebno predvsem sodobno organizirati skladiščenje transportnih delov.

AVTORADGONA JUTRI: TESNEJŠE SODELOVANJE S TAMOM

Čeprav v tem kratkem opisu zadnja, je danes in predvsem jutri najpomembnejša dejavnost — izdelava nadgradenj. Letos bodo izdelali za Tamov program 1.500 nadgradenj, oziroma sedem na dan, sedem vozil na šasijah mariborske tovarne, kombibuse in kombifurgone.

Sedaj, ko se razmere v tem dolgoročnem sodelovanju urejujejo, lani so postali člani Poslovne skupnosti Tam, vidijo v Avtoradgoni svoj boljši jutri prav v tem skupnem programu. Seveda bodo potrebne naložbe in predvsem dopolnitve proizvodnje v konstrukcijskem smislu. Razvoj na razmišljanja že dobivajo prve konkretne oblike. Spomladi 1987 naj bi stekla sodobna izdelava nadgradenj furgonov na osnovi sodobne tehnologije, leto zatem izdelava avtobusa z 28 sedeži, ki naj bi bil s konstrukcijskimi rešitvami konkurenčen tudi v Evropi.

Za to pa je potrebna tudi temeljna organizacijska in tehnološka preobrazba v delovni organizaciji. Povezati bo potrebno proizvodne hale in zagotoviti osnovo za sodobno zahtevno industrijsko proizvodnjo in nakupiti prepotrebno opremo in stroje, kar je najbolj boleča rana proizvodnje v Avtoradgoni v zadnjih letih.

Ob tem pa ne nameravajo zamenariti izdelovanje bivalnih enot, ki jim mora še precej let prinašati dragocene devize, vendar ne izdelava na zastareli način, ampak serijska zahtevna proizvodnja s končno montažo predhodnih sestavin.

To pa pomeni v bistvu tudi racionalizacijo obeh poglavitnih dejavnosti, proizvodnje nadgradenj in bivalnih enot, in vse možnosti, da bi delo pod eno, skupno streho, privedlo tudi do skupne samoupravne organiziranosti.

Vlado Paveo

ČESTITAMO OBČANOM OB PRAZNIKU OBČINE

*SO Gornja Radgona
OK SZDL Gornja Radgona
OK ZKS Gornja Radgona
OSS Gornja Radgona
OK ZSMS Gornja Radgona
OO ZZB NOV Gornja Radgona*

Komunisti o gospodarjenju

Šele druga seja občinskega komiteja ZK Ljutomer je bila dovolj dobro obiskana, da so člani lahko sklepčno razpravljali in sprejemali sklepe o rezultatih polletnega gospodarjenja v občini. Pravzaprav sta obe pomembnejši točki dnevnega reda — polletno gospodarjenje in težaven položaj DO Tehnostroj — dovolj povezani, da je bila razprava po-

globljena. Čeprav so o tem precej spregovorili na drugih forumih, pa je seja komiteja nakazala predvsem tisto, kaj morajo storiti osnovne organizacije in sami komunisti v organizacijah združenega dela za boljše gospodarjenje. To velja predvsem za organizacije združenega dela, ki so poslovale z izgubo (DO Tehnostroj in Lesnin tozdz Mizarstvo), in za

tiste, ki so že dalj časa na robu pozitivnega gospodarjenja.

Pred komuniste se postavljajo težke in zahtevne naloge, vendar pa jih morajo s svojim aktivnim delom skupaj z drugimi premagati in v celoti izpolniti. Tako bi lahko na kratko povzeli razpravo in sklepe s seje komiteja.

D. L.

JANEZ PREJAC

Obeti, ki so bili izrečeni na prvem zboru prebivalcev, so se začeli uresničevati. Decembra 1945 je bil v Železnih dverih sklican zbor vseh dotakratnih viničarjev, tudi tistih z Vinskih vrhov, iz Nunske grabe in Litmerka pri Ormožu. Sedaj naj bi se uresničilo geslo: zemljo tistemu, ki jo obdeluje! Ljudje naj bi se odločili, ali naj se jim zemlja razdeli ali pa jo bodo skupno obdelovali v vinogradniških zadrugah. Večina se je odločila za zadruge. Tako so na območju ljutomersko-ormoškega vinorodnega območja spomladi 1946 nastale štiri vinogradniške zadruge-vinoze imenovane: VZ Železne dveri,

VZ Vinski vrhovi, VZ Nunska graba in VZ Litmerk pri Ormožu. V te zadruge so pristopili tudi mnogi tisti delavci, ki so že prej delali na državnih posevkih. Zadruga posest je obsegala okoli 400 hektarjev vinogradov, 100 hektarjev sadovnjakov in vso tisto obdelovalno zemljo, ki je pripadala prejšnjim lastnikom vinogradov. Zadrugniki so si iz svojih okolij izvolili vodstvo: predsednika, tajnika in blagajnika, med sabo pa so se nazivali zadrugani. Zemljišča so razdelili v delovne brigade, katerim so načelovali brigadirji. Brigade so bile razdeljene v skupine, ki so jih vodili skupinovodje. Tako bri-

NEKOČ SO BILI VINIČARJI

gadirji kot skupinovodje so bili iz vrst nekdanjih viničarjev. Zadrugniki niso bili socialno zavarovani, saj jim je pripadal ves pridelek in so se imeli za lastnike. Iz leta v leto so boljše gospodarili. Posvetovali so se s strokovnjaki in te nasvete upoštevali pri delu. Kaj pa mladina? Udeleževala se je v kulturni. Prirejala je igre in zabave. Mladi pa so odhajali tudi na delovne akcije v Sloveniji in po vsej državi.

Te zadruge so več ali manj dobro gospodarile sedem let.

Vse to, kar sem zgoraj opisoval, je veljalo za gosposke viničarje. Agrarna reforma je posegla le po zemlji veleposestev in tujcev. Kmečki viničar je ostal še naprej viničar. Ti viničarji so se manj selili, sicer pa je bilo vse po starem, le za viničarske otroke so se razmere izboljšale. Bolj redno so hodili v šolo, lažje so se izučili obrti. Časopisi in radio so ljudi osveščali. Vse češče so bili prisotni v javnem življenju, javno so nastopali, se opredeljevali za ali proti posameznim predlogom. To je bil velik napredek. Vendar, ostali so še naprej viničarji in bivši gosposki viničarji, ki so bili ali delavci ali zadrugani, so dali tem ostalim kmečkim viničarjem nekoliko zaničljiv vzdevek

privatnik in še družili se niso radi z njimi.

Viničarji so se začeli oblaščati pritoževati, saj so spoznali, da so prikrajšani. Tako so jeseni 1951 sklicali v Ljutomeru zbor vseh kmečkih viničarjev. Zbralo se jih je okoli sto. Kasneje se je ugotovilo, da se mnogi viničarji tega zbora niso udeležili, ker so se bili svojih gospodarjev. Uspeh tega zbora je bil v tem, da so razstili vinograde tistih kmetov, ki so imeli pisno pogodbo ali ustni dogovor o delu viničarja v vinogradu. Ta razmerja so ugotovljale posebne komisije in že leta 1953 je bilo veliko kmečkih vinogradov dodeljenih zadrugam ali državnim posevkom. Viničarje, ki so bile v pretežni meri v zelo slabem stanju, so bile podarjene viničarjem — sedaj delavcem oziroma zadruganom.

Tako so postali tudi kmečki viničarji končno enakopravni z vsemi drugimi delavci, ki so obdelovali vinograde. Nič ni bilo več strahu pred gospodarjem ali pred morebitno selitvijo tik pred zimo. Počasi je zginila tudi zaničljiva beseda privatnik in vsi skupaj so se imenovali vinogradniško-sadjarji delavci v svobodni socialistični Jugoslaviji.

(KONEC)

Rod najmlajših iz otroškega vrta pri Svetinjah

(Foto: A. Abraham)

Z ustreznim gnojenjem in zaščito do visokih pridelkov

Cenovna nesorazmerja so tista, ki tudi v kmetijstvu bistveno vplivajo na zmanjševanje proizvodnje. Čeprav v zadnjem času tudi pomurski kmetijci namenijo vse več pozornosti intenzifikaciji, ki je pogoj za večjo tržnost, v zadržnem sektorju zastavljenih ciljev še vedno ne dosegajo. Za primerjavo se tokrat nekoliko pomudimo pri pšenici, kjer pridelki pri nekaterih kmetih močno zaostajajo za povprečji, ki jih dosegajo družbena kmetijska gospodarstva. Da bo primerjava popolnejša, zapišimo, da so letos v Kmetijskem gospodarstvu Rakičan povprečno pridelali nekaj čez 6,1 tone pšenice na hektar, pri kmetih pa je povprečje okrog 3,5 tone na hektar. Seveda so to le povprečja, saj se mnogi kmetje, ki dosledno upoštevajo predpisane agrotehnične ukrepe, po pridelkih celo uspešno kosajo z družbenim sektorjem. Dobro priprava zemlje, kakovostno seme, primerno gnojenje in ustrezna zaščita pred pleveli in boleznimi so prvi pogoj za dober pridelek, prav tu pa mnogi pridelovalci grešijo. Zaradi visokih cen mineralnih gnojil in zaščitnih sredstev je v zadnjem času opaziti, da poraba le-teh pada, kar se seveda potem odraža tudi na pridelkih. Takšno ravnanje pa je seveda nesmiselno, saj vsi drugi stroški pridelovanja ostajajo isti. Naj to ponazorimo z naslednjo tabelo, v katero smo zajeli le najosnovnejše stroške pridelovanja pšenice.

	količina	cena	stroški na ha
NPK 6:18:18	700 kg	43,08	30.156
KAN	400 kg	30,15	12.060
organski gnoj			6.000
seme	280 kg	42,00	11.760
bayleton WP 25	0,75 kg	4.000,00	3.000
dicofluid	2,5 kg	812,10	2.030
dicuran	2,5 kg	1.536,00	3.840
tilt	1,0 kg	5.500	5.500
traktor	12 ur	3.000,00	36.000
kombajn	1,5 ure	9.000,00	13.500
zavarovanje			9.000
skupaj			132.846

V tabeli seveda niso zajeti vsi stroški (izpustili smo osebni dohodek kmeta, davke in prispevke, stroške sušenja in skladiščenja in druge), upoštevali pa smo trenutne cene, ki so ponekod le orientacijske. Tako je iz tabele razvidno, da predstavljajo mineralna gnojila približno 32 odstotkov stroškov, zaščita približno 11 odstotkov, 57 odstotkov pa je vseh drugih stroškov.

Ob doslednem upoštevanju agrotehničnih ukrepov bi morali na hektarju pridelati od 55 do 60 dt suhega zrnja, vsako zmanjševanje mineralnih gnojil in uporabe zaščitnih sredstev pa pomeni seveda manjši pridelek. To potrjujejo tudi podatki ob letošnji žetvi, ko je bil

pridelek na površinah, kjer zaščite ni bilo, tudi do 30 odstotkov nižji. Izračun je enostaven: stroški zaščite bi znašali okrog 14.000 dinarjev, izpad dohodka pa je od 70.000 do 77.000 dinarjev. Podoben izračun bi lahko naredili tudi pri uporabi različnih količin mineralnih gnojil, ki prav tako odločilno vplivajo na višino pridelka, vendar naj to skuša ugotoviti vsak pridelovalec sam. Zapišimo le, da za 30 odstotkov manjša poraba mineralnih gnojil zniža stroške le za slabih 13.000 dinarjev, izpad dohodka zaradi nižjega pridelka pa je nekajkrat večji.

Ne trdimo, da so vsi ti izračuni točni, so pa dovolj nazorni, da bi se nad njimi lahko zamislili. Jesenska setev se je začela, naš cilj je, pridelati čim več tržnih viškov, zato storimo vse, da bomo ob prihodnji žetvi dosegli večje hektarske pridelke.

Ludvik Kovač

OGLED POSKUSNIH POLJ V RAKIČANU

Koruzi in njen pomen v pomurskem kolobarju sta dobro znana. Po zadnjih podatkih se poseje koruzi na naših poljih že čez 20.000 ha. Da bi povprečno nizke pridelke čim bolj povečali, strokovne službe vsako leto priporočajo agrotehniko, ki bi naj prispevala k temu. Eden od pomembnih ukrepov pri pridelavi koruze je izbor sort — hibridov. V Jugoslaviji je registriranih okrog 400 koruznih hibridov, od katerih bi jih po priporočilih pridelovalcev hibridov lahko uporabili vsaj četrtino na našem območju. Ker so ekološke razmere (tla, okolja) v Jugoslaviji zelo različne, ob enem pa vsak pridelovalec koruze želi najrodovitnejše hibride, so nekateri obojavniki hibridi že več let na preizkušanju v Sloveniji. Ena do teh poskusnih postaj je v Rakičanu. Preizkušanje teče v mikroposkusih (male parcelice v 4 ponovitvah) in v makroposkusih (15—20 arov). Delno se pri izboru hibridov upoštevajo rezultati pridelave družbenega sektorja in predstavitveno-propagandnih poskusov pri kmetih. Skratka, upoštevani so vsi merjenim rezultati. Ker pa se pridelovalne razmere iz leta v leto menjajo, posamezni hibridi pa se različno obnašajo, pri izboru hibridov upoštevamo rezultate vsaj 3-letnih preizkušenj, izjemoma za izredne hibride (pioner) 2-letne. Na osnovi teh podatkov so v preteklih letih določeni glavni spremljajoči hibridi in hibridi v uvajanju ali poskusni pridelavi.

Da bi se čim bolj spoznali z načinom preizkušanja in dobili vtis o videzu in obnašanju posameznega hibrida v posameznih letih, je za strokovne službe in zainteresirane proizvajalce iz severovzhodne Slovenije organiziran ogled poskusnih polj. Podoben ogled je bil tudi za ozimna žita pred žetvijo, znate strošnice, krompir in nekatere druge poljščine.

ben ogled je bil tudi za ozimna žita pred žetvijo, znate strošnice, krompir in nekatere druge poljščine.

Letošnji mikroposkusi v Rakičanu so zajeli 12 zelo ranih hibridov (FAO—100), 14 radnih (FAO—200), 15 srednje ranih (FAO—300) in 11 srednje poznih hibridov (FAO—400).

Mikroposkus v Rakičanu je zajel 29 hibridov iz štirih ranostnih skupin (100—400) in pri Kupšincih 10 hibridov, ki se sejejo v obsejnim delu sosednje Avstrije.

Poleg hibridov koruze so si lahko ogledali zanimiv mikroposkus strniščnih dosevkov. Strniščni dosevki naj bi se koristili kot zelena krma jeseni ali spomladi, ali kot zeleni podor v izrazito poljedelskem kmetovanju.

Na letošnjem ogledu poskusnih polj 25. septembra je bilo okrog 90 udeležencev. Predsta-

vljali so strokovne službe zadržnega in družbenega sektorja, nekaj kmetov, predstavniki selekcijskih hiš koruze Jugoslavije raziskovalne in izobraževalne institucije iz Slovenije, predstavniki občin in skupina strokovnjakov iz sosednje Avstrije. Ugotovimo so naslednje:

— Poskusna polja so skrbno urejena in vzorno pripravljena za ogled.

— Med hibridi so značilne razlike, pomembno odstopajo nekateri hibridi pioner, dobri so tudi naši glavni hibridi (OSSK 247, ZPSK 37, ZPSK 42, itd.), prav tako so obetavni nekateri novi. Ob vzniku so se dobro držali nekateri hibridi iz programa sosednje Avstrije, pozneje so se razlike zmanjšale in v rodnosti najbrž ne bo velike razlike.

— Poskusno delo naj se razširi, dan ogledov naj bo določen za vsako leto vnaprej.

Geza DŽUBAN, kmet. inž.

V BELTINCIH DNEVNO ZBEREJO 800 LITROV MLEKA — Odkar imajo v zbiralnici mleka Ivana Bernadija v Beltincih hladilnik, pobirajo mleko zjutraj in zvečer ter ga dnevno zberejo okrog 800 litrov. Največ mleka v Beltincih oddajajo Avgust Novak, od 60 do 80 litrov, ter Stanko Glavač in Mirko Zver, ki dnevno oddata od 40 do 50 litrov mleka.

Foto: F. M.

Cilj: večja in cenejša proizvodnja

Čeprav se težave v kmetijstvu nadaljujejo in vseh zastavljenih ciljev v tekočem srednjeročnem obdobju ne bodo uresničili, pomurski kmetijci smelo načrtujejo razvoj za obdobje 1986—1990. Poleg povečane poljedelske proizvodnje in večje tržnosti bo ta temeljil predvsem na že doslej zgrajenih proizvodnih zmogljivostih, ob katerih bodo dogradili še nekatere manjkajoče predelovalne obrate in obnovili sedanje. Trije mesno-predelovalni obrati, dve mlekarni, ključna brojlerjev in mešalnice močnih krmil so osnova, da v Pomurju še naprej razvijajo živinorejo, ki je v zadnjem času začela nekoliko stagnirati. Poudarek bodo dali predvsem razvoju govedoreje in pridobivanju mleka, medtem ko pri brojlerjih in prašičih obsega reje ne bodo povečevali.

Pomurje je svoje obveznosti v proizvodnji hrane do Slovenije v glavnem izpolnjevalo, zato od slovenske družbe tudi upravičeno zahteva, da zagotovi ustrezne razmere za povečanje kmetijske proizvodnje. To so pomurski kmetijci odločno povedali tudi ob zadnjem obisku predsednika slovenskega izvršnega sveta Dušana Šinigoja v Pomurju, ko so ga seznanili s težavami v pomurskem kmetijstvu. Čeprav so proizvodni rezultati še vedno dokaj ugodni, pa se težave neugodno odražajo predvsem v finančnem poslovanju, saj je kmetijska proizvodnja prišla že na rob rentabilnosti, vse več pa je organizacij združenega dela, ki postujejo z izgubo, med njimi so celo take, ki doslej izgub še niso poznale. Cenovna nesorazmerja med reprodukcijskim materialom in kmetijskimi proizvodi ter visoke obresti so težave, ki trenutno najbolj pestijo tudi pomursko kmetijstvo. To je lani na račun cenovnih nesorazmerij bilo ob 2,6 milijarde dinarjev dohodka, izpad sredstev na ta račun pa je v letošnjem prvem polletju znašal že 3,2 milijarde dinarjev. Podoben velja za obresti, za katere je pomursko kmetijstvo v lanskem prvih šestih mesecih moralo plačati 900 milijonov dinarjev, v enakem letošnjem obdobju pa že 2,5 milijarde dinarjev.

Težave v kmetijstvu so še toliko večje, ker le-to ne razpolaga s kakovostnimi sredstvi, saj je prezahtevno za obratnimi in investicijskimi posojili in tudi višje cene kmetijskih proizvodov problemov ne bi odpravile. Manjša obrestna mera bi težave sicer nekoliko omilila, vendar je izhod potrebno iskati predvsem v izboljšanju strukture sredstev, ki jih kmetijstvo potrebuje. Seveda brez intervencij družbe v kmetijstvu tudi v prihodnjem obdobju ne bo šlo, zato vztrajajo pred skupščino za podaljšanje nekaterih sistemskih zakonov za posredovanja v kmetijstvu. Seveda se tako zbrana sredstva ne bi smela preveč drobiti, pač pa jih je treba usmerjati na tista področja, ki

bodo dala najboljšie rezultate. Osnovni cilj v kmetijstvu nam mora še naprej biti večja in cenejša proizvodnja, saj prav na tem področju še nismo izrabili vseh možnosti. Zato morajo tudi v sleherni organizaciji združene dela ugotoviti lastne napake in pomanjkljivosti ter jih seveda tudi odpraviti. Kmetijstvo se mora ustrezno organizirati, da bodo stroški čim manjši in da se dejavnosti ne bodo podvajale. Večjih novih naložb za proizvodnjo hrane v prihodnjem srednjeročnem obdobju ne potrebujemo, zato je treba razpoložljiva sredstva usmerjati v doseganje večje kakovosti, vlaganje v znanje in v izpopolnitev tehnologije.

Vsa skrb bo še naprej namenjena kmetijskozemljiškim operacijam, predvsem osuševanju, zlozham in namakanju, na vseh urejenih površinah pa je treba zagotoviti družbeno organizirano proizvodnjo, ne glede na sektor lastništva. V ta namen namreč družba vlaga precejšnja sredstva, zato ima tudi pravico, da odloča o proizvodnji na teh površinah.

L. Kovač

Zamujanje pri gradnji sušilnice

Zamude pri povečanju zmogljivosti sušilnice ogrožajo pravočasno spravilo koruze. Ogrožen je tudi načrtovan obseg setve pšenice.

V Kmetijskem gospodarstvu Rakičan so dosegli v letošnjem letu za jugoslovanske razmere odličien pridelek pšenice, saj jim je zrastle v povprečju na hektar 60,11 stota pšenice, osušene na 14-odstotno vlažnost. Presegli pa so tudi plan odkupa pšenice.

Pričakujejo, da bodo tudi pri koruzi dosegli dober pridelek, in to v povprečju okoli 80 stotov (14 odstotna vlažnost), čeprav je bila druga polovica avgusta dokaj sušna, kar je povzročilo precej škode predvsem na lahkih peščenih tleh. Koruzo za zrnje pridelujejo na 2.620 hektarjih površin. Če se bodo pričakovanja o povprečnem pridelku uresničila, bodo letos pridelali okoli 21 tisoč ton koruze. Večino pridelane koruze pokrmijo prašičem, saj jih letno spajajo preko 80 tisoč. Od 10 do 11 tisoč ton koruze in ječmena pa bodo morali še dokupiti, saj letno spajajo še 4 tisoč glav mlade goveje živine.

Ker v sušilnicah lahko dnevno posušijo le od 600 do 700 ton sveže koruze, odvisno od vlažno-

sti zrnja, so se zaradi večje pridelave koruze odločili za razširitev sušilnice z zmogljivostjo 1.100 ton sveže koruze dnevno. S tako zmogljivostjo bi lahko ves letošnji pridelek koruze (30 tisoč ton) pospravili in posušili v mesecu dni, za kar imajo dovolj kombajnov.

Po besedah glavnega direktorja KG Rakičan inž. Franca Skledarja bodo ob sedanjih zmogljivostih sušilnice koruzo pospravili šele v 50 dneh. Tako se bo spravilo zavleklo v slabo jesensko vreme vse tja do decembra. Ob začetku spravila vsi posevki koruze tudi še niso zreli, kar podaljšuje sušenje.

Sušilnico je zgradila DO Cevovod iz Maribora, zato so 19. junija z njo sklenili tudi pogodbo za razširitev tega objekta. Dela, vredna 68.787 milijona dinarjev, je KG Rakičan izplačal do 10. julija.

Cevovod je prevzel izdelavo naloženega programa in potrebnih objektov ter vsa dela. Sušilnica naj bi bila po pogodbi

zgrajena do 20. septembra letos, ko se običajno začne spravilo koruze. Kljub večkratnim pisnim, telefonskim in ustnim intervencijam, jih je Cevovod šele 23. septembra, ko bi sušilnica že morala biti predana namenu, s telegramom obvestil, da bo objekt zgrajen do 25. oktobra.

V KG Rakičan so ogorčeni, še posebej, ker se bojijo, da sušilnica tudi do konca oktobra ne bo končana. Skrbijo jih, da bo zaradi zamud pri spravilu propadlo veliko koruze, saj je kombajni ne bodo mogli pobrati, če bodo stebila polegla. Veliko koruze bodo medtem tudi pokradli. Bojijo se tudi kritik javnosti zaradi nepravočasnega spravila, še posebej če bo zapadel sneg.

Zaradi zamude pri spravilu koruze ne bodo mogli pravočasno posejati načrtovanih 1.615,57 hektarja pšenice. V KG Rakičan so se odločili, da bodo Cevovod tožili in zahtevali nadomestilo za škodo. Kritike zaradi gospodarske škode in zamude pri spravilu koruze pa bodo nedvomno usmerjene na KG Rakičan.

Boris Hegeduš

OPEKARNA MARIBOR • RADVANJE
Maribor, Strelška 16 a

GRADITELJI

PO ZNIŽANIH CENAH IN Z BREZPLAČNIM PREVOZOM DO 150 km

MONTAŽNI STROPOVI »NORMA«

S POPUSTOM PRODAJAMO TUDI TRAJNOŽARNE PEČI

Z enakimi ugodnostmi lahko dobite naše stropce v vseh trgovinah z gradbenim materialom veletrgovine **Potrošnik Murska Sobota.**

PRIRANER DO 50.000 din

Telefon: (062) 39-911

Z novim kirurškim blokom boljše in racionalnejše zdravstveno varstvo

Gradnja kirurškega bloka v Rekičanu se približuje zaključni fazi. Pri načrtovanju tega zdravstvenega objekta je sodeloval tudi dr. Jože Bedernjak — predstojnik oddelka za infektivne bolezni, takrat direktor Splošne bolnišnice Murska Sobota. Z njim smo se pogovarjali o ciljih gradnje kirurškega bloka, ki so jih načrtovali, ter o nalezljivih boleznih v Pomurju.

— Kateri so bili torej osnovni cilji načrtovalcev gradnje kirurškega bloka v Rekičanu?

»Osnovni razlog, da smo začeli z gradnjo kirurškega bloka je bil v tem, da na nobenem področju družbenega življenja in potreb nismo tako zaostajali kot prav pri bolnišničnem zdravstvu. V vsej Sloveniji so bile bolnišnice še zgrajene ali pa v zaključni fazi gradnje. Pomurci imamo po merilih svetovne zdravstvene organizacije glede na število prebivalcev možnosti za idealno bolnišnico. Z gradnjo kirurškega bloka na novi lokaciji v Rekičanu pa smo želeli doseči: 1. Sodobne razmere za strokovno kakovostno obravnavo bolnikov ob sprejemu v bolnišnico v specializiranih ambulantah in na oddelku. V sprejemnem traktu ustvariti razmere za ustrezno obravnavo bolnikov za sprejeme. 2. Z ustreznimi prostorskimi in organizacijskimi rešitvami omogočiti istočasno delo več specializiranih ambulant na istem oddelku, zdravniške ob boljsem poznavanju bazične kirurgije usmeriti v subspecialistične dejavnosti, te pa povezati z ustreznimi specializacijami v Kliničnem centru v Ljubljani. Poleg travmatološke, urološke, ortopedske, proktološke ustvariti prostorske, organizacijske in kadrovske ter finančne možnosti za sodobni razvoj kirurških strokov. 3. V bistvu na novo oblikujemo oddelke za intenzivno nego in terapijo za vse oddelke bolnišnice, razen koronarne enote, ki je na internem oddelku. S tem nastanejo ob sodobni opremljenosti bistveno boljše razmere za obravnavo najtežjih bolnikov v bolnišnici. 4. V operativnem bloku bodo vse operacije na enem mestu. S tako organizacijo bomo dosegli ne samo večjo

strokovnost ampak tudi boljše korišćenost kadrov in opreme v rednem in podaljšanem delavnem času. Odpadlo bo dosedanje prelaganje načrtovalnih operacij zaradi sedanjih prostorskih razmer. 5. Poskrbljeno bo za večjo varnost in udobje bolnikov na oddelku. Bolniki bodo imeli kili-

cne naprave, manj bo nepotrebne prebujanje bolnikov, bolniki pa bodo imeli tudi stalne telefonske stike s svojci, manjše sobe pa omogočajo humanizacijo obiskov na oddelku. 6. S premeštvijo kirurškega bloka avtomatično odpadejo prevozi hrane, bolnikov in zdravstvenega osebja, nastanejo bistveno boljše razmere za skupinsko delo brez sedanjega izgubljanja časa zaradi prevoza. 7. Pri načrtovanju kirurškega bloka smo upoštevali sedanje objekte in objekte, za katere predvidevamo, da jih bo potrebno zgraditi za sedanje in prihodnje potrebe bolnišnice. Pri tem smo želeli vse oddelke čim bolj funkcionalno povezati, optimalno skrajšati poti bolnikov, upoštevati prednosti, potrebno je bilo najti najboljše rešitve za prevoz hrane, perila, prometne povezave, parkirne prostore itd. Z gradnjo kirurškega bloka pa rešujemo tudi problem fizikalnega

zdravja bolnikov, kar je izredno pomembno za travmatološke bolnike, kjer so uspehi tem večji, čim prej se začne z ustreznim fizikalnim zdravljenjem.

— Kot predstojnik in specialist že vrsto let vodite oddelke za infektivne bolezni. Kakšno je stanje nalezljivih boleznih v Pomurju?

»Z zadovoljstvom lahko ugotovim, da se gibanje nalezljivih boleznih v Pomurju stalno izboljšuje in da je tistih nalezljivih boleznih, ki se prenašajo zaradi slabe higijene in jih lahko imamo kot nerilo higienske ravni, kot je to na primer trebušni tifus, vedno manj; tako se vključujemo v slovenski in zahodnoevropski prostor. Položaj oddelka je izpostavljen zaradi lege — smo vrata, skozi katera lahko prihajajo infekcije s severa in vzhoda, zlasti kapljicne infekcije, pa tudi nekatere bolezni, ki jih širijo živali, kot je bilo to pri steklini, verjetno pa tudi pri tularamiji. Zaradi posebnih geografskih in drugih razmer imamo bolezni naravnega žarišča, ki jih v drugih predelih Slovenije ni ali pa jih je malo. Pri vlogi infektologije kot stroke ne smemo pozabiti, da so mikroskopska majhna bitja še vedno najbolj pogosti povzročitelji bolezni na eni strani, na drugi strani pa smo s cepljenji in z antibiotiki ter drugimi ukrepi dosegli, da jim držimo pod kontrolo, čeprav se zaradi stalnih sprememb mutacij med mikrobi pojavljajo pri nalezljivih boleznih redna presenečenja. Aids je eno izmed takih manjših presenečenj. Da pa se stanje nalezljivih boleznih v Pomurju izboljšuje, pove podatek, da smo pred desetimi ali več leti imeli na oddelku skoraj tretjino bolnikov z nalezljivo zlatenico, med tem ko so danes po trije ali več deset samo eden ali nobeden. Skratka, lahko rečem, da smo se kot oddelke uspešno vključili v slovenski prostor infektološke dejavnosti — tako po ugotavljanju, diagnostiki, zdravljenju in preprečevanju nalezljivih boleznih — ter smo desna roka higiensko-epidemiološki službi.

Feri Maučec

OD PRIMERNIH OSEBNIH DOHODKOV ODVISNA USPEŠNOST POSLOVANJA

Prizadevanja soboških sindikatov so usmerjena predvsem v to, da bi čimbolj spodbujala članstvo za hitrejšo spreminjanje stanja in izboljšanje materialnega položaja delavcev. Temu so tudi prilagodili večino aktivnosti v zdajšnjem času. Razen priprav na občne zbornice, delegatske volitve in kongrese namenijo posebno pozornost tudi drugim vprašanjem, o čemer je stekel pogovor s predsednikom občinskega sveta zveze sindikatov v Murski Soboti Francem Dervaričem.

VESTNIK: Zlasti vas čaka veliko nalog pri pripravi srednjeročnih planskih dokumentov. Kako se je, tovariš predsednik, v to akcijo vključil sindikat?

FRANC DERVARIČ: Moram reči, da so v zvezi z planskimi dokumenti naravnane številne aktivnosti. Tako sta v razpravi osnutka srednjeročnega dogovora o temeljnih plana in dolgoročnega plana. Mislim pa, da bi v organizacijah združenega dela moralo oblikovanje teh dokumentov potekati hitreje kot doslej. V sindikatu namreč tem nalogam pripisujemo velik pomen, saj bomo z njimi zastavili smeri razvoja v prihodnje. V tem obdobju pričakujemo, da bo dosežena sprememba sedanje strukture proizvodnje, predvsem višje stopnje obdelave, večja izkoriščenost obstoječih prednosti in s tem zmanjšanje zaostajanja za republiškim povprečjem. Osnovne organizacije sindikata pa se morajo vključevati v obravnavo omenjenih dokumentov v

svojih sredinah, kjer si morajo tako delavci kot strokovni organi prizadevati, da se zastavljeni cilji uresničijo.

VESTNIK: Pomembno pa je gotovo tudi vprašanje socialne varnosti delavcev oziroma gibanje osebnih dohodkov, s čimer je tesno povezano boljše nagajevanje po rezultatih dela. Kaj menite o tem?

FRANC DERVARIČ: To je gotovo eno od ključnih vprašanj, ki mu v sindikatih namenimo veliko pozornosti. Pri tem se namreč zavedamo, da so primerni osebni dohodki in dober sistem nagajevanja osnovni pogoj za uspešno poslovanje in zadovoljstvo delavcev. Vendar moram ugotoviti, da se pri OD pojavljajo velike razlike med posameznimi organizacijami združenega dela. Mislim celo, da so te razlike že prevelike in povzročajo težave. Istočasno pa imajo v nekaterih OZD

izredno nizke osebne dohodke. Značilno za take organizacije je, da imajo zelo slabe poslovne rezultate že dve ali več let, ne spreminjajo pa se tudi notranji odnosi. Čeprav moram reči, da so delavci v teh tozidih sprevideli, da je zadnji čas za drugačno razmišljanje oziroma za spreminjanje stanja. Poleg tega je močno navzoče primerjanje osebnih dohodkov s tistimi organizacijami, kjer so dobri osebni dohodki. Take primerjave — upoštevajoč nekatere objektivne razloge — niso sprejemljive, kajti treba je primerjati tudi druge dejavnike, ki vplivajo na poslovne rezultate.

VESTNIK: In kakšno je stanje soboških sindikatov?

FRANC DERVARIČ: Občinski svet zveze sindikatov je sprejel stališče, da morajo osnovne sindikalne organizacije več pozornosti posvečati gibanju osebnih dohodkov. V organizacijah združenega dela, kjer so osebni dohodki nizki oziroma je bilo njihovo povečanje v letošnjem letu manjše kot na občinski ravni, naj proučijo možnosti za povečanje osebnih dohodkov do konca leta. Pri tem pa je seveda pomembno, da proučijo tudi gibanje dohodka in poslovanje usmerijo tako, da bo upravičeno spreminjanje osebnih dohodkov. Po drugi strani pa neupravičeno povečevanje OD mimo dohodka ne vodi k razreševanju stanja, ampak reševanje problemov prelaga, kar potrjuje že vrsta primerov iz soboških občine. Milan Jerše

Dobili bodo cesto in šolski prizidek

Ni problema, da referendum za 3. občinski samoprispevek ne bi uspel na Cankovi, so dejali krajin, zbrani na zboru občanov v soboto, 5. oktobra. Bolj jih skrbi, kako bodo program sprejeli na zahodnem delu Goriškega, ki je v tokratnem osnutku programa nekoliko manj zastopan kot

prejšnja leta. Na Cankovi naj bi iz sredstev občinskega samoprispevka sofinancirali prizidek za šolsko kuhinjo (krajin sami bi prispevali še za jedilnico in knjižnico) ter cesto Cankova-Ocinje. Prednost imajo obmejni in manj razviti kraji, Cankova pa ima še to prednost, da bo najver-

jetneje v prihodnjem srednjeročnem obdobju gostila brigadirje MDA Goričko. Na zboru so obravnavali tudi predlog novega krajevnega samoprispevka, družbeni plan občine Murska Sobota za obdobje 1986—1990 ter se seznanili s potekom evidentiranja ter predlaganimi kandidati. (b.p.)

KLUB MLADIH ZA SOBOŠKO MLADINO ŠE VEDNO PREMALO ZANIMIV

PRAVILNIK IN NOV PROGRAM

Glede na to da je bil Klub mladih v Murski Soboti pred nekaj več kot letom dni že dobesedno v razsulu, tako z dejavnostjo kot prostori, pa se lahko tačas pohvalijo s ponovnim oživljanjem raznovrstnih dejavnosti in pridobivanjem večjega števila mladih. Program so sicer uresničili le delno, vzroki so še vedno premajhna zainteresiranost mladih, omejena denarna sredstva ter organizacijske pomanjkljivosti pri izvajanju nalog. Od desetih sekcij, ki delujejo v okviru Kluba mladih, so med najbolj aktivnimi glasbena, gledališka, likovna, informacijska in športna. Glasbena sekcija je 18-krat organizirala disco v soboškem gradu, njihov namen je bil, da bi nudili mladim cenejšo in dostopno zabavo vendar so bili stroški vseeno previsoki. V grajskih prostorih sta nastopili skupini Preporod iz Maribora in Akord iz Murske Sobotice, skupaj z mladimi OO ZSMS Boris Kidrič pa so organizirali kviz na glasbeno temo. Skupina Doroja je nastopila na tekmovalnem Glas mladih v Novem mestu in zmagala. Gledališka skupina MI je s predstavo Učna ura nastopala v Murski Soboti, Domžalah, Valjevu in Mostarju. Glavna naloga likovne sekcije je bila urediti primeren razstaveni prostor ter omogočiti razstavljanje del mladim likovnikom, kar jim je tudi uspelo. Informacijska sekcija je obveščala vse mlade ter druge o aktivnostih v Klubu mladih, pripravili pa so tudi plakate za prireditve.

Že v spomladanskem času so začeli pripravljati kulturno-zabavno prireditev Pomladni ustvarjalni festival (PUF). Uvodna zamisel o srečanju gledaliških skupin je kasneje prerasla v pester program kulturne ponudbe, preko katere so poskušali mladi prodreti v širši slovenski prostor. Skupina MI iz Murske Sobotice je nastopila s predstavo Učna ura, Radoslav Milenković iz Zagreba z monodramo Noči dnevi in gledališče Ane Marš iz Ljubljane s predstavo Rdeči žarek. Z likovne posredovanja sta sodelovala Zlatko Gnezda iz Ljutomerja ter Sandi Červek, od glasbenikov pa Fedor in Doroja iz Murske So-

bote, Quatebriga in Jani Kovačič iz Ljubljane ter Pohorje ekspres iz Maribora.

Glede na uresničitev programa za leto 1984/85 so si za naslednje leto sestavili program, ki ga bodo lahko v celoti uresničili. Delovanje Kluba mladih pa je žal odvisno tudi od zagotovitve materialnih sredstev. V ta namen bodo organizirali klubske samoupravne organe, ki naj bi prispevali k kakovostnejšemu in ma-

sovnejšemu ustvarjanju mladih in za mlade ter možnost uveljavitve mladih ustvarjalcev v širšem družbenem okolju. Kajti prav klubska dejavnost s svojimi prostori ter ob primerni strokovni pomoči je idealna priložnost za to — nevarnost je le, da bi bila deležna tega le peščica izbrancev, zato je potrebno pridobiti čim več novih članov Kluba mladih. Bernarda Peček

MURSKA SOBOTA

Kaj je urejeno in kaj še ne

Kako so v občini Murska Sobota uresničevali posebne pravice pripadnikov madžarske narodnosti v iztekajočem se srednjeročnem obdobju? O tem so pretekli ponedeljek spregovorili na seji komisije za narodnosti pri občinski skupščini, ki jo vodi Jenő Kosa.

Ob ocenjevanju poročila o tem so med drugim ugotavljali, da je celovito zajeto predvsem dvojezično šolstvo, druga področja pa bi kazalo dopolniti zlasti s konkretnimi rezultati in predlogi, kaj je bilo doseženo in kaj bi še morali storiti, da bi bile v kulturi, informiranju, otroškem varstvu, dvojezičnem poslovanju, sodelovanju z matičnim narodom ... razmere še ugodnejše, da bi odpravili določene pomanjkljivosti.

V šolstvu pa predvsem zaskrbljuje zmanjšanje števila otrok v podružničnih šolah (Domanjševci, Hodoš) in dejstvo, da ni odziva na razpisane kadrovske štipendije za nove učitelje na dvojezičnih šolah. Obstaja tudi bojazen, da šolske knjižnice ne bodo mogle širiti knjižnega sklada madžarskih knjig, če v republiki ne bodo uspeli zagotoviti deviz za uvoz le-teh iz Ljudske republike Madžarske. Zaradi zapoznelih izdaj slovenskih učbenikov letos tudi niso mogli pripraviti novega matematičnega dvojezičnega učbenika za I. razred osnovne šole.

Precej besed so namenili tudi kulturnemu utripu na narodnostno mešanem območju. Ponekod je dejavnost dokaj razgibana, drugje pa je skoraj zamrla lastna ustvarjalnost. To velja predvsem za Domanjševce, čeprav imajo primerne prostore. Kazalo bi se tudi vprašati, kako je s kulturno dejavnostjo v narodnostno mešanih vaseh, ki niso krajeva središča, kot so Čikečka vas, Središče, Berkovci in druge.

Za mrežo dvojezičnih osnovnih šol je zapisano, da je v soboški občini ustrežna. Komisija je ugotovila, da to drži tudi za mrežo dvojezičnih otroških vrtcev in da je potemtakem v sedanjih razmerah nepotrebno razmišljati, ali je potrebno urediti še četrti narodnostni vrtec v Motvarjevcih, ker zadostujejo vrtci v Prosenjakovcih, Domanjševcih in na Hodošu. Poslopje nekdanje šole v Motvarjevcih pa je treba preurediti za kulturno dejavnost, ki je v tem kraju dokaj razgibana.

V skupno poročilo pa bi kazalo zajeti tudi vprašanje gospodarskega položaja narodnostno mešanega območja (tudi obmejnega), od katerega je odvisen tudi narodnostni razvoj. Jože Graj

ZDRAVSTVO

Zataknilo se je pri osebnih dohodkih

Na zadnji seji skupščine občinske zdravstvene skupnosti Murska Sobota, ki pa žal ni bila sklepna, tako kot nekatere prejšnje, in bodo morali za sprejete odločitve zahtevati pisna soglasja od manjkajočih delegatov, so obravnavali nekatera pomembna vprašanja o zdravstvu. Med drugim so razpravljali o popravljani bilanci sredstev sisov družbenih dejavnosti, o valorizaciji finančnega načrta, o svobodni menjavi dela, o neupraviče-

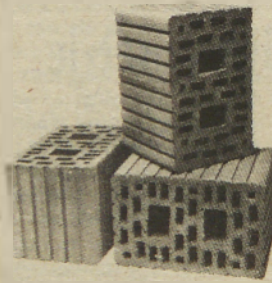
nem odlivu pacientov v druge zdravstvene ustanove, o temeljnih družbenega plana občine in o dolgoročnem načrtovanju. Delegati so izglasovali popravljeno bilanco sredstev sisov družbenih dejavnosti za letošnje leto, ki predvideva rast skupne porabe za 77,4 odstotka, kar je v skladu z resolucijskimi določili. Sprejeli so tudi novo prispevno stopnjo, ki je za 0,52 odstotka višja od dosedanje, od tega 0,50 odstotka za zdravstvo, veljati pa je začela s

prvim novembrom. S predvidenimi sredstvi bi tako zagotovili dogovorjena izhodišča za izvajalske delovne organizacije, pokrili izgubo za lansko leto, izpad republiške solidarnosti v znesku 15.640.000 dinarjev in zagotovili sredstva za 16 novih zaposlitev v zdravstvu. V okviru svobodne menjave dela bi tako v soboški občini zagotovili v zdravstvu 80-odstotno rast materiala: stroškov (ostali sivi jo bodo povečali za 75 odstotkov) osebne dohodke bodo povečali za 70 odstotkov in minimalno amortizacijo za 75 odstotkov. S tako dogovorjenimi izhodišči svobodne menjave dela so se strinjali tudi predstavniki izvajalcev, niso pa se strinjali z izhodišči za osebne dohodke, to je 46,26 odstotka na doseženo povprečno rast osebnih dohodkov na zaposlenega v Pomurju v lanskem letu, temveč so predlagali izhodišče 48,12 odstotka na doseženi mesečni osebni dohodek v Pomurju v lanskem letu, preračunan na povprečno zaposlenega v Pomurskem zdravstvenem centru. To pa bi pomenilo blizu 200 milijonov dinarjev dodatnih sredstev, za kar pa po ugotovitvah razpravljalcev ni mogoče obremenjevati združenega dela. Zaradi tega je nastala živahna razprava, v kateri pa so žal sodelovali v glavnem strokovni delavci in usklajevalci razmer v občini. Po daljši razpravi so delegati uporabniki izglasovali dogovorjena in predlagana izhodišča o svobodni menjavi dela za letošnje leto. Podprli pa so tudi predlog, da v prihodnje naj ne bi bilo več neupravičenega odliva pacientov v druge zdravstvene zavode, kar naj bi veljalo tako za uporabnike kot izvajalce. Ugotavljajo namreč, da nekateri zdravniki v Pomurju še vedno neupravičeno pošiljajo paciente v druge zdravstvene zavode. Na ta način bi namreč ostalo več sredstev domačim zdravstvenim organizacijam. Feri Maučec

GRADIMO SODOBNO

Novost na našem tržišču — izolacijska opeka

IZOSKOK izdelana iz materiala z mikroporami.

IZOSKOK omogoča:

- dobro toplotno in zvočno izolacijo
- toplotno stabilnost
- prihranek energije do 21%
- ekonomično in enostavno gradnjo

IZOSKOK vam pomaga prijetno preživeti vroča poletja in mrzle zime.

OPEKARNA KOŠAKI/MARIBOR

Šentiljska 116

tel. 062/21-018

V znamenju športa

S šahovskim ekipnim hitropoteznim turnirjem se bodo jutri popoldne na radgonski osnovni šoli Jože Kerenčič začele številne prireditve, namenjene obeležitvi letošnjega 32. praznika občine Gornja Radgona. Rdeča nit dogajanja do druge sobote, 19. oktobra, so predvsem številna športna srečanja za pokale skupščine občine. Sicer pa je program naslednji: to soboto popoldne bo pri Emona marketu promenadni koncert pihalnega orkestra DKUD Svoboda. Nedelja bo vsa v znamenju športa. Na strelišču občinske strelske zveze se bodo pomerili strelci v streljanju z zračno puško, na stadionu bratstva in enotnosti pa tenisači. Košarkarji bodo merili moči na igrišču radgonske osnovne šole, strelci z MK puško pri lovski koči v Gornji

Kadgoni, tam pa bodo streljali tudi na glinaste golobe. Slavnostna seja skupščine občine in organov družbenopolitičnih organizacij občine Gornja Radgona bo v torek, 15. oktobra, v radgonski kinodvorani. Za kulturni program bodo poskrbeli pevke zbora DKUD Svoboda G. Radgona in tamburaši KD Peter Dajnko iz Črešnjave. Tudi tokrat pričakujejo goste iz pobratene občine Mladenovac. Na slavnostni seji, na kateri bodo podelili občinska družbena priznanja in diplome za inventivno dejavnost, pa bo govoril Živo Tuta, sekretar občinskega komiteja ZK.

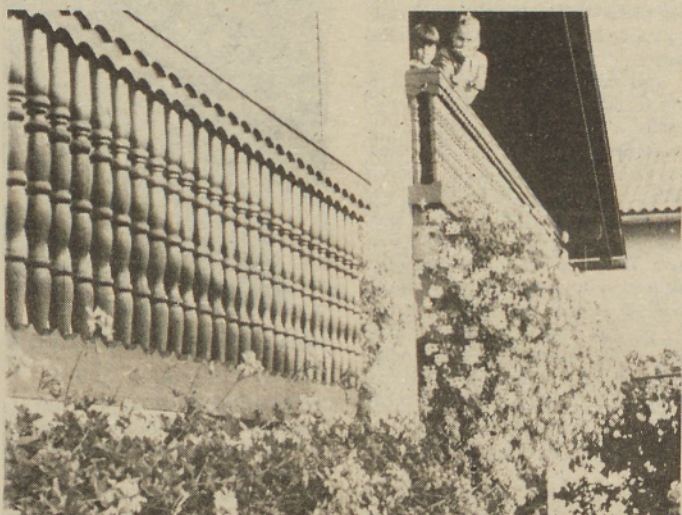
V program prireditev se vključujeta tudi Avtoradgona in Elrad, ki praznujeta visoka jubileja. V sredo ob 12. uri bo v radgonskem gasilskem domu slove-

sna seja delavskega sveta Avtoradgona ob 35-letnici obstoja tega kolektiva, v petek, 18. oktobra, ob isti uri pa bo slovesna seja DO Gorenje Elrad ob 30-letnici. Tu bodo podelili plakete, priznanja in nagrade delavcem in poslovnim partnerjem.

V sredo, 16. oktobra, popoldne bo še odbojarsko tekmovalstvo v Radencih, letošnje prireditve pa bodo končali s sobotnim (19. oktobra) pohodom na koštanjev piknik. Gre za zanimivo pobudo TVD Partizana iz Gornje Radgone, ki naj bi z leti prerasla v tradicionalno množično rekreativno-zabavno srečanje.

Za ljubitelje domačega filma bodo od 14. do 20. oktobra v kinu Gornja Radgona Dnevi domačega filma.

vp

BRŠLJANKE IZ RADENEC
— Mnogo ljubezni in dela, predvsem pri sajenju, in naše okolje je lahko prijetno in za oči osvežujoče. V turističnem kraju, kot so Radenci, bi si gotovo želeli še več takšnih »vrožnih kotic-kov«, kot si ga je omislila Jožica Gregor iz Finžgarjeve ulice. Bršljanke ji cvetijo od maja pa tja do novembra. Pravi, da pri tem ni posebnih skrivnosti, le kake pol ure na dan ima opravka z rožami, za drugo pa poskrbi cvetel. Spomladi zeleni, kasneje pa rdeči, kot so rdeči njeni cvetovi. Opazili so jih vsi, tako domačini kot zdraviliški gostje, zaenkrat pa spregledajo le domače turistično društvo.

vp

Apetiti precej večji od možnosti

NESPORNA LE DOKONČNA GRADNJA OSNOVNE ŠOLE V VIDMU — V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH SE MORAJO POENOTITI, ČEMU DATI PREDNOST

Potem ko so pred časom pri predsedstvu občinske konference socialistične zveze imenovali poseben odbor za pripravo radgonskega občinskega referendumskega programa za 3. samoprispevek, so člani že strnili pobude in želje iz posameznih krajevskih skupnosti. Dogovorili so se, da pripravijo osnutek programa, ki mora biti usklajen do konca oktobra, te aktivnosti pa so se že začele in potekajo obenem z usklajevanjem srednjeročnih razvojnih načrtov, pri katerih sodelujejo še predstavnik izvršnega sveta in strokovnih služb samoupravnih interesnih skupnosti, predvsem materialnih dejavnosti. O tem smo se pogovarjali z Marijo Šedivyo, predsednico OK SZDL G. Radgona.

»Čeprav je jasno, da v občinski referendumski program novega samoprispevka več kot ena nalozba iz ene krajevske skupnosti ne more priti, so ponekod zaenkrat pri načrtovanju in zahtevah dokaj nerealni in preoptimistični. V občini smo se opredelili, da ne bomo več vlagali v zidove, razen nujne gradnje druge etape OŠ v Vidmu, ki ni bila uresničena v iztekajočem se programu. Za to nujno nalozbo se bo do konca občinskega prispevka zbralo okoli 60 milijonov dinarjev, in če bomo uspeli pridobiti polovico potrebnih sredstev iz republiške pomoči za manj razvita območja za leto 1986, bi z denarjem prvega leta iz novega samoprispevka lahko nalozbo pokrili in uresničili.«

Kakšne pa so želje iz drugih okolij, kaj si ljudje želijo in koliko je realnih možnosti, da to tudi s samoprispevkom dobijo?

Marija Šedivy: »Povsem realna je zahteva pa obnovi osnovne šole v Stogovcih, kjer bi bilo nekatere stvari nujno dopolniti.

Vendarle pa se bo potrebno dogovoriti kaj, kajti število učencev tu upada, obenem pa postaja za

nekatero dejavnost tesna tudi šola v Apačah. Vse, kar si želijo, bi stalo okoli 150 milijonov dinarjev in jasno je, da tega občinski samoprispevek ne bo zmogel, zato bo nujen dogovor, kdo bo kaj in koliko prispeval.«

Ali so boljše bivalne razmere in izobraževanje otrok edino, kar postavljajo v krajevni skupnosti v ospredje?

Marija Šedivy: »Ne. Želje so

Marija Šedivy

različne, nekatere prav utopistične, denimo večnamenska dvorana v Radencih. Ta bi po predračunski vrednosti stala 300 milijonov dinarjev (v vseh petih letih bi z občinskim samoprispevkom zbrali okoli 261 milijonov), ni pa nikjer v programu; niti kulturnem, telesnokulturnem in tudi ne v programu krajevskega samoprispevka, ki se v Radencih že izvaja. V Črešnjavcih si upravičeno prizadevajo ureditev vile Holt. Vendar bi želeli ves denar iz tega naslova (gre za 18 milijonov), sa-

mi pa samoprispevka nimajo in začuda so pozabili na tako sporno cesto v Poličah.«

Komunala? Področje, ki žuli krajane še v skoraj vseh krajevskih skupnostih. Kako naj bi novi občinski samoprispevek zajemal te naložbe?

Marija Šedivy: »Po oceni odbora komunale seveda ne moremo prezreti predvsem najnujnejših krajevskih in lokalnih cest, vodnih zajetij in kanalizacij. Vendar bo potrebna o tem usklajitev s sisi, z njihovimi programi. Precej je tudi zahtev za pomoč pri širitvi telefonskega omrežja. Zaenkrat menimo, da s tem ne gre obremenjevati občinskega samoprispevka, ampak naj se zagotavljajo viri za to tako kot doslej.«

Toilko o obrisih osnutka programa. Kako pa ste opredelili nadaljni potek aktivnosti?

Marija Šedivy: »Največ dela nas gotovo čaka v novembru, ko bomo morali uskladiti osnutek programa. Če se bodo znotraj krajevskih skupnosti poenotili in zavzeli za tisto, kar najbolj potrebujejo, bo šlo lažje. Sama odločitev pa naj bi dokončno padla na referendumu v februarju prihodnjega leta in bi tako šlo samo za nadaljevanje programa, ki se bo takrat izteklo. Tudi viri financiranja so enaki. Tako naj bi v petih let prispevali po en odstotek iz svojega dohodka zaposleni, upokoenci in obrtniki, kmetje pet odstotkov iz katastrskega dohodka in določen delež zaposleni v tujini. Pri tem pa bomo seveda morali upoštevati realno rast.«

Vlado Paveo

MED SLOVENCMI V RADGONSKEM KOTU

ZA »VEČJEZIČNO« MEJO

Dedonci (Dedenitz) z okrog 25 hišnimi številkami in blizu 120 prebivalci so ena tistih vasi v radgonskem kotu na avstrijskem Štajerskem, ki jo naši strokovnjaki (na primer dr. Tone Zorn, dr. Vladimir in Matjaž Klemenčič in drugi) v člankih in razpravah večkrat omenjajo. Značilno ugotovitev smo našli v reviji Inštituta za narodnostna vprašanja Razprave in gradivo iz aprila 1976, števil. 7—8. »Za odnos oblasti do slovenske manjšine na Štajerskem je sedaj značilno, da v uradni objavi štetja leta 1951 Slovencev ne najdemo, ampak je del Štajercev slovenskega jezika vpisan v rubriko ostali »neznani« (299 oseb). Da je prav pri tem štetju prišlo do pritiskov na manjšino, priča dejstvo, da so v občini Dedonci/Dedenitz, kjer so našli največ oseb slovenskega jezika, župan in občinski svetovanci protestirali pri pristojnih oblasteh, češ da so jezikovni podatki štetja napačni, ker da se prebivalstvo iz političnih vzrokov odreja pripadnosti slovenstvu. Značilno je, da se je kljub kasnejšemu protestu predstavnikov občine med 116 občani vsega 14 prišlo k nemškemu občevalnemu jeziku, ne glede na to pa je očito, da so oblasti uporabile nakazani protest za črtanje slovenskega življa pri uradni objavi tega štetja. Za vrednotenje dotedanjih in kasnejših štetij je značilno, da so 1939. leta našli v tem kraju vsega 48 oseb slovenskega jezika, da pa je 1951 leta naraslo to število na 102.«

PRI NEKDANJEM ŽUPANU KARLU JAUKU

Seveda se ni mogoče kar tako zanašati na podatke, ki so lahko do neke mere varljivi, saj nič ne povedo o tem, ali govorijo vaščani med sabo (recimo sosedje ali zlasti v družini) večidel v slovenščini ali nemščini, kateri občevalni jezik rabijo, ko gredo po nakupih v bližnjo avstrijsko Radgono, ali berejo slovenske (Mohorjeve!) knjige, revije in časopise, spremljajo morda program ljubljanske televizije in radia in podobno. Če namreč upoštevamo vse to, pridemo do dobrih izhodišč za ugotavljanje dejanskega stanja o številčnosti pripadnikov narodne manjšine in oblik, ki preprečujejo njihovo identifikacijo v različnih oblikah dnevnega življenja. Dedonci so v tem pogledu med vsemi na območju radgonskega kota — če omenimo samo še Potrno, Slovensko Gorico, Zenkovec, Zetince, Staro-novo vas in mesto Radgona — večstransko zanimivi.

»Od 25. maja 1950 do 12. oktobra 1952. leta sem bil župan v vasi. Bila je to težka naloga. Nismo imeli urejenih cest, ne elektrike ne arondiranih kmetijskih zemljišč. Ravno pri arondacijah so bile v vasi velike borbe, zato sem županovanje odložil. V času okupacije in Hitlerja smo imeli dobrega župana, Košarja, ki kasneje te naloge ni hotel prevzeti in preostalo ni nič drugega, kot da ugriznem v kislno jabolko,« smo zvedeli pri nekdanjem županu

Karlu Jauku, ki se sicer ni mogel spomniti prej omenjenih dogodkov iz 50-ih let. Zdaj se v vasi dobro razumejo. Največ je seve kmetov, nekaj pa tudi uslužbencev, ki so zaposleni v Radgoni ali drugih krajevnih in mestnih središčih na avstrijskem Štajerskem. Nekoč so Jaukovi sodili med večje in premožnejše posestnike, zdaj pa, ko je gospodar upokojen, so od 20 hektarjev kmetijskih zemljišč 4 obdržali, drugo pa prodali. Slovenska govorica je tod udomačena in samoumevna, smo razumeli živahnega in zgovornega sogovornika, medtem ko je glede slovenskih pesmi povedal: »V povojnem času so jih dedonci fantje tu in tam še prepevali, vendar so mediji — radio, televizija in časopisi — in avtomobili to preprečili. Ne pojejo več ne nemških ne slovenskih pesmi.« Da bi na to območje kdaj prihajala slovenska literatura, na primer knjige Mohorjeve družbe, se ni domislil, dejal pa je, da dokaj pogosto spremlja program ljubljanske televizije, predvsem nedeljske kmetijske oddaje, saj dobi veliko koristnih nasvetov.

»NAŠI STARŠI, ŽALIBOG, NISO UVIDELI...«

Branje v slovenščini resda delno obvlada, čeprav na tem območju takrat, ko je Jauk obiskoval pouk, ni bilo slovenske šole. »Naši starši, žalibog, niso uvideli, da je treba na meji znati več jezikov. Večkrat imam v Mariboru kakšne opravke in je težko, če dobro ne obvladaš slovenščine. Moraš vedno koga s sabo vzeti,« je potožil Karel Jauk. Tako kot njemu tudi številnim drugim našim rojakom v radgonskem kotu gotovo ni znano, da je pred dvema ali tremi leti prišla z zveznega ministrstva za prosveto na Dunaju okrožnica, da bi tudi na gimnaziji Borg v avstrijski Radgoni poučevali slovenščino, kot recimo angleščino, latinščino, francosčino. Odziva ni bilo nobenega. Zaradi primerjave velja dodati, da je recimo v Lipnici (Leibnitzu) kot maturitetni jezik na gimnaziji srbohrvaščina.

»V Radgoni so se zlasti trgovci dobro naučili slovenščine. Mislim, da so obiskovali tečaje iz slovenskega jezika, ker sicer ne bi bilo mogoče, da bi tako dobro govorili v slovenščini,« nas je seznanil Jauk, ki sam večkrat pride k sorodnikom v Skakovec — od tod je njegov dedek in tu je bil rojen njegov oče — in po nakupih v Mursko Soboto.

Branko ŽUNEČ

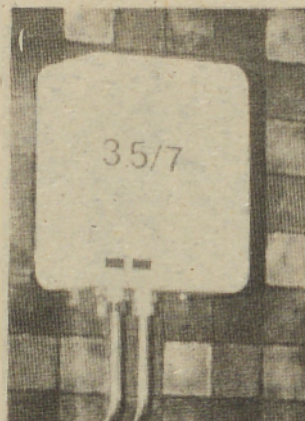

Nekdanji dedonci župan Karel Jauk je eden tistih naših rojakov v radgonskem kotu, ki ostaja zvest slovenščini. (Foto: Bernarda Peček)

TMT

**TOVARNA VOZIL
IN TOPLOTNE TEHNIKE
BORIS KIDRIČ n. sol. o.
MARIBOR 1863**

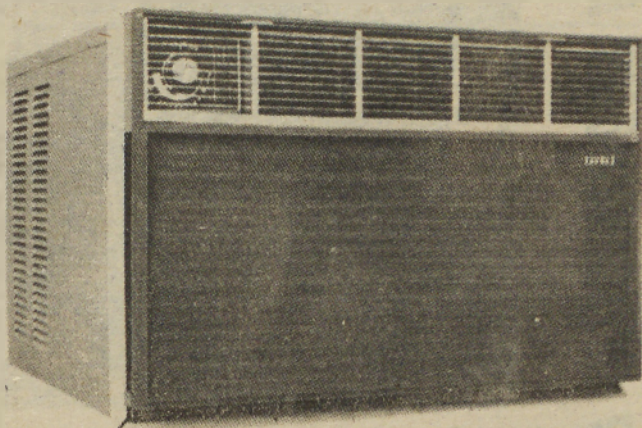
**62101 MARIBOR, Leningradska 27
telefon 062/302 321, 302 011**

PGV 3,5/7

Uporaben v gospodinjstvu za pomivanje posode in prho, obrti, industriji, kmetijstvu, umivalnicah itd. Primeren za montažo nad ali pod umivalnikom.

Izvedba 2 x 220 V
Nazivna moč 3,5/7 kW
Velikost aparata 197/243/120

TOPLOTNA ČRPALKA TČ 32

Toplotna črpalka TČ 32 omogoča vzdrževanje ugodne klime v bivalnih prostorih, pisarnah, laboratorijih itd. Poleti prostor hladi, v prehodnih jesenskih in pomladanskih časih ter pozimi, pa ga segreva. Toda TČ 32 ogreva prostor tako, da odda 3,5 krat več energije kot jo sprejme. To pomeni, da npr. pri zunanji temperaturi +5° C in pri potrošnji 1,5 kW električne energije odda 4,3 kW/h toplotne energije.

Zemlja vrača tistemu, ki vanjo vlaga

Pri radgonski kmetijski zadrugi načrtno izboljšujejo zemljišča za intenzivno kmetijsko pridelavo že peto leto — Do leta 1990 bo plodnejša in primerna za pravo kmetovanje tudi glavna dolina Ščavnice — Janko Slavič, direktor KZ G. Radgona: »Skrbni kmetje so v veliko pomoč in najboljši nadzor!«

Potem, ko so v prvih štirih letih pri radgonski zadrugi osušili okoli 1.300 hektarjev polj za družnikov, so se letos lotili za občinsko kmetijstvo — in ne le kmetijstvo — s tem pa tudi za celotno republiko, za katero je radgonska živinoreja pomemben pridelovalec hrane, pomembnega projekta — melioracije Ščavniške doline. Po regulaciji Ščavnice, ki jo hitro opravljajo delavci Območne vodne skupnosti Mura iz Murske Sobotice in s tem rešujejo osnovni problem za boljše pridelke in intenzivno proizvodnjo na doslej zamočvirjenem svetu z osnovno odvodnjo, potekajo od julija nova osuševanja na 300 hektarjih od Žihlave do Biserjan.

Ivan Kolbl, odgovoren za ta dela pri investitorju — KZ G. Radgona, pravi: »Že deli se je začelo v sredini julija. Sedaj pa že gre h kraju izkopavanje osuševalnih jarkov in planiranje zemlje. Jarkov so izvajali — delavci VGP Maribor, tozid Hidrogradnje, s katerimi smo tudi tokrat izjemno zadovoljni — izkopali 14 tekočih kilometrov, oziroma 70 tisoč prostorninskih metrov zemlje, izpuli 14 tisoč panjev in položili 5 kilometrov drenaž. Pri drenažnih jarkih smo na polovici, pognojenih in poapnenih pa je že tudi 80 hektarjev osušene zemlje. Zemlje, kjer je bilo prej 90 odstotkov travnikov od tega dve tretjini močno zamočvirjenih. Orjejo traktoristi tozda Kmetijstvo Črnci radgonskega kmetijskega kombinata, apnenje in gnojenje pa kar osuševalci sami. Da delo tako hitro poteka, se moramo zahvaliti sodelovanju vseh, zraven izvajalcev in investitorjev tudi občinski kmetijsko-zemljiški skupnosti in odgovornim v občini. Računamo, da bo ob takem vremenu delo končano v novembru, zložba pa prihodnje leto. Najkasneje do 15. aprila bo-

do kompleksi predani lastnikom za spomladansko setev.«

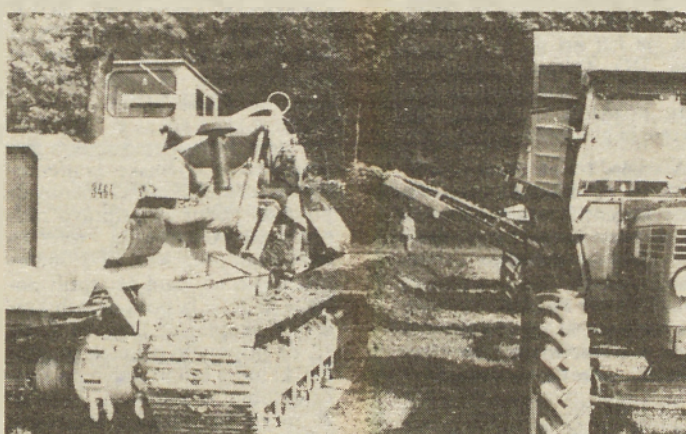
Nov uspeh torej, ki pa pri teh delih ni več naključje. Velikih naložb, v zadnjem primeru skoraj 150 milijonov dinarjev, se v KZ G. Radgona lotevajo skrajno odgovorno. Direktor, Janko Slavič, dosedanje izkušnje ocenjuje takole:

»V vseh dosedanjih projektih smo se potrudili, da smo se držali dogovorjenih rokov in da so lahko kmetje spomladi že sejali.

Janko Slavič: »Na zemljo ne smemo gledati le kot na lastnino.«

O samih prednostih ne bi govoril, saj so znane, pridelki pa večji tudi od 30 do 50 odstotkov. Ti posegi so za kmetijstvo v občini, kjer se kmetje ukvarjajo največ z živinorejo, posebej pomembni kot velik prispevek k cenejši in boljši pridelavi domače krme. Pri nas stremimo, da bi bile kmetijske površine dobro obdelane, kdor pa za to ni sposoben, naj to pepusti drugim. Imeli smo že primer, da smo uspeli dobiti zemljo v najem od kmeta, čeprav je na drugi strani tudi še nekaj primerov, ko zemlja ni izkoriščena, bodisi zaradi ostarelosti kmetije, ali iz preprostega razloga, ker nekateri nočejo.

Kopanje drenažnih jarkov. Ko stroj izkoplje kanale in obenem položi drenažne cevi, jih drugi takoj zasuje.

Od zemlje ne moremo pričakovati čudežev, če vanjo ne vlagamo. Zato so osuševanja potrebna. Pomembno pa je, da si kmetje sami — ali z našo pomočjo — v enem letu, v večini gre za živinorejce, ki imajo vso zemljo v osuševalnem kompleksu, zagotovijo krmo. Ali z večjimi količinami silažne koruze ali pa jim mi zagotovimo nekaj travniških površin za najem. Problemov, vsaj večjih ni, čeprav ljudje osuševanja in zložbe dojemajo precej različno. Venomer predhodno organiziramo široke razprave, vse probleme pa rešujemo sproti. Čeprav imamo lasten nadzor, je velik prispevek, ker praktično opravljajo nadzor kmetje, ki tam delajo in živijo sami in so velikokrat neprecenljiva pomoč projektantom in izvajalcem.

V radgonski kmetijski zadrugi so se v nasprotju z nekaterimi primeri drugod znali pri teh pomembnih posegih v življenjski prostor in okolje ujeti tudi z ostalimi uporabniki prostora, da siračno menijo, naj ima odločilno besedo pri tem tisti, ki prostor tudi vzdržuje. Kajti zavedajo se, da je biološko ravnanje še kako pomembno.

In kaj pravijo o zagotavljanju denarja v te namene? Janko Slavič: »Leta 1981, ko

smo pričeli z osuševanjem, nas je stal hektar 100 tisočakov, danes štirikrat več. Drži, da se je sestava virov spremenila in so se nepovratna sredstva povišala od 66 odstotkov na 80, vendar so se obrestni na posojila povišale s 7 na 31 odstotkov. Zato smo investitorji v slabšem položaju. O tem, ali je to koristno naloženo denar, ni vredno izgubljati besed. To niso naložbe za eno, ampak za več generacij, če bomo znali sistem vzdrževati. Zato so nepovratna sredstva za to še naprej potrebna. Mi načrtujemo do leta 1990 še 1.500 melioriranih hektarjev v Ščavniški dolini, skupaj z družbeno zemljo 2.000 m vse tja do magistralne ceste Maribor — Murska Sobotica v Spodnji Ščavnici. Seveda je prvi pogoj osnovna odvodnja oziroma regulacija Ščavnice. Sliši se, da za to najprej zmanjka denarja. Slovenske vodne skupnosti bi ga morale združiti. Mi bomo prihodnje leto gotovo osušili nadaljnjih 350 hektarjev za kompleksu Biserjane — Grabonoš, upamo, da bo šlo po načrtih do konca naslednjega srednjeročnega obdobja. Kajti le tako bomo poleg Apaške doline ustvarili možnosti za pomembno pridelavo hrane tudi na obeh straneh reke Ščavnice.«

Vlado Paveo

»Naša panoga je bila vedno v krizi«

»Jaz? Prvič slišim! Ali so me morebiti hoteli sodelavci presenetiti? Ne vem, kdo me je predlagal?«

Ne, tako bi že ne mogel hliniti, čeprav ni potrebno posebej poudarjati, da ga imajo mesarji za ušesi in da so presneto zviti. Posebno še, ko je potrebno »zamotati« kupca in ga odvreniti od pogleda na tehtnico. Pa torej verjemimo, da je bilo za Gezo Šipliča — novico smo mu prinesli na dom — presenečenje, ko smo mu povedali, da bo dobil družbeno priznanje ob prazniku občine Gornja Radgona, pristno. Kot dodaten argument temu šteje, da ni bil nikdar v trgovini oziroma kot prodajalec v mesnici, čeprav je vse druge etape v tem poklicu preizkusil.

Pa sva začela z zadnjimi podražitvami mesa, potem pa je tako sam povedal, kar mu leži na duši. No, ja, torej, meso se vse bolj draži, vse manj ga kupujemo. Kako gledajo na to mesarji?

»Mi smo proti podražitvam. Bojimo se, da bomo na ta način zapravili osnovno čredo živine in potem ne bo več pravega dela. Mislim, da je osnovni vzrok, ker smo se vedno predrugi tudi v živinoreji. Pa ni kriv kmet, ampak drag produkcijski material, energija, umetna gnojila in zaščitna sredstva. To vpliva tudi na nas, mesnopredelovalno industrijo. Ni pravega ravnesja, enakomerne porabe in tudi ne pravega veselja do dela ... Sicer pa so bile klavnice v krizi, odkar pomnim, nam je morebiti vse skupaj nekaj let šlo bolje. Ali je bilo premalo živine, pa nismo imeli ponudbe, ali preveč živine, pa nismo mogli prodati ...«

Geza Šiplič pravi, da se je za poklic odločil v že bolj zrelih letih, saj je želel pobegniti s kmetije. V mesoizdelkih je od vsega začetka, še prej v krajevni klavnici. Še se spominja mizerne razmere na začetku, ko so delali tako rekoč tudi pozimi na »prepihu«, brez vodovoda, ko je meso sproti zmrzovalo. Skozi je dal tudi vse faze proizvodnje, razen trgovine.

»Šele pred kakima dvema desetletjema smo si začeli urejati današnje proizvodne prostore. Seveda je danes drugače kot prva leta, ko so mesarji

množično bežali iz poklica, največ v tujino. Morali smo nositi cele svinjske polovice. No, ja saj v klavnici je še vedno hudo in mladi gredo, če najdejo kaj drugega. Največkrat zamenjajo mesarski nož za volan.«

Še nekaj nam je zaupal Geza Šiplič. Naj bo, naj se sliši:

»Usmerjeno izobraževanje ne daje v naši stroki pravih rezultatov. Saj drži, da so učenci, ko pridejo iz šole dobro teoretično podkovani, toda, to je za proizvodnjo premalo. Ne znajo delati. Za posamezno delo potrebujejo leto, dve, da ga obvladajo, za celoten proces v tej industriji pa najmanj še dodatna tri leta. No, pa saj tako težko dobimo vajence. Od začetka smo jih

Geza Šiplič — občinski nagajalec.

imeli tudi po 25, sedaj pa že izučeni mesarji odhajajo v druge poklice.«

Ali je vzrok osebni dohodek?

»Malo že, čeprav verjetno ne edini. Ne moremo se sicer pritoževati nad plačili, čeprav moramo težko delati, da si zaslužimo kolikor toliko solidno »kuverto« in precej presegati normo. Vzroki so verjetno globlji in ne izvirajo od včeraj ali danes.«

A to pomeni, da kar dobro živite?

»Kakor za koga. Ne razmetavamo, nimamo avtomobila, žena ne dela, zraven pa še vzdržujemo njenega očeta (hčerki sta na srečo že pri krubu), skratka, »luksuza« ne zganjamo. Kak »špricer« pa si že privoščimo ...

Vlado Paveo

OB NAŠI IN AVSTRIJSKI MEJI MURE NASTAJA »NOVI TURIZEM«

NA NJIHOVI STRANI POSTELJA, NA NAŠI HRANA

Ne le polni avtobusi avstrijskih jedcev v naših priznanih gostilnicah, tudi gostje zdravilišča v avstrijski Radgoni na hrani v Kompasovem gostišču v G. Radgoni.

Ali postaja tako kot je sosednja Radgona »mesto dobrega nakupa« Gornja Radgona »mesto dobre in predvsem poceni hrane«? Medtem ko v avstrijski Radgoni s tem dodatkom na tablah, ki označujejo mesto, v slovenskem jeziku kljub vse slabši menjavi dinarja s priznano trgovsko žilico ša naprej lovijo na »limanice« naše ljudi, odkrivajo Avstrijci pri nas dobro in poceni hrano sami. Potem ko so že pred časom odkrili kulinarčne posebnosti, visoko raven, dobro ponudbo in predvsem možnost poceni dobro jesti v priznanih pomurskih gostilnah (Lovenjak-Horvat, Rajh in druge), postaja vse bolj priljubljeno zatočišče sosedov čez Muro tudi gostišče Kompas, tik ob mejnem prehodu v Gornji Radgoni.

Drago Domanjko, vodja poslovne enote Kompasovega tozda Mejni turistični servis v G. Radgoni, zadovoljstva ob tem ne skriva:

»Avstrijci so pri nas zaželeni in pomembni gostje, zlasti kar se tiče plačilnih sposobnosti. Ne glede na to, da jih večina ne prihaja v gostilno s pri nas zamenjanimi šilingi, saj se lahko z dinarji, ki jih prinesejo s seboj po predpisih, pri nas najejo in odčajo. Ja, kar polovico dnevne hrane (kosil ali jedi po naročilu), zaužijejo avstrijski gostje. To so upokojenci, pa tudi zdravi gostje iz Radgone, med katerimi je veliko Zahodnih Nemcev in ljudi iz oddaljenejših krajev Avstrije. Na avstrijski strani spijo in se zdravijo, pri nas pa so na hrani. Z njimi smo zadovoljni, saj so dobri in hvaležni gostje.«

Čeprav naši gostinci še naprej zatrjujejo, da je domači gost najboljši gost, so avstrijskega prometa ob padanju domače kupne moči vesel. Ti pa vse bolj ugotavljajo prednosti prehrane pri nas. Ob lepem vremenu jih je polno. Kako tudi ne, ko stane denimo »meni« v Kompas 600 dinarjev (še ne dolgo je bil 450).

— Še malo in lahko bomo »žulili« le pivo.

pri njih od 90 do 100 šilingov. To pa so razlike, ki jih varčni Avstrijci ne morejo prezreti. In kakšni so plačniki?

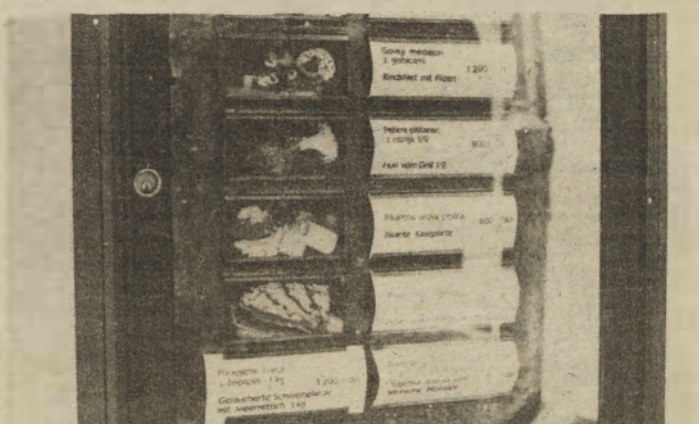
Drago Domanjko: »Korektni, sicer pa do nespornostimov ne more prihajati, saj so ceniki tudi v nemškem jeziku. Preseneča jih le za njihove razmere pri nas izredno hitro dvigovanje cen. Predvsem tiste, ki k nam prihajajo že od začetka. Vendar zaradi tega avstrijskih gostov ne izgubljam.«

Gotovo. Kajti padanje dinarja oziroma dvigovanje šilinga v pri-

merjavi z njim to nadomesti. Bolj ugodna bo menjava, več jih bo prihajalo, in cene, za nas visoke, bodo za njih nizke. Da bi imeli dvojne, seveda ne gre in bi bilo to še bolj omalovažujoče do domačega gosta. Gosta, ki sicer prihaja bolj poredko, pa zato troši več. Manj za hrano, več za pijačo.

»Novi turizem« pa delavce Kompas opogumlja, da bi prispevali odločen korak za njegov večji razmah tudi sami, z več propagande čez mejo.

Vlado Paveo

— Za domačega gosta drago je za tujce bagatel.

agrotehnika - gruda
n. sol.o. ljubljana, titova 38 40
PROIZVODNJA, NOTRANJA IN ZUNANJA TRGOVINA, SERVISI

TOZD AGROTEHNIKA — TRGOVINA
n. sol.o.
LIUBLJANA, Tržaška c. 132
Telefon (061) 269-341 Telex 31106

AGROTEHNIKA-GRUDA, TOZD AGROTEHNIKA — trgovina Ljubljana obvešča, da prodaja traktorje TORPEDO moči 45 do 62 KM z 20% popustom, ki velja do 31. 10. 1985. Podaljšan je garancijski rok na 12 mesecev, dobava je v 10 dneh po izvršenem plačilu.

Vse informacije in naročila sprejemajo poslovne enote TOZD AGROTEHNIKA — trgovina Ljubljana, Blagovni center Vič, tel. 061/268-341 AGROTEHNIKA — trgovina Ljubljana, Šmartinska 152 a, tel. 061/444-880 AGROTEHNIKA — trgovina Celje, Aškerčeva 19, tel. 063/25-500 AGROTEHNIKA — trgovina Maribor, Meljska 5, tel. 062/23-081 AGROTEHNIKA — trgovina Murska Sobotica, Titova 25, tel. 069/21-506 AGROTEHNIKA — trgovina Lendava, Partizanska 53, tel. 069/75-345 AGROTEHNIKA — trgovina Ljutomer, Slavka Osterca 2, tel. 069/81-083 AGROTEHNIKA — trgovina Kranj, Dražgoška 2, tel. 064/26-681 AGROTEHNIKA — trgovina Škofja Loka, Novi svet 21, tel. 064/62-186.

● IZKORISTITE UGODNOST IN KUPITE TRAKTOR ZA VAŠO KMETIJO ŠE DANES V NAJBЛИŽJI POSLOVNI ENOTI.

Kmetijske organizacije in kmetovalci!

VELIKI RAZVOJNI NAČRTI V KRAJEVNI SKUPNOSTI KAPELA

PO POTI NAPREDKA

»Od začetka se nam je 40 ti- soč dinarjev — oba z možem sva upokojenca, sin in snaha pa de- lata, zdela precej — sedaj pa smo izjemno zadovoljni. Pozimi je bilo z našo cesto še posebno hudo. No, pa denar se pozabi, cesta pa bo le ostala in ne bo nam treba več vdihovati prahu in hoditi po blatu.« Gotovo so v teh besedah Marije Marinič z Radenskega vrha zajeta razmiš- ljanja vseh prebivalcev tega pre- dela kapelske krajevne skupno- sti, v katerem so pred kratkim dobili kilometer in pol dolgo as- faltno povezavo med Radenskim in Kapelskim vrhom. Potrebno 7 milijonov dinarjev so zbrali predvsem s krajevnim samopri- spevkom, z lastnimi prispevki in pomočjo VK Kapele in Lvske družine Radenci.

Niti dopoldanske meglice ne morejo zakriti vseh lepot krajev v ka- pelski krajevni skupnosti.

REFERENDUMSKI PRO- GRAM ZA CESTE

Omenjena cesta je prvi sadež drugega krajevnega samopri- spevka, od katerega sprejema je minilo leto dni. Sicer pa je ves namenjen za ureditev cest, ki so v tej hriboviti in razvejeni krajevni skupnosti največji problem. In kdo se lahko nade- ja nove asfaltne prevleke do iz- teka referendumskega progra- ma?

Kot so se opredelili ob spre- jemu, so sedaj najprej na vrsti vaščani Spodnjega Kocjana in Kocjana. Tu je kakih trideset domačij pozimi dobesedno odrezanih od sveta, saj je cesta v snegu in večjem deževju ne- prevozna. Dva kilometra cestiš- ča bodo začeli razširjati in utr- jevati še to jesen, za asfaltira- nje pa bo najverjetneje prepo- zno. Zato pa bodo to storili ta- koj spomladi. Dela bodo stala

10 milijonov dinarjev, zbrali pa jih bodo po že utečenem klju- ču: dve tretjini iz sredstev sa- moprispevka, drugo pa bodo prispevali krajan. Z VG Kape- lo pa se že dogovarjajo, da bi v tej delovni organizaciji prispe- vali gramoz, ne le za ta odsek, ampak za vse ceste v krajevni skupnosti.

Prihodnje leto se jim obeta asfaltna prevleka v skupni dol- žini 1,5 kilometra še za cesto v Okoslavcih in na delu ceste, ki pelje iz Rožičkega vrha proti Stanetincem. Proti koncu refe- rendumskega programa, naj- verjetneje v letu 1988, pa bo as- faltiran še del Murščaka, oziro- ma cesta, ki povezuje ta zase- lek s Selišči v sosednji krajevni skupnosti Videm ob Ščavnici.

SPOMLADI ZAČETEK DEL ZA VODOVOD

Ko se bo zima poslovila, ča- ka krajane še ena pomembna

akcija. Oskrba s pitno vodo je velik problem za okoli 40 go- spodinjstev v delu Radenskega in Kapelskega vrha in v Ko- biljščaku. Zato bodo začeli spomladi reševati te težave z gradnjo vodovoda. Z Raden- sko so se že dogovorili, da bo- do dobili vodo iz njihovega zbirališča. Kljub temu pa bo- do morali zagotoviti 5 milijo- nov dinarjev. Pri tem računajo na pomoč Območne vodne skupnosti Mura za hribovita območja in na posojilo zavarovalnice Triglav, nekaj pa bodo dobili iz blagajne krajevne skupnosti in s prispevki vašča- nov.

Pri širitvi telefonskega omrežja, ki je v krajevni skup- nosti Kapela še šibko, je mno- go odvisno od tega, kako se bo to širilo v južnem predelu Ra- denec. Zagotovilo, da bodo do izteka naslednjega srednjero- čnega obdobja uspeli pridobiti kakšen telefon tudi v najbolj oddaljenih krajih, pa je pro- gram sisa za ptt promet, ki predvideva v tem času za to krajevno skupnost 123 novih telefonskih priključkov.

Med nalogami iz obsežnega programa razvoja postavljajo krajan v ospredje tudi razširi- tev pokopališča in obnovo mr- liške veže. Pokopališče naj bi družno razširili z denarjem iz sosednjih krajevnih skupnosti Radenci in Spodnji Ivanjci, ki ga tudi uporabljata, za obnovo mrliske veže pa pričakujejo po- moč iz tretjega občinskega sa- moprispevka, za sprejem kate- rega se v tej krajevni skupnosti zavzemajo.

V. Paveo

Marija Marinič stopa po novi cesti varneje.

ČE BI BIL ŠE ENKRAT MLAD, BI BIL SPET KOVAČ

Še v prvih povojnih letih je ime- la vsaka vas kovača. V nekaterih vaseh so bile tudi štiri kovačije in več. Ob ponovnem oživiljanju reje konj smo obiskali zdaj že upokoje- nega kovača in »podkovača«: Alojz Bedek iz Gradišča pri Mur- ski Soboti je pobrskal po spominu vse tja do leta 1929, ko je začel v Sodiščinih delati kot kovaški vaje- nec.

Kako da ste se odločili za poklic kovača?

Alojz Bedek: »Že od malega me je privlačilo delo kovačev, ki so bili tistega časa pravi mojstri. Okavali so kolesa vsakega voza: vozove s platojem, parizarje, težke 7-tonske vozove, delali so pluge za okopa- vanje, za osipavanje in oranje. Kova- čači so delali železne brane ali okavali lesene. Podkavali so konje in vozne krave. Sami so izdelovali osi za vozove; v njihovo delo je spadalo tudi skopljenje in zdra- vljenje konj. Vse to me je pritegni-

lo že kot otroka, ko sem z očetom hodil v kovaško delavnico. Res za- nimivo delo, vendar tudi težko in nevarno.«

Bi povedali, kako in koliko ste delali nekoč?

Alojz Bedek: »Po končani trile- tni vajeniški dobi pri najstarejšem kovaškem mojstru v Prekmurju — Mariču v Sodiščinih — sem postal pomočnik. V šolo takrat nismo ho- dili, vsega nas je učil mojster. De- lali smo od štirih zjutraj pa tudi do jutra naslednjega dne. Vse smo kovali in varili v ognju, ki smo ga razpihali z mehomo. Kovali smo s petkilogramskimi kladivi. Ni bilo ravno lahko. Najtežje je bilo, ko smo na vozove pritjevali 5-centi- metrske osi. Vse smo grel v ognju oglja. Sami smo izdelovali tudi puše. Kopit smo izdelovali 32 vrst.«

Tovariš Bedek — omenili ste, da ste konje tudi zdravili, kje ste se naučili tega?

»Leta 1939 sem 6 mesecev obi- skoval šolo na Poljanski cesti v Ljubljani. Učili so nas podkavati in zdraviti konje. Zdravili smo grudasta, ploščata in rakasta ko- pita. Obolelo mesto smo operirali. Predvsem raka in gobe, ki so rastle na kopitih. Ko smo obolelo tkivo odrezali, smo z zajemalko z vro- čim zdravilom rano polili in obve- zali. Operirano mesto smo zaščitili s posebnim zaprtim kopitom. Naj- raje sem podkaval konje in celil rane. To po potrebi naredim še da- nes.«

In kakšen je bil dohodek?

»V primerjavi z drugimi poklici smo zaslužili srednje dobro. Seve- da pa smo veliko delali. Ko sem bil zasebni kovaški mojster in moj- ster za podkavanje konj, sem skr- bel za okoli 250 konjev. K meni v Gradišče so vozili konje vse od Vidma ob Ščavnici, Tišine, Kroga, Vanče vasi, Satahovec, Tropovec, Kupšinec in od drugod. Podkaval sem vse vrste konjev — težke »bel- gijske«, ki jih je imela največ voj- ska, tekmovalne konje pa tudi krave, s katerimi so kmetje vozili.«

Alojz, ali bi se tudi danes, če bi bili še enkrat mladi, odločili za po- klic kovača?

»Vsekakor — v tem poklicu sem našel svoje zadovoljstvo. Sicer pa sem za poklic kovača navdušil tu- di sina, ki dela v edini kovaški de- lavnici v Murski Soboti pri DO Soboti.«

Naj povem še to, da je danes kovaško delo neprimerno lažje. Kovači razpihujejo ogenj z elektri- čnimi mehi, imajo pa tudi različne aparate za varjenje. Seveda pa je delovno mesto pravega kovača še zmeraj ob ognjišču s kladivom v roki.

Boris Hegediš

Leto 1932 pred operacijo bode konja »vrgli«.

IZ PORDAŠINEC

VELIKO V MAJHNI VASI

Pred dnevi smo se napotili tu- di v Pordašince, vas, ki šteje le okrog 20 hišnih številk oziroma 16 »živih« gospodarstev. Kaj naj bi se v tako majhnem kraju do- gajalo?

Po naključju smo kar na cesti srečali sogovornika, ki sta nam lahko povedala kar največ infor- macij — to sta bila predsednik vaškega odbora v Pordašincih in podpredsednik sveta krajevne skupnosti Prosenjakovci Franc Kormendi ter (kajpak) vaški pi- smonoša Ladislav Kerčmar, ki je prav tedaj raznašal tudi naš do- mači tednik.

»A vi ste od Vestnika?« ga je koj zanimalo. »Kako to, da več- krat ne pošljete časopisa vsem naslovnikom? Ljudje ga preveč radi berejo in ko ga ne dobijo, so razočarani. Poglejte samo Porda- šince: le pri treh hišah nimajo naročenega Vestnika. Tako je tu- di v Selu in drugih vaseh našega poštnege okoliša.«

Poštar Laci, kot mu pravijo, nas je seveda polaskal, odgovori- li pa smo mu, da Vestnik tiskajo v Mariboru, da ga tam tudi na- slavlajo in da se pač zgodi, da koga izpustijo, mi pa za to niti ne vemo, če nam nihče ne sporoči. No, trudili se bomo, da bi bilo čim manj takšnih primerov.

Laci nam je povedal še to in ono, nato pa se odpeljal dalje. Tudi drugod so že težko čakali na Vestnik in drugo pošto. Vaški predsednik pa nas je nato sezna- nil, kaj delajo v Pordašincih in kakšne načrte imajo.

»V zadnjih letih imamo največ dela pri gradnji vaškega doma. Ena soba je že urejena, tako da imamo lahko v njej sestanke in volitve, kmalu bo tudi druga so- ba nared, potem pa nas čaka še ureditev sanitarij in okoličice. Ve- ste, nas je malo in to ne gre tako kot kje drugje. Kljub temu smo uspeli postaviti tudi pomožni

Na razglednico Pordašince smo ujeli tako njihovega vaškega predsedni- ka kot tudi poštarja. V ozadju pa je še vaški dom, ki ga gradijo v glav- nem z lastnimi močmi. (Foto: J. G.)

transformator. V srednjeročnem razvoju, ki je pred nami, pa na- meravamo urediti zbiralnico mleka, kajti sedaj ga moramo nositi v Motvarjevece, zgraditi bo potrebno most na cestnem odse- ku proti Čikečki vasi, postaviti avtobusno čakalnico, da ne bodo

potniki ob slavnem vremenu stali zunaj, in postorili bomo že ome- njena dela, ki nas čakajo pri gradnji vaškega doma.«

Iz Pordašince, smo se vračali z občutkom, da so v vasi že kar ve- liko postorili, čeprav jih je tako malo.

JOŽE GRAJ

KROG

SODOBNA ZBIRALNICA MLEKA

V Krogu so se potrudili in do začetka oktobra z združenimi sredstvi uredili sodobno zbiralnico mleka. Opremo je zagotovila Tovarna mlečnega prahu iz Murske Sobotice, ki je že doslej v kraju samo od jutranje molže odkupila vsak dan nad štiristo litrov mle- ka, sredstva za ureditev zbiralnice — okrog tristo tisoč dinarjev — pa so zagotovili sami. Polovico so zbrali s krajevnim samoprispev- kom, drugo pa so prispevali krajan, ki prodajajo mleko.

-js-

KMETIJSKI KOMBINAT
RADGONA n.sol.o.

VRHUNSKA VINA IZ RADGONSKIH GORIC

Nagrada s sejma vino '85

VELIKA ZLATA MEDALJA:

Zlata radgonska penina 1981

ZLATA MEDALJA:

Zlata radgonska penina 1981
Zlata radgonska penina 1983
Beli burgundec — pozna trgatev 1983
Traminec — pozna trgatev 1981

SREBRNA MEDALJA:

Radgonska ranina — pozna trgatev

Na zdravje kolektivu in trtici, ki nam rodi tako žlaht- no kapljico!

Prijetno praznovanje ob prazniku občine Gornja Radgona

Nespodbudne napovedi

Nikolaj Medvedev, sovjetski geolog iz Leningrada, napoveduje, da bo prišlo na Zemlji v 29. stoletju do serije izredno hudih potresov, ki jih bo spremljala globalna sprememba podnebja po vsem našem planetu. Takšne kataklizme so se na Zemlji že dogajale, ponavljajo pa se vsaki 18.500 let.

Za Medvedeva, ki je avtor nove teorije o premikanju magnetnih tečajev, je katastrofalni potres, ki je prizdel Mehiko, »neposredna posledica odmikanja zemeljskega jedra od magnetne osi«. Profesor Medvedev trdi, da se magnetni tečaji premikajo zaradi neenakomernega gibanja zemeljskega jedra, ki se do skorje obnaša kot »rumenjaki v jajcu«. Pri takšnem gibanju pa prihaja do velikanske prerazporeditve gravitacijske sile, kar povzroča potrese, ognjeniške izbruhe, podnebne posebnosti in podobno.

Po njegovih izračunih se južni magnetni tečaj prav zaradi gibanja jedra pomika s hitrostjo 33 metrov na dan ali 12,2 kilometra na leto proti zahodnim avstralskim obalam, severni magnetni tečaj pa potuje nekoliko počasneje; s hitrostjo 23 metrov na dan se pomika proti severnemu zemeljskemu tečaju, ki ga bo dosegel čez tristo let.

Teorija sovjetskega znanstvenika odpira možnosti za dolgoročno predvidevanje velikih seizmičnih premikov, ki bodo temeljila na odnosu med zemeljsko skorjo in njenim jedrom. V zadnjih letih je bilo jedro oddaljeno od središča zemeljske krogle 1275 kilometrov, sedaj pa se počasi, vendar nezadržno pomika proti skorji, to potovanje pa spremljajo močni potresi in povečana aktivnost ognjenikov. Nikolaj Medvedev predvideva, da se bo prav v 29. stoletju jedro najbolj približalo skorji, razdalja med obema magnetnima tečajema pa bo takrat najmanjša. »Prav takšen položaj pa je najbolj nevaren,« trdi znanstvenik.

PREKIPEVANJE

— Moram ti reči, da je moja Mira izredno ljubila svoj trgovski poklic. Samo zadovoljstvo je bilo, prejšnji teden pa se je vse spremenilo. Celo preklinjati in kvantitati je začela kot žandar.

— Je imela razloge?

— Je. Kot trgovka je morala dva dni lepiti nove cene, doma pa je strosala vsemogoče, in to »v imenu potrošnikov«.

LIGNIT IN PREMOG NAJHUJŠA ONESNAŽEVALCA

Vzhodnoevropske države se doslej niso kaj prida menile za uničevanje svojega (in tujega) okolja, saj so razvoju industrije dale popolno prednost pred vsem drugim. In med tem ko so v zahodnoevropskih državah že začeli uvajati vrsto omejitev pri gradnji hudih onesnaževalcev, ko so vgrajevali filtre v tovarni-

ške dimnike, zmanjševali škodljive izpuhe avtomobilov in še drugače poskušali zajeziti vse hujše onesnaževanje zraka, so na Vzhodu delali, kot da se jih vse skupaj nič ne tiče. Bilo je videti, kot da tam ni onesnaževanja. Toda svet je eden in vsem skupen. Zdaj tudi v vzhodnoevropskih državah začnajo priznavati, da

si ni mogoče več zatiskati oči pred tem hudim problemom.

V Vzhodni Nemčiji kot industrijsko razviti vzhodnoevropski državi se je premaknilo na bolje.

V prihodnjih petih letih privkrat načrtujejo vlaganja v čistilne naprave in gradnjo teh naprav. Nekatera vzhodnonemška mesta imajo namreč že zdaj izredno slab zrak, med njimi pa ima žalosni rekord Leipzig, katerega prebivalci vdihavajo najbolj onesnažen zrak. Kriva je predvsem kemična industrija. Toda širši območji vse tja do Skandinavije ne onesnažuje to, pač pa je glavni krivec slab premog, ki ima precej žvepljenih primesi. Pri izogrevanju manj kakovostnega in neprečiščenega premoga pride v ozračje na tone žveplavih spojin, ki v ozračju skupaj z drugimi faktorji tvorijo tako imenovani kisli dež. Kisle padavine pa so prava šiba božja, saj zastrupljajo zemljo in vodo, uničujejo gozd in razjedajo kulturne in druge spomenike.

Med najhujšimi onesnaževalci zraka v Evropi so prav industrije Vzhodne Nemčije, Poljske in Češkoslovaške, kjer so čistilne naprave v tovarniških dimnikih redkost.

DOMA JE
NAJLEPŠE ...

TALNE OBLOGE ZA VSAK PROSTOR IN VSAK DOM.

Ugodno:

- pestra ponudba in ugodne cene
- znižanje cen ostankom ter
- blago II. in III. vrste do 50% ceneje
- prevoz do 20 km brezplačen

sintelon

PRODAJALNA MURSKA
SOBOTA

OB 150-LETNICI ŽELEZNIC PROJEKT KOT MALOKATERI — SIBIRSKA ŽELEZNICA

Naj je bilo res ali pa je izmišljeno, ampak bilo je blizu genialnemu. Ko so se leta 1890 ministri in njihovi svetovalci carske Rusije pripravili o tem, kako naj bi speljali transsibirsko železnico, ki bi povezovala zahodnorusko ozemlje s Tihim oceanom pri Vladivostoku, je prepričal prekinil car Aleksander III. Na zemljevid je položil ravnilo rekoč: »Tukaj bo potekala železniška proga in nikjer drugje!« Kako bi sicer speljali železnico, dolgo 10 tisoč kilometrov, če bi se izognili »vsake županove slive ali hruške,« kot to o naših cestah pravi slovenska ljudska modrost.

Železnico so začeli graditi leta 1891, končali pa so jo leta 1899. Pa ni šlo lahko. Stroški so bili velikanski, denarja malo in carska Rusija je odklonila denarno pomoč evropskih železniških družb, ki so v tem projektu, vsaj tako velikem kot je bila kolonizacija severne Amerike, zavohali izjemen dobiček.

Že pri prvem odseku, ki je segal do Omska, so ugotovili, da vremenske razmere dovoljujejo delo samo 120 dni v letu. Čeprav so pri delu uporabljali najbolj primitivne naprave, so v dveh letih položili 800 kilometrov tirov. Vzhodno od Omska je bila trasa speljana čez močvirje. Tu je bilo toliko komarjev in drugih insektov, da so morali delavci delati z mrežami na glavah. Nekaj posebnega so bili na tej železnici mo-

stovi. Ti so morali kljubovati tonam ledu, ki se vsako pomlad spušta po rekah s hitrostjo kakih 30 kilometrov na uro in se včasih nabere v sklade, visoke tudi do deset metrov. Da bi hitreje napredovali, so prage polagali kar na led čez reke. Šele kasneje so gradili mostove, ko so s progo napredovali tudi desetine in stotine kilometrov. Do leta 1893 so se prebili do redko naseljenih predelov osrednje Sibirije, kjer je prevladoval pragozd, zemlja pa je bila vse do julija tako zamrznjena, da je niso mogli obdelovati s krampi, temveč samo z dinamitom. Ko pa se je julija led stalil, so bili delavci naenkrat v blatu, ki je segalo do pasu. Na zadnjem odseku, pred Vladivostokom, je delo napredovalo najbolj počasi. Delavci so bili vedno v hudi nevarnosti pred

raznimi napadalci in med njimi niso bili redki mandžurski tigri. Svoj delež so zahtevali tudi povodni in bolezn. Izredno težko je bilo dobiti kvalificirane delavce, ki so jih morali po morskem poti voziti do Vladivostika in ta vožnja je trajala 40 dni. V takih razmerah so potrebovali za zadnjih 750 kilometrov proge kar pet let.

Veliko težav je bilo tudi pri gradnji transbajkalskega odseka. Tam so delali tudi pozimi, ko se je temperatura spustila do minus 25 stopinj Celzija.

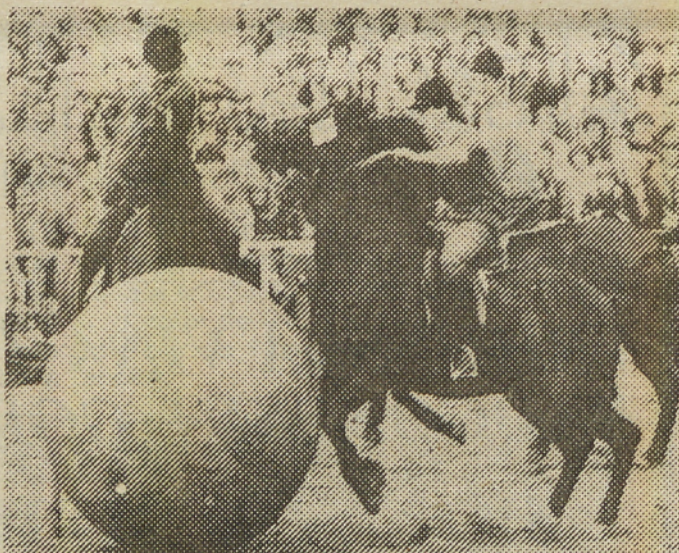
Od tedaj, ko so zgradili transsibirsko železnico, je minilo že veliko časa. Ekspresni vlaki, ki povezujejo evropski vzhod z azijskim, postajajo čedalje hitrejši, udobnejši in tudi pomembnejši. Transsibirska železnica je v resnici omogočila povezovanje Sibirije z evropskim delom Sovjetske zveze; odprla je pota v še neraziskana in neizrabljena prostranstva ter jim omogočila splošen razvoj. Prav ta proga pa je omogočila tudi podvig stoletja — naselitev Sibirije. To pa je vsaj takšen podvig, trdijo poznavalci tega projekta, če še ne večji, kot naselitev ameriške celine.

Toplarna na slamo

Od leta 1980 so na Danskem postavili 11 toplarn, v katerih kurijo s slamo in oskrbujejo s toplom vodo 8.000 gospodinjstev. Državni inštitut za ekonomiko kmetijstva načrtuje še enajst novih.

Ogrevanje s pečmi na slamo je na Danskem že staro, v navadi je bilo zlasti na kmetih. V petdesetih letih so imeli na primer 20.000 peč, ki so pokurile po pol

milijona ton slame na leto. Odtlej pa do sedemdesetih let se je zanimanje za peči na slamo manjšalo, v času dražje nafte pa spet postajajo zanimive. Trenutno imajo na Danskem 15.000 peč na slamo, v vsej preostali Evropi pa komaj 5.000 (podatka veljata za leto 1980). Prvo poskusno toplarno na slamo so postavili v Svendborgu na osrednjem otoku Funenu.

Bodo faraone oživili?

Ko je svet obkrožila novica, da je molekularni biolog Svante Pabo na švedski univerzi Uppsala izločil in kloniral dezoksiribonukleinsko kislino (DNK) iz 2.400 let stare egiptčanske mumije, se je seveda zastavilo vprašanje, ali je morda mogoče na ta način oživeti že davno umrle ljudi. V časopisu je bilo na to temo moč prebrati tudi nekaj skoraj že grozljivih napovedi o vstajenju faraonov in drugih velmož, ki so jih balzamirali ali kako drugače ohranili njihove telesne ostanke.

Odgovor je seveda odločen ne. Kloniranje, preprosto povedano pomnožitev genske tvarine, ki je uspela švedskemu molekularnemu biologu, še zdaleč ni oživilje vse zapletene genske strukture človeške celice. Dejansko je šlo le za nekaj delcev DNK. Če bi hoteli ustvariti živo kopijo že umrlega človeka, bi morali strokovnjaki iz mumije izločiti na milijone delcev in — in kar je praktično povsem nerešljiva naloga — jih znova sestaviti v natančnem redu.

Vendar pa starodavna genska tvarina vseeno pomeni odlično znanstveno sredstvo za morebitne kasnejše raziskave faraonskih dinastij in morda celo za ugotavljanje povezav starih Egiptčanov z domnevnimi človekovimi predniki. Če bi, denimo, strokovnjakom uspelo izločiti DNK neandertalca, bi primerjava obeh tvarin natančno odgovorila, ali sta si oba nekdanja nosilca teh genov v sorodu.

POPIJ, PLAČAJ IN MOLČI

— Za to, da smo štirje malo posedeli in popili po en viski, za to naj plačam skoraj dva tisoč dinarjev. Ste nori, se niste zmotili?

— Bom pogledala še enkrat. Res, zmotila sem se. Pozabila sem vam zaračunati radensko ...

drugje smo prebrali

Za kilometer poti rabi polž deset dni »dobre hoje«.

V Ilmoni je 9,8 odstotka sladkorja, v jagodi pa le 7,4.

Z rilcem lahko slon dvigne tovar, težak eno tona.

V Deliblatski peščari v Vojvodini, ki ji pravijo jugoslovanska Sahara, je razlika med zimskimi in poletnimi temperaturami tudi do 70 stopinj Celzija.

PO POTEH VIKINGOV

Pred dnevi je v Carigradu priplula ladja, čisto takšna, kakršne so v 11. stoletju uporabljali viginški trgovci. Dve leti je trajalo potovanje, omislil pa si ga je švedski arheolog Erik Nilen. Odplul je od baltijskega otoka Gotlanda in v katero domnevajo, da so jo uporabljali viginški trgovci. S tem je Nilen hotel dokazati, da so že v 11. stoletju Viginji trgovali s Carigradom — glavnim mestom osmanske imperije. Od tam naj bi na sever prevažali prevsem bižuterijo in različne okrasne predmete, ki so jih zamenjavali za krzno in jantar.

TUDI TAKO SE ZGODI

— Kdo je spet sitnaril po telefonu? Tako redke so priložnosti, da sva lahko kje sama, zdaj pa še v tvoji spalnici ni miru.

— Ne razburjaj se. Klicala je tvoja žena in me prosila, naj ti jutri v službi povem, da je prespala pri meni ...

Še en spomin na vroče poletje ...

HITROST POŠT

Vsredzavni znanstveni inštitut Danske je na pobudo združenja zahodnonemških porabnikov opravil majhno raziskavo, s pomočjo katere naj bi ugotovili hitrost in točnost delovanja pošt-nih sistemov v osmih zahodnoevropskih državah.

Delavci inštituta so v vsaki od držav vrgli določeno število pisem v poštne nabiralnike, potem pa so merili čas, ki so ga poštarji porabili za dostavo pisem na domove naslovnikov.

Izkazalo se je, da so najhitrejši in najvestnejši danski poštarji. Kar 95 odstotkov vseh pisem je prispelo na pravi naslov že na-

slednji dan. Malce bolj počasni so bili norveški poštarji, ki so v enem dnevu dostavili 82,5 odstotka pošilk, v Veliki Britaniji je bil odstotek še nekaj nižji — 79. Na naslednja mesta so se uvrstile druge razvite države takole: ZR Nemčija (77 odst.), Nizozemska (71,2 odst.), Francija (67,8 odst.) in Avstrija (55,5 odst.).

Povsem osamljena in zares na repu se je znašla Italija, kjer poštarji naslednji dan niso dostavili niti enega pisma. Šele tretji dan, ko so povsod druge prispele na naslove vse pisemske pošiljke, je italijanska pošta dostavila eno samo. Takega polžnega poslovanja ni nihče pričakoval.

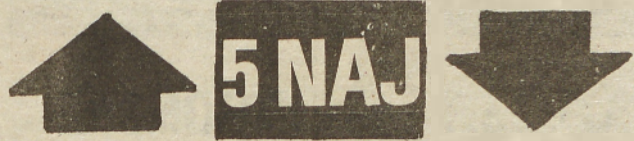
Muriel Van Diger se nikakor ne more posloviti od svojega starega avtomobila, zato si je za pomočnika izuril svojega medveda Odina, ki je, kot kaže slika, vedno pripravljen pomagati.

DRAGA DREVESA

Mestni očetje v zimbabvejskem glavnem mestu Harareju so prepovedali sekati dreve v mestu. Kdor bo le osumljen, da je hotel posekati drevo na javnem kraju, bo kaznovan z globo tisoč zimbabvejskih dolarjev

(590 ameriških). Pa tudi, če bo hotel nekdo posekati drevo na lastnem dvorišču, bo moral imeti dovoljenje mestnih oblasti. Ukrep ima en sam namen — da bi potomci videli, kakšno je pravzaprav drevo.

RADIO MURSKA SOBOTA

V ODDAJI 21 232

LESTVICA TEGA TEDNA:

1. Bolje biti pijan nego star — Plavi orkestar
2. Ja sam lažljiva — Denis in Denis
3. Tarzan boy — Baltimore
4. Pesem za štiri letne čase — Doroja
5. Zvečer v mestu — Pankrti

Glasovnice pošljite na naslov: Radio Murska Sobota, Titova 29/I, 69000 Murska Sobota, s pripisom: za oddajo 21 232.

PREGANJALEC

VOLUHARJA IN KRTA

Voluharji in krte lahko napravijo veliko škodo v vrtovih, proti njim se borimo na najrazličnejše načine bolj ali manj uspešno. Vse kaže, da bo tem škodljivcem odklenalo z napravo, ki so jo izdelali v Gorenju Elrad iz Gornje Radgone: preganjalec voluharjev PV 501.

Ohišje naprave je izdelano iz kovinskih in plastičnih delov, odpornih na zunanje atmosferske vplive ter dotik z zemljo. V napra-

vi je vgrajeno elektronsko vezje, ki, ko napravo vključimo, v naslednjih proizvede zvočne signale frekvence 400 do 500 Hz in jih po plastičnem delu naprave prenaša v zemljo. Ker so voluharji in krte zaradi dobro razvitega sluha občutljivi na takšne zvoke, jih s tem preženemo. Napravo PV 501 poganjajo štirje 1,5-voltni baterijski vložki IEC 6R. Baterijske vložke vstavi uporabnik preden postavi napravo na zemljišče.

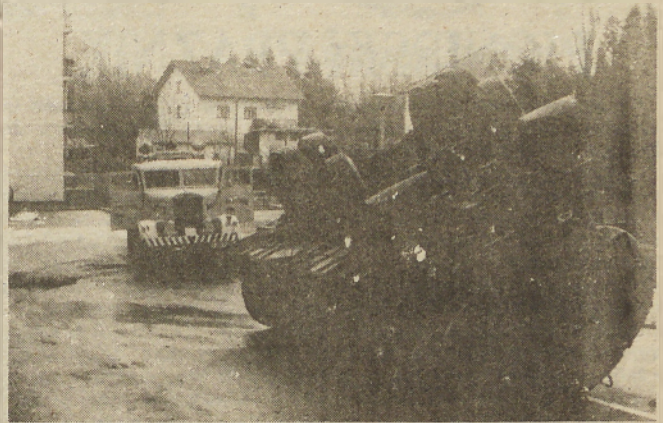
Nič nas ne sme presenetiti

V radgonski občini letos osem požarov

Čeprav so v radgonski občini v zadnjem obdobju dosegli nekatere pozitivne premike pri požarnem varstvu, s stanjem niso zadovoljni. Ob preventivnih pregledih v organizacijah združenega dela ugotavljajo v glavnem enake pomanjkljivosti. To so predvsem slab odnos do družbenega premoženja, ne-

večini primerov neuporabno ali zalozeno.

V radgonski občini je bilo letos osem požarov, od tega dva v družbenem in šest v zasebnem sektorju, skupna materialna škoda pa je 61.910.000 dinarjev. Velikanska materialna škoda je nastala na farmi v

izvajanje osnovnih požarnovarnostnih ukrepov in premajhna skrb za usposabljanje kadrov. V večini primerov samoupravni organi razpravljajo o problematiki požarnega varstva šele ko zagori in ko je že prepozno. Marsikje tudi nimajo usklajenih splošnih aktov z zakonom o varstvu pred požarom. Večje možnosti za požar so predvsem v večjih organizacijah združenega dela kot so Avtoradgona, Gorenje Elrad, Radenska, Kmetijski kombinat in druge. Organiziranost industrijsko-gasilskih enot tudi ni taka, da bi zagotavljala hitro in učinkovito ukrepanje. Tudi materialna in tehnična sredstva ter strokovna usposobljenost ne dajejo jamstva za varnost družbenega premoženja. Prepričani so tudi uresničujejo priporočila samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požarom, da je potrebno okrepiti industrijsko-gasilske enote in usposobiti potrebne kadre, povsod kjer to zahteva proizvodni proces, pa ustanoviti nove industrijsko-gasilske enote. Vodne razmere v organizacijah združenega dela niso povsod urejene, hidrantno omrežje je v

Lutvercih, kjer je bil vzrok požara malomarnost. Pri požarih, ki so nastali v zasebnem sektorju, pa so vzroki: kurilne naprave, malomarnost, igra otrok, elektrika.

V oktobru — mesecu požarnega varstva, katerega moto je KREPIMO POŽARNO VARNOST, bodo v radgonski občini ponovno preverili stanje požarnega varstva, ugotavljali, kako se v praksi izvajajo predpisi in samoupravni dogovori ter preizkusili strokovno usposobljenost in tehnično opremo. Ponovno bodo opozorili delovne ljudi in občane, zlasti pa odgovorne v organizacijah združenega dela, na večjo skrb za požarno varstvo, saj to ni samo skrb gasilcev, temveč naša skupna skrb. Po besedah predsednika skupščine samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požari občine Gornja Radgona Jožeta Štelca pa nas v naslednjem obdobju čaka nič manj pomembna naloga: kako zagotoviti učinkovit nadzor nad proizvodnjo, uporabo, prevozi in odlaganjem škodljivih snovi.

Feri Maučec

vedenje v družbi

Obisk bolnika

Preden se odločite, da boste obiskali kakšnega bolnika, se pozanimajte, kakšno bolezen ima in ali je obisk sploh zaželen. Včasih bolniku obiski bolj škodujejo kot koristijo. Olikan in preudarjen obiskovalec bo lahko spoznal, kdaj bo treba oditi, da ne bi utrujal bolnika, ko si bo ta zaželel miru. Nekateri sicer zelo družabni ljudje pa so med boleznijo najraje sami in jim je ljubše, če lahko berejo, kakor pa da bi se mučili s pogovarjanjem z obiskovalci. Bolnemu človeku namreč gredo na živce nekatere stvari, ki jih sicer mimo prenaša, bolnik je pač precej občutljivejši in bolj razdražljiv.

Obisk v bolnišnici mora biti kolikor mogoče kratek, ne glede na to do kdaj so dovoljeni obiski, če seveda ne gre za obisk pri najbližjih sorodnikih. Če pa bolnika obišče prijatelj ali samo znanec, naj se pomudi le kratek čas. Obziren obiskovalec se vede pri bolniku zadržano, ne govori preglasno in ne muči bolnika z vsiljivim vedenjem. Pazljivo poslušaj bolnika, če mu ta kaj potoži, saj se bolnik hočeš nočeš mora ukvarjati predvsem s svojo boleznijo. Obiskovalec pa ga lahko primeri po potolaži in mu vliva upanje na skorajšnje okrevanje. Če pa bolnik noče govoriti o svoji bolezni, ni vpludno, če obiskovalec vrta vanj, kako je z njegovim zdravjem.

KOLEGIJSKO GOBARJE-NJE

— Karči, kaj če bi se danes popoldne odpeljali malo ven, v naravo? Čas kolanje bo hitro potekel.

— Joj, danes pa ne!
— Zadržki?
— Člani kolegija smo se dogovorili, da bomo šli skupaj po gobe.

— Razumem in kar prav vam je . . .

MAMIN NASVET

— Mami, srečen, srečen, prearečen sem! Končno se mi je uresničila želja — postal bom šef oddelka.

— Bog jim pomagaj!

— Komu?

— Tistim v oddelku. Vsaj na začetku se obnašaj malo drugače kot doma . . .

NASVETI ZA VINOGRADNIKE

Letošnja zimska pozeba je skorajda prepolovila pridelek grozdja, zato bodo sodi ponekod ostali prazni. Na podlagi večletnih analiz vin za prodajo zasebnih pridelovalcev izvaja jo Kmetijski zavod v Mariboru — lahko ugotovimo, da je kljub velikemu napredku pri vinih še veliko napak, in sicer zaradi nestrokovne, nepravilne predelave in nege vina, zlasti pri manjših pridelovalcih v manjših kletih.

Glavno načelo kletarstva naj bo čistoča. Brez čistoče ni mogoče pridelati dobrega, čistega in sta-

novitega vina. Torej, pred trgatvijo počistimo najprej vse orodje, ki ga bomo uporabili pri trgatvi in predelavi (stiskanju) grozdja ter nadaljnji negi mošta in vina. Če je potrebno klet prebimo in razkužimo, pregledamo kanalizacijo in zračenje. Pregledamo vinsko posodo, mogoče so potrebna manjša popravila, z ustrežno barvo pobarvamo vse železne dele pip, posod, cevi in drugega. Tudi na zunanjih delih posode, orodja in drugih pripomočkov se razvije plesnoba, ki kvarno vpliva na vino, ki je zelo občutljivo in dovzetno zanj.

Vzdrževanje sodov je eno od najzahtevnejših opravil v kleti in osnova za zdravo, neoporečno vino. Pri določitvi časa trgatve bomo strpni in ne prehitujemo narave, saj lahko napravimo nepopravljivo napako. V kletarstvu je zelo pomembna uporaba žvepla. Žal brez žvepla ne gre in še dolgo ne bo šlo. Uporaba žvepla je odvisna od več dejavnikov: od grozdja ob trgatvi do čistoče in razmer v kleti, pa tudi letnika.

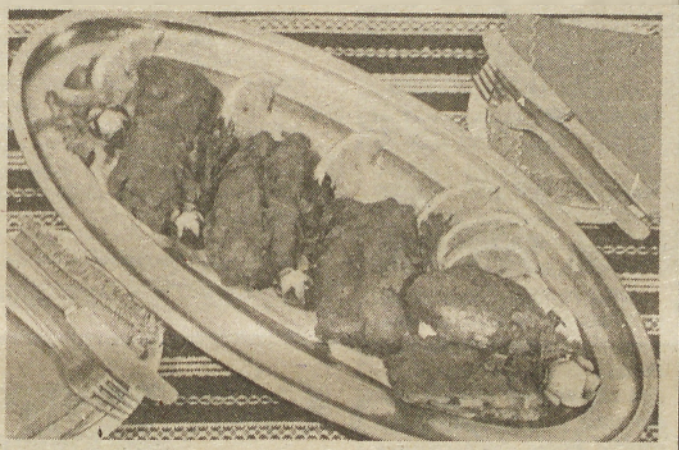
Dober kletar bo seveda posegel po strokovni literaturi, ki je je pri nas že nekaj.

Ribje specialitete

V naših trgovinah se lahko kupijo različne morske ribe, sicer zamrznjene, vendar pa se dajo iz njih pripraviti imenitne jedi, med njimi tudi nadevan ocvrti osliček file.

NADEVAN OCVRTI OSLIČEV FILE

2 osličeva fileja solimo, popopravimo in v njih položimo rezino edamskega sira, ki ga namažemo s kečupom. File nato pazljivo paniramo na dunajski način (moka, jajca in drobtine). Ocvremo ga v ne prevročem olju, serviramo s tatarsko omako.

PIŠTA modruje

Zavolo toploga sunca
bratvi ešče nede kunca.
Bogme, trpele do preše,
doma mo poslušali meše.

Visoke grozgyi so cene,
ništerna buksa posejne.
Nemo pilij dosta mošta,
že probati ga precu košta.

Kapa da grata vinjo,
cidijli mo samo slino;
zelgye, krumpi, repa, graj,
z ozimnice do šli pač vkraj.

Oho, mlejko, maslo, sir meso,
či bar nam vō nede šlo,
tou naša glavna bode hrana,
dokač ne vmoni nas slana.

ANEKDOTE

Italijanski pisatelj Massimo Botempelli (1878—1960) se je vozil v istem oddelku kot dva zakonca, značilna predstavnika novopečenih bogatašev. Mož se je silno trudil, da bi navezal pogovor s sopotnikom, a pisatelju ni bilo do tega in je odgovarjal kar se da kratko.

— Vam smem ponuditi časopis?
— Hvala, ne berem.
— Potem boste pa eno prižgali? mu je ponujal cigarete.

— Hvala, ne kadim.
— Kmalu nato sta zakonca odprla torbo z jedili:
— Izvolite!
— Hvala, ne jem.
— Dovolite, da vam predstavim svojo ženo!
— Hvala, ne . . .

Italijanski pisatelj Vicenzo Cardarelli je bistroumno opredelil komedijo in tragedijo:

»Kadar v gledališču dva igralca postaneta ljubimca, je to komedija, če pa do tega ne pride, je to tragedija.«

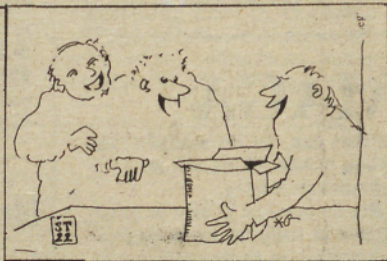
Mlad avtor je prišel k italijanskemu pisatelju in kritiku Emiliju Cecchiju z zajetnim rokopisom. Ko ga je prebral, je pisatelj vprašal mladeniča:

»Ali sem jaz prvi, ki ste mu prinesli delo?«
»Prvi, prisežem.«
»Od kod pa imate potem tistole veliko podplutbo okrog očesa?«

NAŠA RISBA — VAŠ PRIPIS

Duhovite pripise k današnji risbi pošljite do četrta, 24. oktobra na naslov VESTNIK, Titova 29/I, 69000 Murska Sobota. Objavljene pripise honoriramo.

- Za vajino zlato obletnico vama poklanjamo škatlo premoga. (K. Kironja)
- Paketi se odpirajo, sapo zapirajo. (P. Potočnik)
- Siti paketov — lačni vsebine! (Barbara B.)
- Ne bi se tako smejal, če bi vedel, da ste od ZISA dobili prazno škatlo. (E. Car)
- Kaaaj, notranje rezerve si našel? (Alojzija R. Žnuderl)
- Samo šefa še pokličem pa bomo pričeli. (Anton Bukovec)

sestavil	oddelek	mesto	kraj pri	splošen	ameriške	rozlična	inštitucija
Marko Napast	za poročnice v bolnišnici	in reka v ČSSR	Ljubljani	obraz	igralca Baxter	očalnik	inštitucija
glodalec iz družine miši							
oporni stebel							
rabinov urad							
Oleg Vidov			judski list				
lina ženske			spanski Arabci				
dušik			afriški vojak slikar samouk				
zlitina iz jekla in niklja							
planina v Makedoniji							
jap. luka na severni obali otoka Honšu							
rimski 4							
južno-ameriška denarna enota							
nemški številnik osem							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: Španija, karamel, ostrina, rt, gnus, pali, FT, I, oltar, Jadar, I. Ole, Kim, Nan San, ČS, Aldo, eksport, kapa, IO.

UREDNIK VAM

Kar vneto že dopisujete, jaz pa se trudim, kolikor se le da, da bi objavil čim več vaših prispevkov.

»Upamo, da tvoj koš ne bo preveč požrešen, kar v sedanjih situaciji ne bi bilo nič čudnega. Verjetno si se budo potil pri prebiranju naših klistopisov, pa si zato uvedel ta varnostni ukrep.

Sicer imaš po eni strani prav, saj tudi naša tovarišica vzdihuje, ko pozna naše pisave, kaj pa Ti!

Po drugi strani pa se jezimo, rekoč: Kdo nam bo tipkal? Se boš tega dosledno držal ali pa nam

boš kdaj pa kdaj pogledal skozi prste?»

Kaj naj na to odgovorim dopisnikov z osnovne šole v Gornjih Petrovcih? Tudi jaz upam, da koš ne bo preveč požrešen, kar pa ni odvisno samo od njega oziroma mene, pač pa v prvi vrsti od prostora, ki je namenjen naši rubriki. Če ne boste vselej uspeli vaših prispevkov natipkati, pa zares obljubljam, da vam bom kdaj pa kdaj pogledal skozi prste. Tudi pri drugih ne bom tako zelo strog, čeprav je lepše in bolje, ako pri dopisniških krožkih prispevke tudi natipka-

te. Čim prej se naučite te »veščine«, tem bolje bo za vas, kajti to vam bo v življenju prav gotovo še kako prav prišlo. Sicer pa vam pri tem najbrž lahko pomore tudi kdo drugi na šoli. Če pa res ne gre drugače, pa napišite kar z roko.

Marjanci z OŠ Grad pa sporočam, da bi za bogate misli, ki jih je skušala povezati v pesmico, boljše ustrezal prozni sestavek. To večkrat velja tudi za druge pesniške poizkuse, če niso dovolj »spiljenik«. Sicer pa nikar puške v koruzo! To vam svetuje in vas pozdravlja

PIONIRSKI PRAZNIK

Kot vsako leto so tudi letos v septembru pionirji na vseh OŠ praznovali svoj praznik — dan pionirjev. Vsaka šola želi tega dne učencem nuditi čim več ob njihovem prazniku.

Naša šola že tretje leto nosi ime po znani aktivistki in skojevki Mariji Rožman, ki je tragično preminila med NOB. Junakinja s Polic je še dandanes vsem učencem in delavcem naše šole vzor, zato se ob vsakem prazniku spomnimo nanjo. Letos, ko mineva 40 let od tako težko priborjene svobode, smo se na šoli še posebej potrudili. Vsi učenci, na čelu s pionirsko organizacijo in njihovo mentorico, delavci šole in gostje smo uživali ob pripravljenem kulturnem programu. Pionirska konferenca, ki je potekala v nadaljevanju, je bila dokaz samouprave učencev in njihove sposobnosti vodenja razprav. Izrazili so svoje želje in potrebe, na koncu pa potrdili misli, da bodo lahko edino z učenjem in izvenšolskim delom dokazali, da so pravi Titovi pionirji.

Veseli smo bili obiska tov. Ivane Klobasa, sestre pokojne Marije Rožman, ki nas tokrat ni obiskala prvič, in vsi smo prepričani, da bo še prišla med nas. Vedno s ponosom mladim pove kakšno misel o junštvu svoje sestre.

Ob prazniku so učence obiskali tudi predstavniki DPO iz KS ter zunanji sodelavci naše šole. Njihova želja je bila, da bi delali tako dobro in še boljše tudi v prihodnje, saj le tako lahko pričakujemo dobre rezultate. Tov. Stefanu Geriču so učenci ob tej priložnosti izročili skromno darilo za pomoč in trud ter še za nadaljnje sodelovanje s pionirsko zadrugo na šoli.

Pionirsko konferenco smo končali s mislimi in ugotovitvami, da delamo dobro, seveda pa bo potrebno storiti še marsikaj, da bo stanje na šoli takšno, kot si želimo.

Starejši učenci so sklenili svoj praznik s športnim tekmovanjem, medtem ko so se mlajši s sprehodom v bližnji gozd zadovoljni in veseli ter izmučeni odpravili domov.

Bojan Macuh, OŠ Stogovci

V petek smo se zbrali v šoli. Najprej smo poslušali radijsko igro z naslovom Dan pionirjev. Po končani igri smo se peš odpravili v Bučkovce. S seboj smo si vzeli tudi malico. Šli smo po makadamski cesti. Prišli smo do majhne trate. Tam smo se najedli. Šli smo dalje po asfaltirani cesti.

Potem smo prišli do velike lepe trgovine. Kupili smo si sladkarije in si odpočili. Nadaljevali smo pot. Videli smo hiše, šolo, bife, blok in igrišče.

Ustavili smo se na majhni jasi. Tam smo peli in plesali. Čeprav smo bili malo utrujeni, je bilo zelo lepo.

Alenka Kolbl, OŠ Stara Gora

TRGATEV

Klopotci se igrajo,
veselo ropotajo,
vanje veter se zaganja
in trgatve že oznanja.

Grozde poje: »Hej, ljudje,
pridite, potrgajte me že,
stisnite me v vino zlato,
to plačilo bo za vas bogato!«

Sode z vinom res so napolnili,
toda pol ga' že so spili,
kozarce so si znova napolnili,
dokler vina niso spili.

Maja Bundrl, 4. raz.
OŠ Veržej

da bi prišel
v našo šolo, smo se
nabrali pred šolo, v
okolici smo se igrali
in šumeli. Tudi smo si ogledali
skupno hišo, kjer smo
bodo, smo si kupili lepe
spominkarje. Potem smo se
mudeli na dvorišču in napili
voda. Še eni smo se malo
mudili proti domu, kjer
so plesali ples.

Tanja Sukič, 4. b
OŠ Edvard Kardelj, Murska Sobota

ŠOLA

Šola ni šala,
to vemo vsi,
ki hodimo vanjo
in se učimo.

Za ene je šola groza,
trpljenje, znojenje...
za druge pa veselje
in brezskrbno otroštvo.

Naj bo tako ali drugače,
njeni učenci smo vsi,
in za nami bodo tudi drugi
še dolgo vanjo hodili.

Zatorej le hitro zvezke,
knjige, svinčnik, radirko v roke,
možgane napnimo, da učitelje
in svojo radovednost potešimo.

Slavica Fartek, 6. b

ZMAGA

Komaj sem čakala tisti dan, ko bo atletsko tekmovanje. Moja disciplina je bila tek na 300 m. To je bilo zame največje tekmovanje doslej.

Zjutraj, ko sem prišla na stadion, je bilo že polno ljudi. Malo sem se ogrela in vodja tekmovanja je že dal znak za start. Postavila sem se na svoje mesto. Bilo nas je sedem. Srce mi je močno utripalo. Želela sem, da bi bila prva. Morala se bom potruditi. Dan je bil živžig za start in začele smo teči prve metre. Nisem hitro stekla. Pred mano sta bili dve tekmovalki. Komaj sem ju dohajala. Bile smo na polovici, ko sem eno prehitela. Zdaj je bila pred mano še prva tekmovalka. Hitro je tekla. Še nekaj korakov do cilja in prehitela sem jo. Uspelo mi je! Bila sem prva. Zelo sem bila srečna.

Tanja Sukič, 4. b
OŠ Edvard Kardelj, Murska Sobota

gorenjeelrad

Tovarna elektronike, elektromehanike, anten in kablov
n. sol. o. Gornja Radgona
Partizanska 3 — Mele
69250 Gornja Radgona

V KORAK Z RAZVOJEM ELEKTRONSKE TEHNIKE

V majhnem kraju ob Muri in ob državni meji z Avstrijo, v G. Radgoni, je leta 1955 nastalo obrtno podjetje z imenom ELEKTRODIO, ki se je preimenovalo v ELRAD. Prva antene v Jugoslaviji so bile izdelane v ELRADU, prav tako pribor in visokofrekvenčni kabli. V to obdobje do leta 1965 spada tudi začetek razvoja oddajnikov, pretvornikov, profesionalnega pribora. V družino delovnih organizacij GORENJE se je ELRAD vključil leta 1973. S tem so bile dane nove možnosti za še hitrejši razvoj ELRADA. Danes GORENJE-ELRAD izdeluje vse od izvora TV in radijskih signalov do končnega sprejema in je eden največjih proizvajalcev te opreme v Jugoslaviji.

ZOI '84 — SARAJEVO

Kljub hudi konkurenci svetovnih proizvajalcev elektronske opreme je tovarna postala ekskluzivni dobavitelj TV opreme na minuli sarajevski zimski olimpiadi. V olimpijskem projektu so antenski sistemi in povratni signali. Tri pretvorniške točke so bile na Bjelašnici, Humu in Trebeviču, z njimi pa so pokrili vse športna prizorišča oziroma objekte.

SPREJEMNI SISTEMI ZA SATELITSKO TV

Kot dodatek k napravam za kabelsko TV (CATV) delajo v Elradu sprejemni sistem za satelitsko TV, ki bo v Evropi drugačna kot v ZDA. Tu namreč nobena država ne bo mogla imeti svojega sistema, kar velja tudi za Jugoslavijo, kjer bo zaradi večnacionalne skupnosti potrebnih več programov. Ker gre za oddaje v več jezikih hkrati, je Jugoslavija tudi edina država v Evropi, ki so ji v Ženevi zagotovili 10 kanalov (druge države 5).

V Elradu so že tako daleč, da so že naredili sprejemnik za ruski satelit, ki oddaja na nižji frekvenci kot drugi. Sprejemno aparaturo so razstavili na sejmu elektronike v Ljubljani, čeprav ta satelit ni primeren za sprejem programa v Jugoslaviji (spremembe norm SECAM — PAL). V Elradu načrtujejo, da bi sprejemni sistem osvojili, ko bo v orbiti prvi zahodnonemški satelit, ki bo pokrival tudi doberšen del Jugoslavije. Še prej naj bi se vključili v kabelsko TV. V kratkem bo končan tak projekt v Mariboru v naselju Nova vas 2 s 1200 stanovanji.

LETO KAKOVOSTI

Letošnje leto so v SOZD GORENJE proglasili za

„Leto kakovosti“, kar pomeni, da bodo na vseh ravneh storili kar največ, da bi pojem kakovosti postal sinonim ustvarjanja in dela. Vsa prizadevanja naše družbe, našega gospodarstva so usmerjena v stabilizacijo, kar v prvi vrsti pomeni zmanjšanje zunanjih dolgov, kar lahko dosežemo le s povečanim izvozom. Osnova za večji izvoz pa je naša konkurenčnost na svetovnem trgu, le-ta pa se izraža s kakovostjo, in ceno. Nastopanje na zunanjem trgu ne pomeni samo ustvarjanje deviz za lastne potrebe in potrebe družbe, pomeni še veliko več. Predvsem pomeni stik s tehnološkim razvojem v svetu, pomeni možnost prenosa znanja v naš razvojni, tehnološki in proizvodni prostor. Pomeni v končnem smislu naš obstoj in razvoj.

IZVOZ VEČJI OD UVOZA

V Elradu se zavedajo, da je za obstoj in uspešno poslovanje nujno več izvažati, zato se že več let uspešno vključujejo v mednarodno menjavo in imajo zato pozitivno devizno bilanco. Medtem ko je njihovo ime na zahodnem trgu (ZRN, Italija, Avstrija, Švedska) znano, so že tradicionalni izvozniki TV naprav v dežele v razvoju (Irak, Kuvajt, Nigerija, Jermen). Celotni izvoz Elrada znaša že tretjino celotne proizvodnje.

LASTNA TRGOVINA

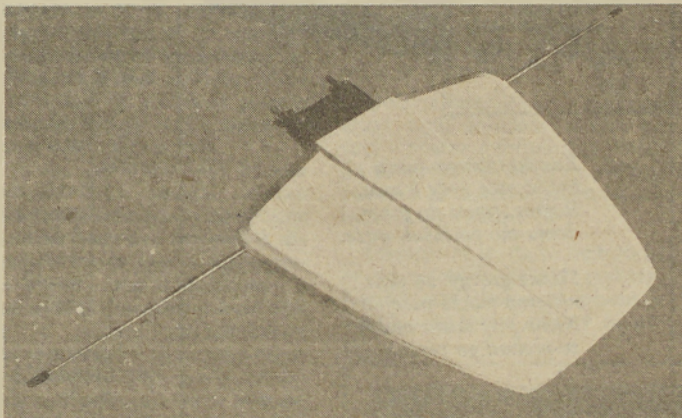
Aktivnosti za delovanje trgovine z Elradovimi izdelki (tudi izdelki z napakami) potekajo že dalj časa. Trgovina bo v starem delu Elrada v Gornji Radgoni na Partizanski cesti ob cvetličarni. Poleg prodaje lastnih izdelkov načrtujejo tudi popravila oziroma zamenjavo izdelkov in polizdelkov.

Novi izdelki s področja elektronike

USI 201 — usmernik za terminal,
mini TV pretvornik 0,5 W,
CATV tunerji, delilniki, odvzemniki,
TKO 2075 — nizkošumni specialni ojačevalnik z velikim ojačanjem za UHF območje in dobrim VF tesnjenjem.

Novi izdelki na antenskem področju

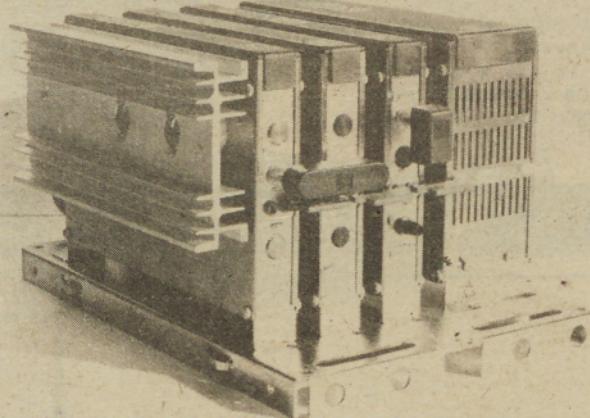
TVA 2002 — caravan antena
RO 2011, RN 2011, RS 2011 — sobne radijske antene
TO 3415, TN 3415, TS 3415 — sobne TV antene.

— Caravan antena TVA 2002. Na 12. razstavi izumov, tehniških izboljšav in inovacij Rast YU '84 je Gorenje Elrad prejel diplomu z bronasto plaketo za ta izdelek. Caravan antena je namenjena predvsem lastnikom počitniških prikolic. Ima zelo dobre lastnosti, saj je opremljena s kakovostnim ojačevalnikom.

NOVO!

— Mini TV pretvornik 0,5 W za pokrivanje manjših področij s TV signalom. Sestavljen je iz modulov po principu SAN-MULTI, kar omogoča enostavno vzdrževanje in hitro zamenjavo modulov.

Novi kabli

KEL 75/7/077 — specialni kabel za prenos TV in RA signala za CATV sisteme.

Ob občinskem prazniku iskreno čestitamo!

Kako določati penzijske cene?

Dva tozda Radenske sta za beležila poslovanje v prvem polletju z izgubo, eden od njiju je tozda Naravno zdravilišče. Le-to kot ena največjih temeljnih gostinskih in zdraviliških organizacij v Pomurju je prigrupiralo 14,3 milijona dinarjev. Vzroka sta predvsem dva: na prvem mestu veliki stroški energije, ki znašajo tretjino vseh stroškov, na drugem pa neprimerna sestava gostov. Poleg tega je bil letos nenačrtovan izpad večjega števila tujih gostov iz Izraela in Nemčije. Vseeno upajo, da bodo turistično leto zaključili brez minusa pred številkami, saj bodo s 1. novembrom zvišali cene za 40 odstotkov, nato pa spet januarja prihodnje leto. Vendar je to le začasna rešitev. Njihovo turistično prizadevanje najbolj omejuje neprestano zviševanje cen, saj bi po zahtevah dobre turistične ponudbe morali že sedaj poslati agencijam penzijske cene, ki bodo veljale do konca drugega leta. To pa je z gospodarskega vidika nemogoče.

O tem, kako rešiti problem in pritegniti v Radence različne goste, smo se pogovarjali z direktorjem Naravnega zdravilišča, Jožetom Duhom.

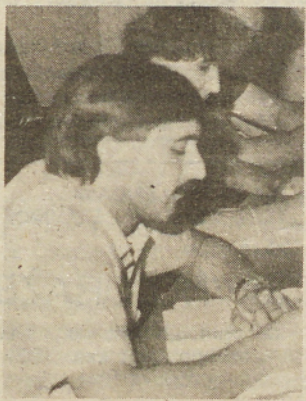
Za začetek: kaj pomeni za vas gostoljubje?

Odgovoril bom kot direktor Naravnega zdravilišča in kot gost. Gostoljubje po mojem pomeni to, da dobi gost občutek, da je dobrodošel, da so turistični in gostinski delavci zadovoljni, da je prišel k njim, da ga lahko postrežejo. Gostoljubje je je prav gotovo prvi adut dobrega gostinstva in turizma in temu namenjam še preveliko pozornosti. Na to nas tudi gostje večkrat dobronamerno opozorijo.

V prvih osmih mesecih letošnjega leta ste imeli v Naravnem zdravilišču 108 tisoč nočitev. Kakšni gostje so bili to?

V zdraviliščih počasi ne bo sezone in nesezone, vendar lahko govorimo o poletni turistični sezoni predvsem s tega vidika, da je v teh mesecih veliko

več življenja, več gostinskega prometa, drugače pa so gostje vse leto. Pri nas v Radencih se dogajajo pomembne spremembe pri sestavi gostov, predvsem v tem smislu, da je čedalje več samoplačnikov, ki prihajajo tudi bolj na preventivo, na do-

pust, in da je čedalje manj takih gostov, ki jih pošiljajo socialne in zdravstvene skupnosti in ki prihajajo k nam izključno

INTERVJU

na zdravljenje. Pomemben delež imajo tuji gostje — prizadevamo si, da bi bil ta delež čim večji —, občasno pa so tukaj tudi seminarji in kongresi, ki nekako zapolnijo tisto vrzel, ko ni polne zasedenosti. Je pa po drugi strani tudi res, da je pri nas precej prehodnih gostov. Naš cilj je, da bi bila sestava gostov drugačna: se pravi čim več gostov, ki pridejo na dopust in oddih in ne le na zdravljenje.

Pri vas prevladujejo domači gostje. Kakšno je razmerje med domačimi in tujimi gosti?

No, pri nas seveda še prevladujejo domači gostje, tako da za letos načrtujemo, da bo le okrog 13 odstotkov tujih gostov. Delamo pa intenzivno na tujem tržišču, da bi ta odstotek povečali. O razlogih ne bi govoril, ker vemo, da so tuji z gospodarske plati izredno zani-

mivi, seveda pa tudi bolj zahtevni.

Verjetno imate za prvih osem mesecev izračunan dobiček, če seveda je dobiček?

No, v prvem polletju je bilo poslovanje še negativno, kar je sicer za to temeljno organizacijo že običajno, predvsem iz tega razloga, ker se največ le ustvari v zadnji polovici leta. Vzroki so povezani tudi z gosti, saj je njihova izvenpenzijska poraba še majhna. Poleg tega nas močno tepejo nekateri stroški, predvsem energije.

Če je dobiček majhen, so tudi osebni dohodki majhni?

Osebni dohodki so danes povsod problem, prav gotovo so premajhni glede na delovne razmere v turizmu in gostinstvu in glede na realen življenjski standard. Tudi v naši temeljni organizaciji so osebni dohodki v mejah povprečja v gostinstvu — v prvem polletju je bil povprečni OD 37 tisoč dinarjev. To je tudi vzrok, da je odhajanja gostinskih delavcev tako veliko, to pa težko nadomestimo.

Kako boste rešili problem, da bi imeli čim več takih gostov, ki bi več potrošili?

Naša obveza je, da programe bistveno dopolnimo. V poštev pridejo programi za oddih in dopust, ki pa vseeno temeljijo na osnovni zdraviliški ponudbi. Letos smo uvedli precej novosti, odprli smo na primer prenovljeno Narodno restavracijo, s katero smo dosegli novo kakovost v gostinski ponudbi, saj v njej nudimo izključno domače jedi v lepem domačem okolju. Prav tako smo letos dopolnili ponudbo rekreacije z lokostrelstvom in jahanjem, popestrili preživljanja prostega časa, odprli YU butik in s tem precej izboljšali siromašno trgovsko ponudbo v Radencih. poleg vsega tega pa smo si prizadevali za čisto okolje.

Zavedamo pa se, da je naša ponudba — še posebno za tuji trg — preskromna in da jo moramo bistveno dopolniti z novimi programi; eden takih je tudi program Zdravje — lepota.

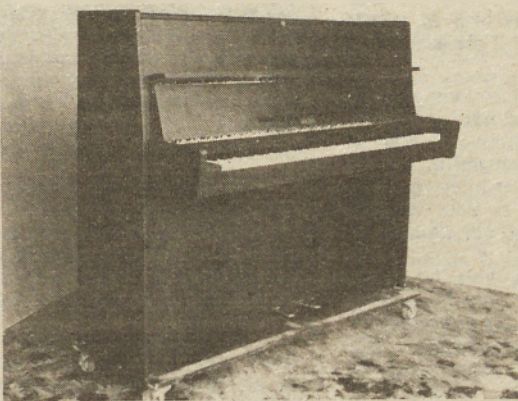
Bernarda Peček

ELKOM LINA

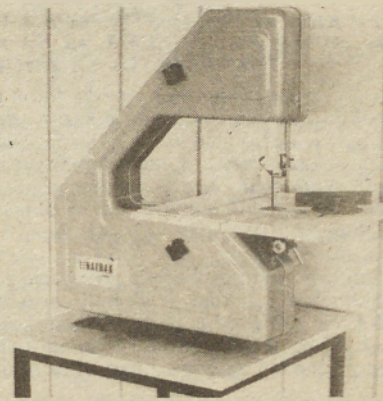

SOZD — združena elektrokovinska lesna industrija
podjetja Maribor, n. sub. o. Apače n. sol. o.

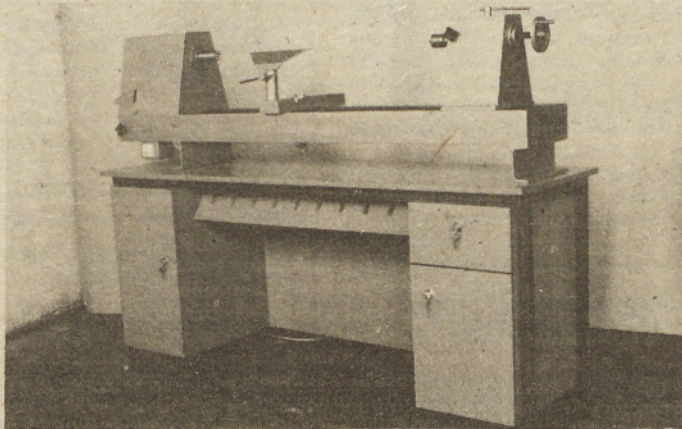
pošta: 69253 Apače
telefon: (069) 79-007, 79-017, 79-020, 79-021
telegram: LINA Apače

Pianino

Linatrak žagica

NOVO !

Stružnica—Lina

NOVO !

Poleg predstavljenega programa LINA iz Apače izdeluje še notranjo opremo. S tem zadovoljujemo potrebe pri opremljanju hotelov, dijaških domov, šol, vrtcev ter izdelujemo vso notranjo opremo po naročilu.

Tozdr Kovinska proizvodnja pa izdeluje hobi stroje in mehansko obdeluje kovine.

OB PRAZNIKU GORNJERADGONSKE OBČINE NAJISKRENEJE ČESTITAMO !

CIMOS

KOPER

ZA BOLJŠO OBDELAVO ZEMLJE

Za CIMOS je bilo vedno znano, da je bil proizvajalec avtomobilov v industrijski kooperaciji s CITROËNOM. Vendar je sčasoma postalo potrebno proizvodni program razširiti tudi na nekatera druga področja. V prvi vrsti zaradi bolj uravnoteženega razvoja, ker je lahko avtomobilska proizvodnja zelo občutljiva in niha v teku let, predvsem od svetovne konjunktore.

Pri CIMOSU so v začetku osemdesetih let začeli razmiš-

ljati in tudi delati na področju kmetijskih strojev oziroma agregatov za kmetijske stroje. V sodelovanju z nekaterimi večjimi proizvajalci kmetijskih strojev so v začetku z njimi le kooperirali. Izkušnje na tem področju pa so CIMOS pripeljale do lastnih pri njih skonstruiranih sklopov agregatov in v zadnjem času tudi nekaterih finalnih izdelkov. Od sklopov oziroma agregatov so bili razviti razni reduktorji, razna gonila, ki jih uporabljajo v priključnih strojih za kmetijstvo, potem varnostne sklopke, ki služijo za pogon ali pri pogonu pri kmetijskih strojih v kombinaciji s kardanskimi gredmi. Pri finalnih proizvodih se CIMOS spušča v tista področja, ki so slabo pokrita z ostalimi proizvajalci.

Od priključnih strojev so v prejšnjem letu pripravili stroj, ki je zelo interesanten v tehnološkem smislu. To je VRTAV-KASTA BRANA. Ker v svojem delu praktično omogoči, da se pripravi zemljišče za setev z manj prehodi traktorja, da se zaradi tega porabi manj goriva, zemljišče se manj potlači in s tem je lahko tudi cena priprave za setev manjša. Poleg tega omogoča celo tudi razne kombinacije z drugimi kmetijskimi priključnimi stroji kot npr. s sejalnico ali posebnimi plugi na enem stroju. Ta VRTAV-KASTA BRANA je bila na lanskoletnem radgonskem sejmu tudi nagrajena. V letoš-

njem letu pa je že v redni proizvodnji in bo po spoznavanju potrošnikov z njenimi prednostmi v bistvu dosegla dober plasma posebej še, ker je v marsičem boljša od dosedanjih tehnik, ki so bile uporabljene.

V letošnjem letu so pri CIMOSU pripravili novost. To je MULČER, ki ima horizontalno postavljen valj s kladivi in služi predvsem za drobljenje rastlinskih ostankov na strniščih, sadovnjakih ali v gorah po obrezovanjih. Omogoča, da vse te ostanke seklja na drobno, ker jih je potem lažje podirati in ne predstavljajo večjega problema za pospravljanje. Na letošnjem sejmu v G. Radgoni je bil MULČER tudi nagrajen za kvaliteto.

Novost pri CIMOSU je tudi SNEŽNO PUHALO. To je novost celo v Jugoslaviji predvsem zaradi tega, ker je to v bistvu priključni oziroma vlečni stroj za traktor. Z njim se lahko čisti predvsem poti v krajevnih skupnostih, manjše parkirne prostore, parke ali podobno v komunalnem področju. Ni pa mišljen za čiščenje glavnih magistralnih cest.

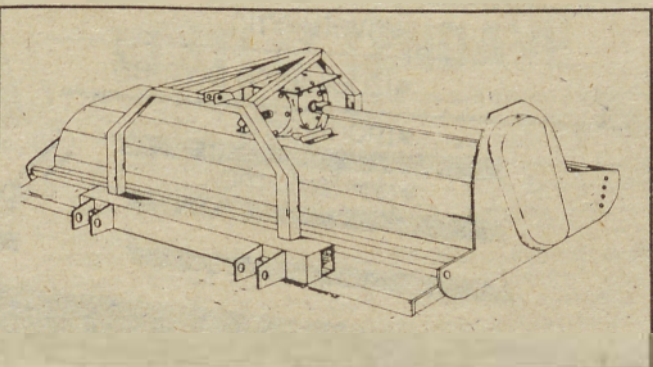
V področju gonil, reduktorjev je CIMOS izkoristil predvsem svojo tehnološko opremo, ki je delno bila neizkoriščena iz avtomobilskega programa, kar mu je omogočilo, da je razmeroma hitro in kvalitetno osvojil različne vrste prenosnih elementov, reduktorjev, razna gonila, ki jih dobavlja razli-

VRTAVKASTA BRANA CVB CIMOS 1500
teža: 460 kg
dolžina: 0,915 m
širina: 1,612 m
delovna širina: 1,5 m
max. delovna globina: 0,20 m
pogonska moč: 22 — 30 kW
število prestav: 1

SNEŽNO PUHALO CSP 2 CIMOS
moč: 50—60 kW
delovna širina: 2000 mm
delovna globina: 600—800 mm
teža: 440 kg
delovna hitrost: do 2 km/h

MULČER CM 140 CIMOS
delovna širina: 1400 mm
pogonska moč: 30 kW
delovna hitrost: 4—8 km/h
teža: 440 kg

čnim proizvajalcem končnih kmetijskih strojev. To je področje, ki je zelo zanimivo za jugoslovansko tržišče pa tudi ima precejšnje perspektive v svetu. Z izvozom tega proizvodnega programa so pri CIMOSU šele na začetkih, vendar upajo, da bodo s trdim delom in kvaliteto uspeli tudi na tem področju. Isto velja tudi za preobremenitvene sklopke, kardanske gredi, ki pravzaprav z njimi sestavljajo en sklop.

Na tem področju so pripravili kompletni asortiman različnih vrst preobremenitvenih sklop, ki imajo v bistvu namen, da ščitijo priključni stroj ali pa pogonski stroj pred različnimi preobremenitvami, ki so možne v obratovanju. S tem

asortimanom že danes pokriva vse potrebe na jugoslovanskem tržišču. Tudi na tem področju imajo v Kopru ambicije, da bi prodrli v svetovni trg.

VSE INFORMACIJE DOBI-
TE:

CIMOS KOPER
Cesta Marežanskega upora 2
66000 KOPER
telefon: 066/31 131
telex: 34 273

Od Črnc do Trat še naprej praktično brez povezave

SAMO 4 KILOMETRE OSNOVNEGA KABLA STANE 15 MILIJONOV DINARJEV — BREME, KI GA SAMO V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH NE ZMOREJO

Ko so kmalu po neurju v Apaški dolini položili osnovni telefonski kabel od Pograda do Črnc, je kazalo, da ta obmejni predel radgonske občine ne bo imel več težav s telefonsko povezavo. Vendar se je kmalu pokazal razkorak med potrebami in možnostmi in v obeh krajevnih skupnostih, Apače in Stogovci, že nekaj let bijejo neuspešno bitko, da bi dobili telefone tudi na območjih, ki so sicer ne samo zaradi obmejne lege družbeno pomembna, širše družbene pomoči pa zaenkrat niso deležna.

V krajevni skupnosti Apače premorejo zaenkrat okoli 60 telefonskih priključkov, s stotimi, ki jih bodo pridobili do konca leta, jih bo skupno okoli 120. Pred kratkim je namreč zabrnelo 44 priključkov v Segovcih. 55 pa se jih še obeta vaščanom Lutverec in dela Apač. Naložba je vredna 4,6 milijona dinarjev, oziroma sto tisočakov na naročnika.

Kljub temu pa v Apaški dolini s širitvijo telefonskega omrežja niso zadovoljni. Kajti brez te zveze je praktično celo območje od Črnc do Trat, kjer ni položen niti osnovni vod. Ta bi le do Stogova (4 kilometre) po predračunu Podjetja za PTT Murska Sobota stal 15 milijonov dinarjev. Breme, ki ga krajani ne zmorejo, širša družbena pomoč (tudi iz sredstev za manj razvita in obmejna območja) pa je zaenkrat izostala. Kljub skupnim aktivnostim z JLA in radgonsko skupščino občine. In tako ostajajo zaselki od Črnc (tu je zadnji telefon v mešalnici KK Radgona, v Stogovcih pa v osnovni šoli dopoldne) do Trat še vedno telefonsko »nemi«.

Kdaj jim bo uspelo razširiti telefonsko omrežje tudi v ta konec? Pri tem z ozirom na izkušnje v krajevnih skupnostih niso optimisti, odločni pa so, da se mora najti celovita rešitev, in to čimprej.

V. Paveo

Srečanje z radenskim očakom

Velikokrat se križajo naša pota, a niti slutimo ne, da se pod lahno spognjenim hrptom in še dokaj hitrim korakom skrivajo leta, ki so krepko prešla v deseto desetletje. Častljiva starost trdne kmečke korenine Kolarjevih.

Strica Martina Kolarja, 93-letnega radenskega očaka, sem v kratkem razgovoru vprašala, kako ostaja pri svojih letih v kondiciji, ki mu jo lahko zavidamo mlajši, saj pogosto pešači do Kapele, vsak dan pa tudi obide svoje imeje in še kaj postori. Njegove oči so se zazrla nekam daleč. »Skrb in spomini, predvsem pa globoka navezanost na domačijo...« razmišlja glasno. Njegova pripoved

je jasna, spomin čist in veliko želja za bodočnost vnukov sledi ena drugi. Ni čutili tožbe nad starostnimi težavami, le skrb za vsako drevesce v domačem logu mu daje moč, da usmerja korak v naslednji dan. Glas mu zadrti ob misli, da je poslednji Kolar na domači grudi, saj ostaja ime neke daleč na tujem... »Veseli pa me le, da bo zemlja ostala hčerkinim otrokom,« in hitro nadaljuje: »pa se bodo čez leta spomnili, da sem zasadil drevo ob robu gozda jaz — oča.«

Srečanje je naredilo name globok vtis in morala sem ga zabeležiti!

Mija

MOJ PRIF

To ovi den sen velela: Ka ne bi tudi jas nekaj načobrekala v toti naš cajting, če že drugi vsi pišejo! Naš Franček mi provi, ka ma mojih gučov že puna vūha, drugi pa me tudi nečejo poslušati. Lehko de le ker prebra, od ovih pri cajtingi, moj prif in de kaj da v Vestnik, ka pa nede praf napisano, do pa itak prestrihali.

Ja, ka sen že štela — aha: lepi so toti bregi okoli Kapele! Keko lidi si jih ogledurle. Zaj pojejo klopotci, te pa je še lepše. Tak sen ovi den šla po noven asfalti v štacün po malo cukra, jesiha pa drugo špecarijo. Jeblandrog, kak sen mogla meti pasko, ka me nebi povoza kakšni afo, keremi se je midilo v kmečki turizem, li pa je proba zvoziti ovinke in lukne na Vinski cesti. Včosiš provin: kak pameten je bija tisti, ki je cesti da toto ime. To je resen dobro, ka je cestni redariše neso zavohali. To bi služili!

Eh, ka nemo samo o ten gučala! Prišla sen tak do štacüne. Vete kak me je mikalo, ka bi si kupila eno žemlo. No, rovno teko penez mi je ostalo! — Zemla, čüte, žemla je bila toka, kak bi jo žjavili na sunci. ne pa vū moderni pekariji. Ge so tisti cajti, ka je dišalo po žemlah no frišken kruhi iz pekovega koša, ka ga je pela na bečkli po Paričjaki iz Tramšekove pekarije. Vite, tak vse mine.

Ja, pa ka nemo pozobila. Naš »zadržni dom«, eh, »kulturni dom« — ali kak se že provi, ma streho poprovleno. Tak ja, ka de deno marena cela! Bogi siromak, ka de le žjin gda gre krajevna pisarna vūn? Da le nede tak kak z grodov v Radgoni! Vete, moja mamika so tudi bili polek, ka so dom zidali. Le kak bi jin bilo pri srci, ka bi ga zaj vidli?

Jeblančuk, ka mislite, sen kaj preveč počvekala? Ja, zakaj pa ne, ka pa je resen! Tak, več pa kda drugič! Mo po koko vūn vrgla, terentete negda!

Vaša **FRANČIKA Z VRHOV**

SOZD LTH DO THN Škofja Loka, TOZD »Vitrina« Ljutomer, Kolodvorska 28

objavlja prosta dela in naloge

1. Vodja obrata 2. Računovodja TOZD

Poleg splošnih in z zakonom določenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

- Pod točko 1.
— višje ali srednješolska izobrazba, strojne smeri, tri leta delovnih izkušenj
Pod točko 2.
— ekonomski tehnik, tri leta delovnih izkušenj

Za objavljena dela, delo združujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Pisne ponudbe z dokazili in kratkim življenjepisom pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:
LTH Škofja Loka TOZD Vitrina Ljutomer, Kolodvorska 28.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po objavi.

Prvi rezultati v novem šolskem letu

Odbor za šolski šport OŠ v občini Gornja Radgona si je zastavil pester program tekmovanj v šolskem letu 1985/86. V atletiki so se že pomerili tekmovalci sedmih osnovnih šol že 26. septembra. Tekmovalo je 316 učencev. Organizator je bilo ŠSD Mejnik OŠ Jože Kerenčič.

Med tekmovalci 5. in 6. razredov je zasedla 1. mesto OŠ Gornja Radgona, 2. mesto OŠ Radenci in 3. mesto OŠ Apače, pri tekmovalkah pa 1. mesto OŠ Kapela, 2. mesto OŠ Gornja Radgona in 3. mesto OŠ Radenci.

Med tekmovalci 7. in 8. razredov so dosegli najboljše tri rezultate OŠ Radenci, Gornja Radgona in Kapela, med tekmovalkami pa OŠ Gornja Radgona, Videm in Kapela.

V prvi polovici oktobra bo tekmovanje iz rokometu, Mija

INA NAFTA LENDAVA
TOZD STROJNE DELAVNICE
razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za odprodajo osnovnega sredstva, in sicer:
— osebno vozilo Lada 1500 — karambolirano
leto izdelave 1981

Izključna cena je 150.000.— din.

Vozilo se nahaja v krogu TOZD Strojne delavnice v Petišovcih. Javna dražba bo v petek, dne 18. 10. 1985 ob 11. uri pred skladiščem lokacija 3 v Petišovcih.

Vsi zainteresirani morajo pred dražbo na blagajni Nafta vplačati 20% polog, kar je osnova za udeležbo na dražbi.

Prometni davek plača kupec v skladu z Uradnim listom št. 33/72.

Na osnovi sklepa delavskega sveta Elektro Maribor n. sol. o., TOZD Elektro Murska Sobota **razpisujemo**

javno licitacijo

za prodajo poslovnih prostorov — rajon Lendava v Lendavi Krajncova 30, ki bodo vseljiva v treh mesecih od podpisa pogodbe o nakupu.

Izključna cena poslovnih prostorov znaša 6.993.870,00 dinarjev.

V primeru, da ne bo nobeden kupec želel kupiti vse poslovne prostore, bomo le-te prodali po zaključenih celotah:

Izključna cena	4.662.998.—
Prostori pritličja in kleti	1.123.237.—
Skladiščni prostor	1.207.676.—
Garaža	

Licitacija bo v ponedeljek, 21. 10. 1985 ob 9. uri v Lendavi Krajncova 30.

Predlicitacija je obvezen 10% polog od izključne cene poslovnega prostora pri blagajni TOZD Elektro Murska Sobota n. sol. o. Murska Sobota, Lendavska c. 31. Prometni davek plača kupec.

Vsi interesi si lahko ogledajo poslovne prostore vsak delavnik med 8 in 12 uro.

IZBRALI STE PRAVO OKNO!

KLI OKNA LOGATEC

iz nadvse kakovostnega notranjskega lesa

- svetujemo
- izdelujemo po meri
- montiramo
- dostavljamo

741-711

ZAVRITE-NAROCITE

AKTUALNO V TELESNI KULTURI

Pestra dejavnost šolskih športnih društev

V Pomurju imamo dobro razvita šolska športna društva, ki so osnova za razvoj telesne kulture. Šolska športna društva delujejo na osnovnih in srednjih šolah v vseh štirih pomurskih občinah in imajo razvito pestro dejavnost. Samo v soboški občini deluje 20 šolskih športnih društev, od tega 16 na osnovnih in 4 na šolah usmerjenega izobraževanja, ki vključujejo v sekcije in krožke blizu 7.000 učencev. Njihovo dejavnost, ki predstavlja nadgradnjo pouka telesne vzgoje, vodi in usmerja odbor za šolski šport pri Zvezi telesnokulturnih organizacij občine. Mentorstvo v šolskem športnem društvu opravlja učitelj telesne vzgoje, medtem ko v vadbo vključujejo tudi zunanje sodelavce, bivše učitelje in učence na šoli. Osnovne naloge šolskih športnih društev so vključevanje šolske mladine v organizirane oblike dejavnosti v

posameznih športnih panogah, nudenje strokovne pomoči posameznim trenerjem ali strokovnim delavcem šolski mladini, ki je vključena preko selektivnega dela v posamezne kategorije, in pomoč pri načrtovanju, usmerjanju in izvajanju osnovnega dela. V šolskih športnih društvih namenijo posebno pozornost tudi samoupravnemu programu in naloge telesne kulture, katerih smoter je privzgojiti potrebo po vsakodnevni telesnokulturni aktivnosti, in vadbi v krožkih za tiste učence, ki se želijo v določeni športni panogi izpopolniti in uveljaviti svoje sposobnosti. Večina šolskih športnih društev v Pomurju tudi uspešno sodeluje z nosilci posameznih športnih panog, kar je tudi jamstvo za razvoj dejavnosti. Šolska športna društva tudi tekmujejo v najrazličnejših panogah v okviru društva. Naj-

boljša ekipa šole potem sodeluje na sektorskih tekmovanjih, prvaki v določeni panogi pa na občinskem tekmovanju. Tekmovanja šolskih športnih društev se potem nadaljujejo na medobčinski in republiški ravni. Za svojo dejavnost dobivajo šolska športna društva denarna sredstva glede na njihovo dejavnost, tako da si morajo sama zagotavljati dodatna sredstva z vključevanjem v družbeno koristna dela in razne akcije. Gotovo pa bi šolska športna društva morala dobivati tudi večjo denarno podporo od posameznih nosilcev razvoja športne panoge, kar pa so bolj redki primeri. Zavedati bi se morali, da so prav šolska športna društva tista, ki opravljajo pomembno poslanstvo pri vzgoji bodočih športnikov.

F. Maučec

NAMIZNI TENIS

Ōri v prvo skupino

Prvi republiški selekcijski turnir pionirjev, ki je bil v Murski Soboti, je zbral vseh 40 poklicanih igralcev iz 16 slovenskih klubov, ki pa niso prikazali posebno dobre igre in na dlani je, da ta generacija pionirjev v letošnjem letu ne bo ponovila dobrih rezultatov v zveznem merilu kot njihovi predhodniki že nekaj let. Sedem Pomurcev je doseglo bolj ali manj pričakovane rezultate, z izjemo Fridriha, ki je bil eden glavnih favoritov za najboljšo mesto v prvi skupini.

Najboljši Sobočan je bil tako v prvi skupini Damir Gerendaj, ki je z rezultatom 5:4 pristal na 6. mestu, izpustil pa veliko priložnost za svojo najboljšo uvrstitev. Aleš Fridrih ni vzdržal psihične obremenitve kot favoriti in je z rezultatom 4:5 pristal za zanj skromnem 7. mestu. V drugi skupini so bili Pomurci veliko boljši, saj je Janko Ōri s 7:2 nepričakovano zmagal in bo na prihodnjem turnirju prvič zaigral v prvi skupini. Radgončan Rihtarič je z enakim rezultatom zasedel tretje mesto, kar je zanj zelo dober rezultat. Smodiš pa je s 4:5 pristal na petem mestu. V tretji in četrti skupini sta Županek oziroma Lendavčan Genč zasedla deveto mesto, kaj več pa si z igro tudi nista zaslužila.

Na podobnem turnirju pionirk za Jesenicah sta dve Pomurki dosegli solidne uvrstitve. V tretji skupini je Klavdija Korošec (Ra.) z rezultatom 5:4 zasedla peto mesto, Jasna Breznik (So.), ki je prvič igrala na republiškem turnirju, pa s 3:6 sedmo mesto.

M. U.

Pričakovan poraz

V okviru priprav pred bližnjim začetkom tekmovanj v republiški ligi, kjer bodo Sobočani štartali na najvišjo uvrstitev, so odigrali v Murski Soboti prijateljsko srečanje z zveznim ligašem Mariborom in po pričakovanju izgubili s 5:11. Sobočani so igrali brez poškodovane Benke, najboljša pa sta bila Kuzma in Benkovič.

Rezultat: SOBOTA — MARIBOR 5:11 (Kuzma 2, Benkovič 2, M. Unger 1, Žitek 0).

M. U.

STRELSTVO

Dundek in Mura zmagovalca

Strelska družina Gančani je pripravila drugo tradicionalno tekmovanje za memorial Štefana Kovača v streljanju z malokalibrsko puško. Tekmovanja se je udeležilo 88 strelcev iz 10 strelskih druščin. Med 18 ekipami je zmagala SD Murska Sobotica s 513 krogi pred SD ABC Pomurka Murska Sobotica 490 in SD Panonija Murska Sobotica 484 krogov. Med posamezniki je bil najboljši Viktor Dundek (Mura) s 177 krogi pred Stefanom Baligačem (Gančani) 176, Janezom Horvatom (Mura) 174, Brankom Jeričem (ABC Pomurka) 173 in Mirkom Horvatom (Mura) 171 krogov. Tekmovanje je bilo na lepo urejenem strelišču v Gančanih.

Nogometaši Mure iz Murske Sobotice so v zadnjih dveh kolih v gosteh iztržili štiri točke. Foto: F. M.

II. ONL LENDA

Olimpija prvak

Odigrano je bilo zadnje kolo prvega dela tekmovanja v drugi občinski nogometni ligi Lendava. V odločilnem srečanju je Olimpija iz Dolge vasi premagala Graničarja iz Benice s 4:3 in tako postala jesenski prvak. V preostali tekmi je Zvezda premagala Žitkovce z 2:1. Panonija je bila prosta.

Olimpija	4	3	0	1	12:8	6
Graničar	4	2	1	1	10:9	5
Panonija	4	1	2	1	5:6	4
Zvezda	4	1	1	2	4:5	3
Žitkovci	4	1	0	3	6:9	2

I. MNL MS

Rezultati — 6. kolo

Radgona	: Ižakovci	3:0
Apače	: Tešanovci	neodigrano
Ljutomer	: Tišina	neodigrano
Dokležovje	: Pušča	8:1
Tromejnik	: Filovci	6:2

I. ONL LENDA

Rezultati — 6. kolo

Mladost	: Kobilje	3:1
Polana	: Mostje	2:0
Petiševci	: Kapca	3:1
Lakoš	: Nafta	5:1
Nedelica	: Bistrica	1:3

ODBOJKA

Uspešen start Pomurcev

Začelo se je tekmovanje v drugi republiški odbojarski ligi za moške in ženske — vzhodna skupina, kjer sodelujejo tri pomurske ekipe. V moški konkurenci nastopata ekipi Ljutomera in Radenec, v ženski pa ekipa Pomurja. Pomurski ligaši so uspešno štartali, saj so iztržili celoten izkupiček. Ljutomer je zmagal v Sempetru s 3:1, Radenci pa so doma premagali Vuzenico prav tako s 3:1. Odbojkarice Pomurja so v Hočah premagale ekipo Rogoze II s 3:2.

VESTI IZ LENDAVE

V četrtfinalnih pokalnih nogometnih tekmah občine Lendava so dosegli te rezultate: Dobrovnik:Odranci 3:0 (brez igre), Hotiza:Polana 1:3, Mostje:Crenšovci 1:5 in Nafta:Veterani Nafta 8:3.

V prijateljski mednarodni nogometni tekmi so veterani Nafta iz Lendave nepričakovano premagali veterane ZTE iz Zalaegerszga s 3:2. Gole za Nafto sta dosegla Dominko 2 ter Bobovec. Sodil je Pahor iz Lendave.

Veterani Nafta iz Lendave se bodo tudi letos udeležili mednarodnega turnirja v malem nogometu, ki bo decembra v Zalaegerszgu na Madžarskem. Na turnirju sodelujejo še veterani Gaka iz Gradca, Interja iz Bratislave, FC Karl Marxstadta iz Nemške demokratične republike, Marcelhaze iz ČSSR in Zalaegerszga.

F. Bobovec

JUDO

Drugi turnir mladincev

V Lendavi je bil drugi pozivni turnir mlajših mladincev v judu, na katerem je sodelovalo 30 tekmovalcev. Tekmovali so v dveh kategorijah. Rezultati — do 50 kg: 1. Pintarič (MS) 2. Vučko (Lendava), 3. Erveš (MS) in Breznik (Le.); do 57 kg: 1. Duh, 2. Mursič, 3. Verdin in Šadl (vsi MS).

MALI NOGOMET

Turnir kluba mladih

V počastitev občinskega praznika organizira Klub mladih Murska Sobotica v soboto, 19. tega meseca, ob 8. uri na igrišču Partizana v Murski Soboti turnir v malem nogometu. Prijavnino s 1.500 dinarji zbirajo v Klubu mladih do 18. tega meseca vsak dan od 12. do 19. ure. Žrebanje parov bo v petek, 18. tega meseca, ob 18. uri v Klubu mladih.

SNL

Druga zmaga Mure v gosteh

V nadaljevanju prvenstva v slovenski nogometni ligi je sobotška Mura v Celju premagala Kladivar s 3:1. Strelci za Muro so bili: Cener, Škaper in Gabor. To je bila druga zaporedna zmaga Mure v gosteh, kar kaže, da se Sobočani po slabem štartu prebujajo. V tekmovanju območne slovenske lige vzhod pa je Ojstrica v Dravogradu premagala Nafto iz Lendave z 2:0. V naslednjem kolu igra Mura doma s kranjskim Triglavom.

II. MNL MS — VZHOD

Rezultati — 5. kolo	
Romah:Križevci	neodigrano
Vrelec:Prosenjakovci	3:3
Bratonci:Gančani	1:5
Selo:Bogojina	1:2

II. MNL MS — ZAHOD

Rezultati — 5. kolo	
Hodoš:Serдика	3:3
Puconci:Rogašovci	4:1
Šalovci:Grad	4:0

PNL

Rezultati — 6. kolo

Veržej:Beltinka	0:0
Turnišče:Hotiza	2:3
Odranci:Bakovci	2:1
Lipa:Renkovci	0:1
Čarda:Rakičan	0:1
Črenšovci:Dobrovnik	0:0

Beltinka	6	4	1	1	20:6	9
Odranci	6	4	1	1	15:10	9
Veržej	6	3	2	1	13:6	8
Črenšovci	6	3	2	1	7:6	8
Dobrovnik	6	3	1	2	9:8	7
Rakičan	6	3	1	2	11:13	7
Turnišče	6	3	0	3	14:9	6
Hotiza	6	2	2	2	9:10	6
Lipa	6	1	2	3	4:7	4
Bakovci	6	1	2	3	10:18	4
Renkovci	6	1	2	3	9:19	4
Čarda	6	0	0	6	3:12	0

KOLESARSTVO

Po dve zmagi Cigūta in Štajnerja

V Szombatheiyu na Madžarskem je bila tradicionalna kolesarska dirka za pokal Epitok, na kateri je sodelovalo 110 kolesarjev iz vse Madžarske, saj je gorska dirka štela za prvenstvo države. Na dirki so nastopili tudi kolesarji Pomurja iz Beltincev, ki so s tem zaključili letošnjo sezono. Kljub močni konkurenci so dosegli nekaj odličnih uvrstitev. To še posebno velja za Cigūta in Štajnerja, ki sta zmagala na gorski in kriterijski dirki.

Na gorski dirki za državno prvenstvo Madžarske je pri pionirjih B zmagal Dominik Štajner, Tomaž Zver je bil tretji, Dušan Hajdinjak pa peti. Med pionirji A je bil Mitja Konstantinovič četrti. Pri mlajših mladincih pa je zmagal Jože Cigūt, Jože Škraban je bil tretji, Robi Kopun pa šesti.

Na kriterijski dirki za pokal Ekitok je pri pionirjih B zopet zmagal Štajner pred Hajdinjakom in Zverom. V konkurenci mlajših mladincev pa je zmagal Cigūt, medtem ko je bil Škraban tretji. V ekipni konkurenci je zmagal Vasas s 57 točkami pred Pomurjem 56 točk in FTC 23 točk.

HOKEJ NA TRAVI

Še vedno vodi Svoboda

V Murski Soboti je bil tretji turnir v hokeju na travi za prvenstvo Slovenije. Tokrat so na turnirju sodelovale ekipe: Partizan Ivan Cankar iz Maribora, Lipovci in Murska Sobotica. Pomurska ligaša sta premagala moštvo iz Maribora, med seboj pa si razdelila točki. Rezultati — Lipovci:Murska Sobotica 1:1 (Mesarič in Zelko), Murska Sobotica:Maribor 2:0 (Banič 2) in Lipovci:Maribor 3:0 (Füle 3).

Po treh turnirjih vodi Svoboda iz Ljubljane, ki je bila tokrat prosta, s 7 točkami pred Lipovci in Mursko Sobotico po 5 ter PIC Maribor z 1 točko. Zadnji turnir bo v Murski Soboti.

KAJAKAŠTVO

Krožanom v Zagrebu tri prva mesta

Na reki Savi od Brežic do Zagreba je bil 15. tradicionalni kajakaški maraton za memorial Radeta Končarja. Sodelovalo je več kot 200 tekmovalcev in tekmovalk. Pionirji so tekmovali na 12. člani pa na 42 kilometrov. Na tem mednarodnem tekmovanju so sodelovali tudi kajakaši BD Mura iz Kroga in Bistrice ter dosegli lep uspeh. Osvojili so kar tri prva in eno drugo mesto. Najbolje so se odrezali: Roman Kovačič, ki je zmagal v kategoriji pionirjev K-1 (Simon Kovačič je bil drugi), Horvat-Marič, ki sta med mladinci C-2 osvojila prvo mesto, in Simon Kuzmič, ki je zmagal med turisti K-1. Ivan Kolek iz Bistrice je bil peti. Med mladinkami je Nataša Vrdoljak v disciplini K-1 osvojila šesto mesto. V skupni uvrstitvi pa je BD Mura iz Kroga med 25 ekipami zasedlo šesto mesto.

ROKOMET

Zmagala le Deloza

V nadaljevanju prvenstva v drugi slovenski rokometni ligi vzhod za ženske je ekipa Deloza v Veliki Polani v pomurskem derbiju premagala Beltinco iz Beltincev s 23:15. Najboljše strelke pri Delozi: Lasko 7, Bačvič 6 in Vugrinec 3, pri Beltinki pa Baša 5, Kociper 4 in Zaskojc 3.

V drugi slovenski moški rokometni ligi vzhod so Bakovci igrali v Mariboru z Brankom neodločeno 18:18, med tem ko sta moštvi Kroga in Radgona izgubili — Radgona doma z Veliko Nedeljo (20:23), Krog pa na Ravnah (18:27).

KONJSKI ŠPORT

Rebeka (Puhar) tretja na Dunaju

Po končani kasaški sezoni pri nas absolutna jugoslovanska rekorderka Rebeka (Branko Puhar, Veržej) nastopa v Avstriji. Na osrednji mednarodni dirki na hipodromu Kričan na Dunaju je na 2.300 metrov dolgi progi zasedla tretje mesto s kilometrskim časom 1:20,8. To je samo dve desetinki slabše od kilometrskega časa, ki ga je dosegel zmagovalček Caramello (Ubeleis). Torej še en lep uspeh Rebeka, ki bo 26. tega meseca nastopila v slovenski reprezentanci na dvoboju z münchenskimi amaterji v ZR Nemčiji.

DRŽAVNO PRVENSTVO TRILETNIKOV

Fero (Pušenjak) tretji

V Adi je bilo državno prvenstvo triletnih kasačev, ki ga je organiziral KK Jožef Halas. Na 2200 metrov dolgi progi je zmagal Fit (Horvat, Ljubljana) s kilometrskim časom 1:25,7, medtem ko je Fero (Stanko Pušenjak, Ljutomer) zasedel tretje mesto, s kilometrskim časom 1:26,5, kar je lep uspeh.

JUDO — MEMORIAL ŠTEFANA KOVAČA

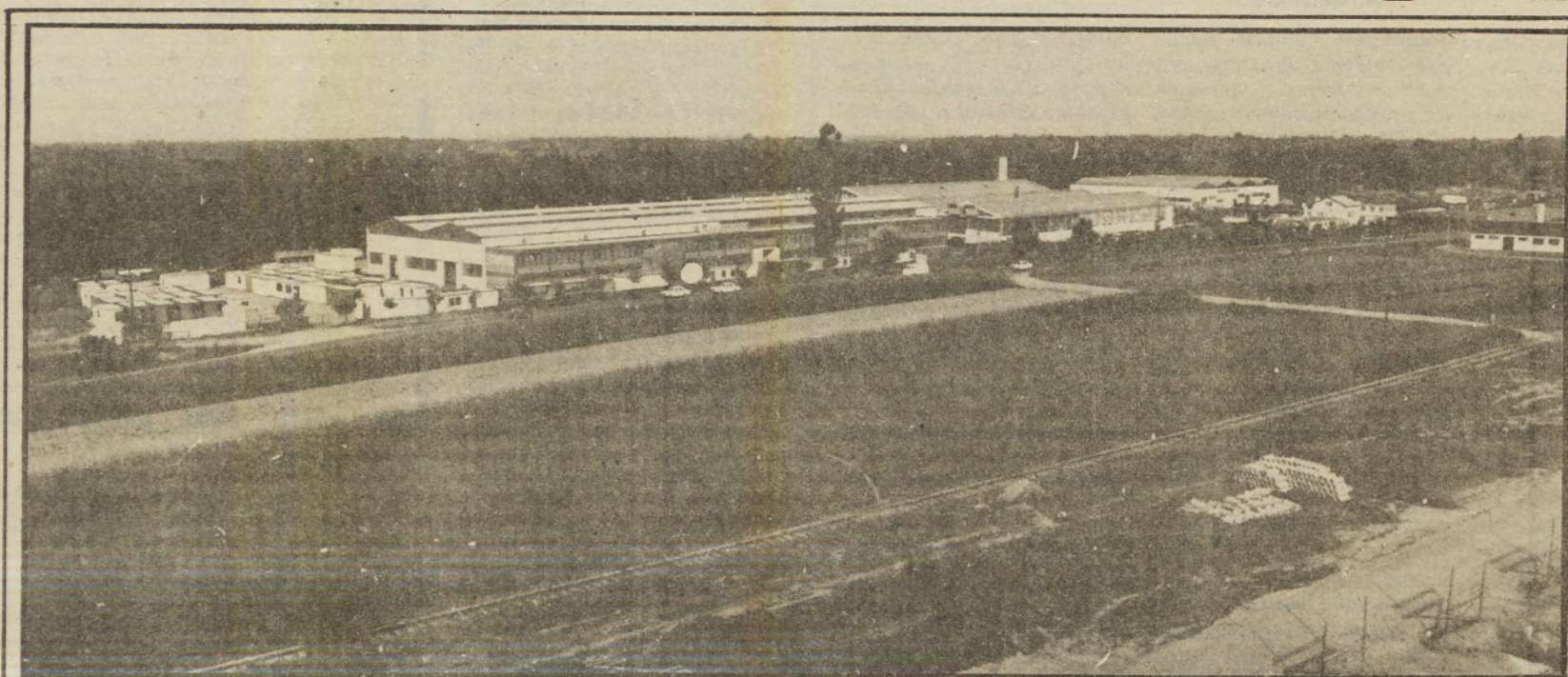
Sodelovalo bo okrog 200 judoistov

Judo Partizan Murska Sobotica bo v soboto, 12. oktobra, ob 10. uri pripravil v telovadnici Srednješolskega centra v Murski Soboti 18. tradicionalni turnir v judu za memorial Štefana Kovača. Turnir je mednarodni, pričakujejo pa, da bo na tekmovanju sodelovalo okrog 200 judoistov v pionirski, mladinski in članski konkurenci. Tekmovalci prihajajo iz celotne države ter Avstrije in Madžarske. Gre za dokaj kakovostno tekmovanje, ki dobiva vsako leto večje razsežnosti. Na tekmovanju bodo nastopili tudi pomurski judoisti in se borili za dobre uvrstitve. To pa bo tudi lepa priložnost za preverjanje pripravljenosti tekmovalcev pred štartom v republiški ligi, ki se bo začela teden dni kasneje. Prvo kolo bo v Murski Soboti.

KOŠARKA

Pomurje premagalo GAK

V Murski Soboti je bila mednarodna prijateljska košarkarska tekma ženskih ekip Gaka iz Gradca in Pomurja iz Murske Sobotice. Presenetljivo so zmagale Sobočanke s 63:55. Ekipa Gaka je namreč na minulem prvenstvu Avstrije zasedla peto mesto. Koše za Pomurje so dosegle: Govorčin 21, Šiško 16, Koren 15, Borec 9 in Brumen 2. Sodelila sta Glazar in Juteršnik iz Murske Sobotice.

Pogled na delovno organizacijo AVTORADGONA, ki je plod 36-letnega trdega dela.

ODLOČILEN SAMOUPRAVNI POLOŽAJ DELAVCA AVTORADGONA POMURSKA DELOVNA ORGANIZACIJA

Krajna mehanična delavnica Gornja Radgona, se je na svojem začetku ukvarjala s popravilom vseh vrst motornih vozil, poljedelskih strojev, dvokoles in opravljala razna ključavničarska dela. Ustanovljena je bila 19. novembra 1950. Šest delavcev, kolikor jih je bilo ob ustanovitvi zaposlenih, je delalo v utesnjenih prostorih ob reki Muri v sedanji Lackovi ulici. Toda to delavcev ni motilo, kar kaže tudi ustvarjen dohodek 25.710,00 dinarjev. Vrednost osnovnih sredstev pa je znašala 8.085,95 dinarjev. Zatem je bil OKP razpuščen in 1. aprila 1952 je postala Mehanična delavnica samostojno podjetje z zvanečim imenom AVTOREMONT.

OB SERVISU ŠE PREVOZNIŠTVO

Razen kleparskih del in popravila cestnih motornih vozil, se je pokazala potreba po karoserijski delavnici, kjer so začeli z izdelavo karoserij za posebna vozila po posameznih naročilih in izdelovati kesone ter obnavljati kabine. Razvoj v tej smeri je bilroval sklenitvi pogodbe o servisiranju vozil s tovarno avtomobilov TAM iz Maribora v letu 1954, ki se je razvilo v tesno sodelovanje.

Potrebe so narekovale tudi razvoj prevoznike dejavnosti. Tako so se odločili za nabavo starega tovornjaka tipa PIONIR, zatem pa so kupili še nekaj starih vozil znamke TAM, potem pa še dva avtobusa za prevoz otrok v šolo v Mursko Soboto in Ljutomer. Šele v letu 1970, ki je prelomno za razvoj Avtoradgone, so uspeli kupiti 17 novih tovornjakov tipa FAP. Takrat je bilo v delovni organizaciji zaposlenih 214 delavcev.

Do leta 1970 se je delovna organizacija razvijala v utesnjenih prostorih v sedanji Lackovi ulici. Stanovanjska hiša je služila za kleparsko dejavnost. Zgrajena je bila sicer mehanična delavnica, od Gradbenega podjetja pa so odkupili delavnico za kleparsko dejavnost. Toda med Muro in cesto in obnovenim mejnim prehodom, delovna organizacija, s tako smelo zastavljenimi razvojnimi načrti ni mogla najti zase življenjskega prostora.

AVTORADGONA IN RADENSKA Z ROKO V ROKI

Snovanja delavcev Avtořemonta do leta 1970 začenjajo dobivati novo podobo z letom 1971, ko se je kolektiv odločil za nov življenjski prostor in to v industrijski coni občine na Meleh. Takrat je bil sprejet tudi sanacijski program. S tem programom pa niso popravili stanja v delovni organizaciji, ampak je bila zgrajena že prva proizvodna hala, zatem sta bili zgrajeni še dve hali in tako je ustvarjena sedanja podoba AVTORADGONE. Iz prve hale prihaja vsakodnevno 5 TAM-ovih vozil, okrog 25 traktorskih kabin. Strojna oprema vgrajena v tej hali služi za zaokrožitev proizvodnega procesa dveh temeljnih organizacij združenega dela. Dobre pogoje za delo smo dobili tudi vzdrževalci in mehaniki, ob tem pa ne smemo zanemariti tozda Proizvodnje bivalnih enot, ki se zlasti uspešno vključuje v mednarodno delitev dela.

Nenazadnje je tu še Transport, ki ima prav tako pomembno vlogo v razvoju celotne delovne organizacije. O ekspanziji tega tozda je moč govoriti z nabavo 30 vozil znamke FIAT, ki so služili v glavnem za prevoz Radenske mineralne vode. Na ta način je bila ta približana potrošniku širom Jugoslavije in izven nje. To pa je povratno učinkovalo na razvoj Transporta, ki vedno bolj uspešno obvladuje blagovni pretok v regiji in se s svojo aktivnostjo vključuje v izvoz.

ČEZ 1300 ZAPOSLENIH

S svojim razvojem je Avtoradgona presegala zgolj občinske meje in zmeraj bolj preraščala v pomursko delovno organizacijo. To je moč z gotovostjo trditi in tudi dokazati na eni strani z dejavnostjo, s katero se ta delovna organizacija ukvarja. Po drugi strani pa nam to priča nekaj čez 1300 zaposlenih s celega Pomurja.

Takšen razvoj pa je bil možen le s krepitvijo samoupravnega položaja delavcev. Odras tega je tudi odločitev leta 1975, ko se je delovna organizacija reorganizirala v tri tozde, kasneje pa se je tem pridružila še proizvodnja bivalnih enot. S sporazumom o združevanju v delovno organizacijo je bil zagotovljen vsem tozdom skladen razvoj.

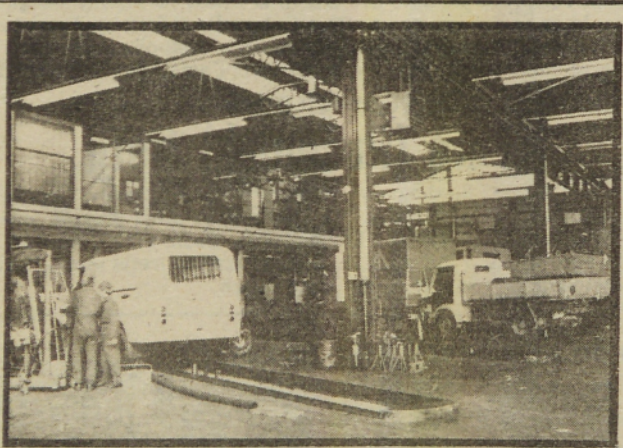
Aktivnost DPO zlasti ZK je pomenila gibalo enotnega angažiranja celotnega kolektiva ob uresničevanju zastavljenih ciljev.

Povdariti pa je potrebno razvijanje dohodkovnih odnosov med Avtoradgona in OZD v občini in celotni Jugoslaviji.

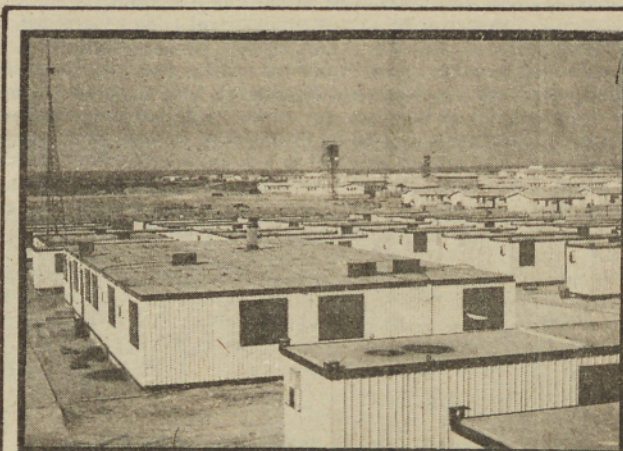
Avtoradgona se je leta 1980 vključila v SOZD INTEGRAL, leta 1983 pa so se delavci tozda Avtotrgovina-servisi odločili, da vstopijo v vrste poslovne skupnosti TAM.

Tozda transport opravlja prevoze doma in v tujini z lastnim voznim parkom, ki ga v zadnjem obdobju posodablja. Vključujejo pa se v dogovor z železniškim gospodarstvom, v integralni transport. Na sliki: posodobljen vozni park, ki ga še naprej posodablja.

Tozda Avtoradgona — servisi, nudi sodoben, hiter in kakovosten servis vozil in kmetijske mehanizacije. Ukvarja se tudi s prodajo traktorjev in kmetijske mehanizacije.

Tozda proizvodnja bivalnih enot. V tem tozdu projektirajo, proizvajajo in montirajo standardne in razstavljive bivalne enote, bungalove ter počitniška naselja. Vsi njihovi izdelki so namenjeni za samozadostna, gradbiščna in turistična naselja, trgovine, restavracije, recepcije, garderobe, otroške vrtnice laboratorije in zbirališče mleka. V tej smeri se bo tozda razvijal tudi v prihodnje. Na sliki gradbiščno naselje v Libiji.

Tozda proizvodnja nadgradenj. V tem tozdu izdelujejo specialne nadgradnje za vse vrste vozil, varnostne kabine za traktorje, furgone ter kombibuse. Začeli so tudi s proizvodnjo jurističnih avtobusov TAM.

LJUTOMERSKA 26
TELEFON: h. c. (069) 74-511
TELEX: YUAR 35-236

5. TEKMOVANJE UPOKOJENCEV V NABIRANJU GOB

Murska Sobota zmagovalka

V organizaciji Društva upokojencev iz Ljutomer je bilo peto tekmovanje upokojencev iz celotne Slovenije v nabiranju gob. V uri in pol so se med 47 ekipami najbolje izkazali člani Društva upokojencev iz Murske Sobotice: Tone Rihar, Koloman Benkič in

Franc Vogrinčič, ki so osvojili prvo mesto pred Celjem in Mariborom — ti dve ekipi sta si razdelili drugo mesto. Čeprav letos sezona gobarjem ni naklonjena, pa je Tone Rihar iz Murske Sobotice našel tudi največjo gobo, ki je tehtala 1,58 kg. tg

Sredi septembra sta na matičnem uradu v Mačkovcih slavosno potrdila pred 50 leti sklenjeno zakonsko zvezo Agneza in Karel Celec iz Pečarovec. Zlato poroko sta slavila v krogu svojih petero otrok in šestero vnukov. Oba sta že odeta v sivi no, pa vendar mladostno srečna in vesela. Vsa leta nazaj sta nenehno ustvarjala, skrbela za dom in družino. Odhajala sta v tujino, na sezonska dela po domovini, da bi ustvarila dovolj zase in otroke. Tudi danes sta še vedno delavna in videti je, da ju prav to ohranja, hrabri.

Foto: L. K.

Z UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE MURSKA SOBOTA

NEPRIMERNA HITROST VODI V SMRT

JESENSKI ČAS Z MEGLO POVZROČA TEŽAVE V PROMETU, ZATO JE POTREBNO ŠE BOLJ PAZITI, SAJ JE SLABA VIDLJIVOST OB NEPRIMERNI HITROSTI LAHKO VZROK ZA TEŽKE PROMETNE NESREČE.

30. septembra ob 8.35 je voznik osebnega avtomobila Stefan Galič iz Lendave vozil po regionalni cesti iz Dolge vasi proti Mostju. V tem času se je v isto smer peljal voznik traktorja Evgen Sep iz Dolge vasi. Pred križiščem s poljsko cesto je traktorist nakazal smer vožnje, obenem pa je z neprimerno hitrostjo pripeljal za njim Galič in ga je začel prehitevat. Ko je bil Galič vzporedno s traktorjem, je ta zavil na levo, tako da sta vozila trčila. Galič se je telesno poškodoval, škode pa jezva 440 tisoč dinarjev.

30. septembra ob 15.15 se je voznik kolesa z motorjem Dezider Cigler iz Sebeboresca peljal iz Noršinec proti Mlajtincem. Zaradi neprimerne hitrosti in neizkušnosti se je zaletel v traktor, ki ga je vozila Angela Kodila iz Mlajtinec. Pri nesreči se je Cigler hudo telesno poškodoval.

30. septembra ob 21.50 se je voznica osebnega avtomobila Valerija Šebjan iz M. Sobotice peljala iz Martjanec proti M. Soboti. V bližini gostilne Baranja je zaradi neprimerne hitrosti zapeljala na njivo in se telesno poškodovala.

1. oktobra ob 11.50 je voznik osebnega avtomobila Staslav Štingl iz Podgorja v Lutvercih prehiteval voznika kolesa z motorjem Marjana Nedeljka iz Lutverc. Po 250 metrih vožnje, ko je že prehitel kolo z motorjem, je moral zaradi pešcev Štingl zmanjšati hitrost, tega pa ni storil. Nedeljko in se je zaletel v njega.

3. oktobra ob 11.40 je voznik osebnega avtomobila Srečko Petrovič iz Beograda v naselju Podgrad izsiljeval prednost pred tovornim avtomobilom, ki ga je vozil Vladimir Božinovski iz Kumanovega. Le-ta je vozil iz Maribora. Bo-

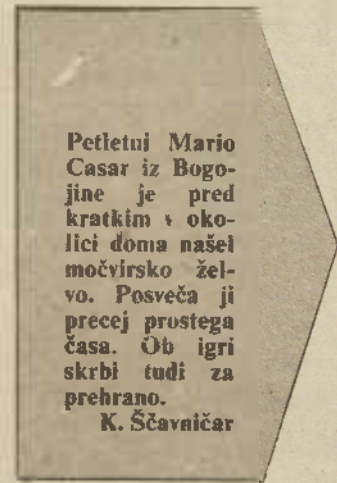
žinovski je želel preprečiti nesrečo, zato je zapeljal v jarek, vendar se je Petrovič kljub temu zaletel v tovornjak, se telesno poškodoval, ob njem pa tudi sopotnik Živorad Nikolič iz Beograda. Iz rezervoarja tovornjaka je steklo 500 litrov goriva, škode pa je za 1,7 milijona dinarjev.

4. oktobra ob 21.30 se je voznik kolesa z motorjem Peter Sraka-Bakan iz Beltincev peljal z neprimerno hitrostjo do bencinske črpalke v Beltincih. Zaradi slabe vidljivosti in neprimerne hitrosti je prepozno zagledal pešca Štefana Ternarja iz V. Polane, zaletel vanj in ga hudo telesno poškodoval.

5. oktobra je voznik kolesa z motorjem Karel Pozvek iz Kobilja vozil iz Dobrovnika proti Kobilju. Ko je pripeljal do vasi, je iz neznanih vzrokov zapeljal v jarek, z glavo udaril v zemljo in umrl.

5. oktobra ob 21.25 je voznica osebnega avtomobila Mihaela Gyoha s Cankove vozila proti Rogošvcem. Ko je pripeljala v Pertoč, je zaradi neprimerne hitrosti in zmanjšane vidljivosti spregledala pešca Ludvika Hula iz Kropilnika, ki je šel proti Rogošvcem. Voznica je pešca zbila po cestišču, kjer se je hudo telesno poškodoval in 6. oktobra podlegel poškodbam v bolnišnici. Za voznico se odredili strokovni pregled.

5. oktobra ob 23.40 se je voznik osebnega avtomobila Deziderij Šimunka iz M. Sobotice peljal iz Lendave proti M. Soboti. V naselju Odranci je zaradi neprimerne hitrosti trčil v dva pešca, ki sta ob sebi potiskala kolesi. V nesreči sta bila poškodovana pešca Venčeslav Dominko in Stanko Kociper iz Odranec. Za voznika

Petletui Mario Casar iz Bogojine je pred kratkim v okolici doma našel močvirsko želvo. Posveča ji precej prostega časa. Ob igri skrbi tudi za prehrano. K. Ščavničar

Do fižola po telefonskem drogu

Tako bi lahko dejali ob pogledu na fotografijo, ki prikazuje visokospenjajoči se fižol na oporni žici pri telefonskih drogih na Simoničevem bregu v Gornji Radgoni. Bližnji stanovalec, ki pa ni hotel biti imenovan, je nekaj fižolov podtaknil kar tako, pa kot vse kaže, ni bilo zaman. Pričakuje lahko obilen pridelek. Morda pa ima kaj za bregom. Morda formulo, kako bi pri ptt lahko gojili fižol in tako zmanjševali stroške telefonskih impulzov. No, naj bo tako ali drugače, dokaz, da se da tudi brez svoje zemlje priti do obilnega pridelka, je tu.

Ludvik Kramberger

Radgonski sejem — del turistične ponudbe

V času kmetijsko-živilskega sejma v Gornji Radgoni so se v tem obmejnem mestu srečevali gospodarstveniki in pridelovalci hrane z vseh vetrov. Organizatorjem gre pohvala, saj si je sejem pridobil svetovni sloves.

V Gornjo Radgono vodijo številne ceste iz različnih smeri, po katerih so se pripeljali obiskovalci sejma ali turisti, če jih smem tako imenovati, eni z avtomobili, drugi z avtobusi. Zaradi krajše poti in varčevanja z gorivom se jih je iz smeri Ptuj precej odločilo za cesto št. 360, ki vodi skozi Juršince, Grabšinski breg, Radence v Gornjo Radgono. Toda od Juršincev naprej jim je zmanjkovalo poguma za nadaljnje potovanje. Kajti omenjena cesta je v dolžini 10 kilometrov, to je od Juršincev do Žihlave, v takem stanju, da si lahko uničiš avto, obenem pa zadušiš v prahu, ki so ga dvigale kolone avtomobilov. Sprašujemo ljudi, ki žive ob tej cesti, ali sploh lahko zračijo svoja stanovanja in koliko prahu mora zaužiti živina,

ki se pase po bližnjih pašnikih. Zato bi vseeno vprašal odgovorne, kako lahko pozabijo ob tako veliki prireditvi tudi na kmetijsko-živilski sejem poslati vsaj stroj, da bi poravnal luknje na cesti št. 360 od Žihlave do Juršincev. Kajti za asfaltno prevleko bodo tako ali tako rekli, da ni denarja, kljub temu, da na tej cesti vozi 17-krat dnevno avtobus, da se ustavljajo razočarani turisti, ki se vračajo z morja čez mejni prehod v Avstrijo in pravijo, da jim ta del poti pokvari lepo sliko turistične Slovenije. Upamo, da bo ob prihodnji tak veliki prireditvi tudi na take stvari nekdo pomislil. Saj tudi to spada k turistični ponudbi našega Kraja.

J.T.

Delavski svet tozda EURECO, proizvodnja reklamnih blokov ZGEP POMURSKI TISK MURSKA SOBOTA, LENDAVSKA 1

razpisuje po sklepu DS, sprejetega 30. 9. 1985, dela in naloge

referenta za komercialno-korespondenčne naloge

za nedoločen čas
Kandidati, ki se bodo prijavi, morajo poleg splošnih z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje:
— višja strokovna izobrazba in 3 leta delovnih izkušenj ali
— srednja strokovna izobrazba ekonomske ali administrativne smeri in 5 let delovnih izkušenj,
— aktivno znanje nemškega jezika,
— vozniško dovoljenje za upravljanje motornih vozil B kategorije.
Prijava z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj pošljejo kandidati v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Splošno-kadrovska služba ZGEP Pomurski tisk Murska Sobota, Lendavska 1.
Prijavljeni bodo o izidu razpisa obveščeni v roku, določenem v samoupravnem splošnem aktu.

IMP "PANONIJA" Industrija kmetijske mehanizacije in montaže, Murska Sobota, n. sol. o.

IMP PANONIJA Industrija kmetijske mehanizacije in montaže MURSKA SOBOTA
Delavski svet IMP PANONIJA, Industrija kmetijske mehanizacije in montaže, Murska Sobota, Bjedičeva 1-3

OBJAVLJA

naslednja prosta dela in naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostjo:

1. glavni direktor
2. pomočnik glavnega direktorja
3. direktor razvojno-tehnološke službe
4. direktor komercialne

K točki 1:

— da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo strojno-tehnične in podobne smeri in 5 let delovnih izkušenj pri odgovornih delovnih nalogah.

K točki 2:

— da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo strojno-tenične in podobne smeri in 4 leta delovnih izkušenj pri odgovornih delovnih nalogah.

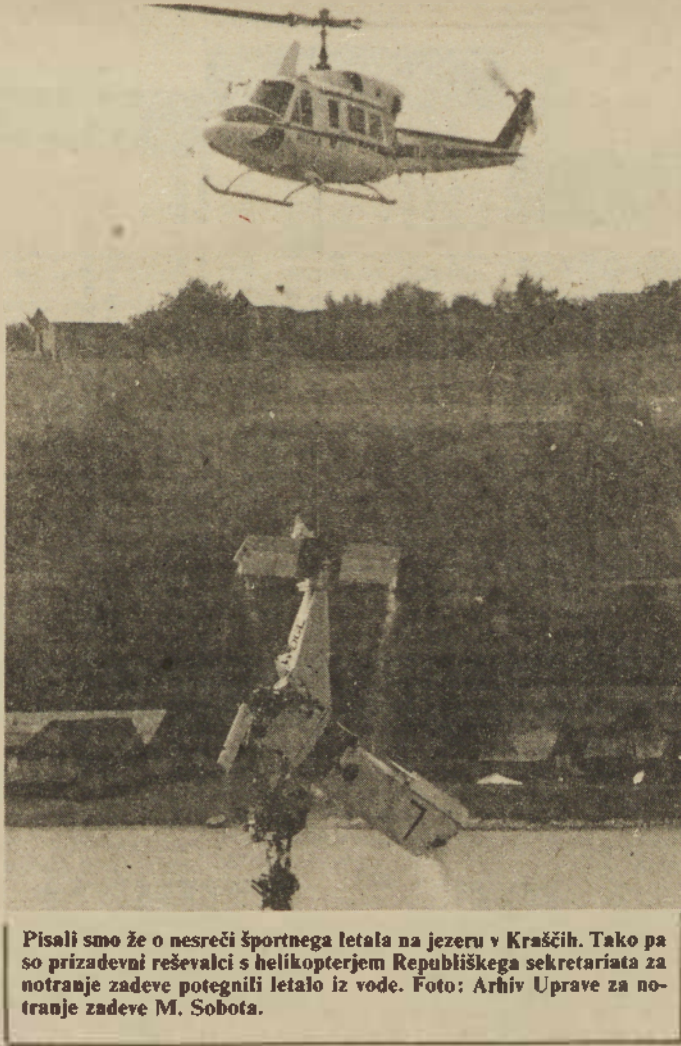
K točki 3:

— da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo tehnično-organizacijske smeri in 4 leta delovnih izkušenj na področju odgovornih nalog v kovinskopredelovalni industriji;

K točki 4:

— da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo ekonomske ali tehnične smeri in 4 leta delovnih izkušenj na področju vodenja komercialnih poslov.

Prijave je treba poslati na naslov: IMP PANONIJA, razpisna komisija, Murska Sobota, Bjedičeva 1-3, kadrovska-splošna služba, v 15 dneh od dneva objave.

Pisali smo že o nesreči športnega letala na jezeru v Kračjih. Tako pa so prizadevali reševalci s helikopterjem Republiškega sekretariata za notranje zadeve potegniti letalo iz vode. Foto: Arhiv Uprave za notranje zadeve M. Sobotice.

14 OKTOBER

Obrtna zadruga 14. oktober s člani vam ponuja svoje storitve in proizvode.

Zadruga posreduje, organizira in opravlja:

- različna dela s področja gradbeništva,
- inštalacijske in obrtne storitve,
- izdelava kakovostnih cistern za naftne derivate in protipožarne naprave,
- izdelavo počitniških in vinogradniških hišic,
- razmnoževanje in priprava različnih tiskovin,

- svetuje in pomaga pri gradnji ali obnovi stanovanjsko-poslovnih objektov,
- storitve z gradbeno mehanizacijo in avtoprevozništvu.

Posebni programi s področja agrokomplesa Energetski program Program elektronike

Gornja Radgona, Trg Svoboda 10, tel.: 069/74-641

OB PRAZNIKU OBČINE NAJISKRENEJE ČESTITAMO!

URADNE OBJAVE

URADNE OBJAVE
OBČINSKIH SKUP-
ŠČIN: GORNJA RAD-
GONA, LENDAVA,
LJUTOMER IN MUR-
SKA SOBOTA

Odgovorni urednik:
Martin Vinčec

Leto XX

Murska Sobota, dne 10. oktobra 1985

Št.: 22

197. Odlok o povračilih in nadomestilih stroškov delegatom in drugim osebam, ki sodelujejo v delu skupščine občine in njenih organov v občini Ljutomer
198. Odlok o spremembi zazidalnega načrta športno rekreacijskega centra Ljutomer

199. Sklep o povečanju cen komunalnih storitev v občini M. Sobota
200. Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o proračunu občine Ljutomer za leto 1985
201. Odredba o javni razgrnitvi osnutka zazidalnega načrta za naselje Dokležovje

197

Na podlagi 180. člena statuta občine Ljutomer (Ur. objave občin-
skih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobo-
ta, št. 44/81 in 12/83) je skupščina občine Ljutomer na seji zbora
združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega
zbora dne 27. 9. 1985 sprejela

ODLOK

o povračilih in nadomestilih stroškov delegatom in drugim osebam, ki so-
delujejo v delu skupščine občine in njenih organov.

1. člen

Delegatom in drugim osebam, ki sodelujejo v delu skupščine, iz-
vršnega sveta in v delu delovnih teles skupščine in izvršnega sveta pri-
pada:

- nadomestilo OD za čas odsotnosti z dela,
- stroški prehrane oz. dnevnice,
- prevozni stroški,
- nagrada za neprofesionalno opravljanje funkcij v skupščini in njenih organih.

2. člen

Nadomestilo OD za čas odsotnosti z dela pripada delegatom in
drugim osebam, ki so v delovnem razmerju v višini, ki jo določa sa-
moupravni splošni akt OZD oz. skupnosti, v kateri delavec dela.

3. člen

Delegatom in drugim osebam, ki niso v delovnem razmerju (za-
sebni obrtniki, kmetovalci, gospodinjice, upokojeanci in osebe, ki opra-
vljajo svobodni poklic) pripada denarno nadomestilo za čas odsotno-
sti z dela zaradi sodelovanja v delu skupščine in njenih organov.
Upravičencem iz tega člena pripada nadomestilo za izgubljeni zaslu-
žek v pavšalnem znesku:

- 150,00 din na uro.

4. člen

Delegatom in drugim osebam, ki sodelujejo v delu občinske
skupščine, pripada dnevnic v skladu s samoupravnimi akti delavcev
upravnih organov SO Ljutomer.

Stroški prehrane se delegatom in drugim osebam, ki prebijejo na
seji več kot tri ure, povrnejo v pavšalnem znesku — 200,00 din.

5. člen

Delegatom in drugim osebam, ki sodelujejo v delu občinske
skupščine, pripada povračilo potnih stroškov za prihod na sejo.

Prevozni stroški se poravnajo v višini dejanskih stroškov za pre-
voz z javnim prevoznim sredstvom. Delegatom in drugim osebam se
povrnejo stroški v obliki kilometrine, v kolikor ni javnega prevoznega
sredstva oz. če se delegat ali druga oseba iz opravičenih razlogov ni
mogel poslužiti javnega prevoznega sredstva (neustrezní vozni red,
nujnost prihoda delegata). Kilometrina se izplača v višini, ki je dolo-
čena na osnovi samoupravnih splošnih aktov delavcev upravnih orga-
nov SO Ljutomer.

6. člen

Za stalno neprofesionalno opravljanje funkcij v skupščini in nje-
nih organih se lahko delegatom in drugim osebam prizna nagrada. Vi-
šina nagrade ne more presegati dvakratne višine poprečnega mese-
čnega osebnega dohodka delavca v gospodarstvu v SR Sloveniji v te-
kočem letu.

O delitvi denarne nagrade za izredno oz. neprofesionalno opra-
vljanje funkcije odloči komisija za volitve, imenovanja in kadrovska
vprašanja.

7. člen

Nadomestila, stroški prehrane, dnevnice, prevozni stroški in na-
grade za izredno delo oz. neprofesionalno opravljanje funkcije iz
3—6. člena tega odloka, se izplačujejo iz sredstev proračuna občine
Ljutomer.

8. člen

Ta odlok začne veljati 8. dan po objavi v Uradnih objavah občin-
skih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobo-
ta.

Z dnem, ko začne veljati ta odlok, preneha veljati odlok o povra-
čilih in nadomestilih stroškov delegatom in drugim osebam, ki sode-
lujejo v delu skupščine občine in njenih organih (Ur. objave št. 20/79) in odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o povračilih in nadomestilih stroškov delegatom in drugim osebam, ki sodelujejo v delu skupščine občine in njenih organov (Ur. objave občin Pomurja št. 34/83).

Datum: 27/9—1985
Številka: 114—1/62

Predsednik
skupščine občine
Emil KUCHAR, l. r.

198

Na podlagi 39. člena Zakona o urejanju naselij in drugih pose-
gov v prostor (Ur. list SRS, št. 18/84) in 181. člena Statuta občine Lju-
tomer (Ur. objave občinskih skupščin Gornj. Radgona, Lendava,
Ljutomer in Murska Sobota, št. 44/81 in 12/83) je Skupščina občine
Ljutomer na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti
dne 27. 9. 1985 sprejela

ODLOK

o spremembi zazidalnega načrta športno rekreacijskega centra Ljuto-
mer

1. člen

S tem odlokom se sprejme sprememba zazidalnega načrta —
športno rekreacijskega centra Ljutomer, ki ga je izdelal PGP Ljuto-
mer-enota projektiranje in urbanizem, pod št. U—09/85 v juliju
1985.

2. člen

Sprememba zazidalnega načrta obravnava območje severno od
kopališkega kompleksa. Omejuje ga cesta na hipodrom na južni stra-
ni, na severovzhodni Ul. I. slovenskega tabora ter na severozahodu
hipodrom.

3. člen

Območje je predvideno za gradnjo tenis igrišč ter ureditev spo-
minskega parka z zasaditvijo 88 dreves.

4. člen

Prvotno predvidena parkirišča na tem prostoru se razvrstijo obo-
jestransko ob vpadni cesti. Dostop do tenis igrišč je lociran nasproti
obstoječemu vhodu na letno kopališče. Predvideni sta dve igrišči in
eno polovično z odbojnim zidom.

5. člen

Ta odlok začne veljati 8. dan po objavi v Uradnih objavah občin-
skih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobo-
ta.

Številka: 351—1/79—3

Datum: 27. 9. 1985
Predsednik
skupščine občine Ljutomer
Emil KUCHAR, l. r.

Na podlagi 1. člena Dogovora o skupnih izhodiščih za določanje stanarin, cen komunalnih storitev ter mestnega in primestnega prometa v letu 1985 in v skladu z določili resolucije o družbenoekonomskem razvoju občine Murska Sobota v letu 1985 (Ur. objave, št. 1/85) je izvršni svet Skupščine občine M. Sobota na seji, dne 24. 9. 1985 sprejel

SKLEP

o povečanju cen komunalnih storitev

1. člen

Določijo se nove cene za črpanje in distribucijo vode, prečiščevanje in odvajanje odplak ter odvoza smeti, kot sledi:

	Merska enota	Cena
Vodovod		
Vodarina	m ³	20,00
	Števnina	
— družbeno ali etažno stanovanje		23,00
— ostali vodomeri		
ø3/4", 1", 5/4"	kom/mesec	91,00
ø50	"	250,00
ø80	"	473,00
Kanalizacija		
Kanalščina		
Osnova za obračun je količina porabljene vode iz mest. vodovoda ali količina načrpane vode v lastnem vodnjaku. Če se količina vode ne meri, se uporabi normativ upravljalca kanalizacije		
— gospodinjstva	m ³	7,00
— ostali porabniki	m ³	12,00
Če je odpadna voda onesnažena bolj kot je to določeno, se določijo indeksne točke. Indeksna točka se obračuna po ceni 2,23 din/m ³ odpadne vode.		
SNAGA (odvoz smeti)		
— odvoz smeti od stanovanj, ki so v upravljanju samoupravne stanovanjske skupnosti, drugih organizacij, etažnih lastnikov, stanovanj v Nas. 14. divizije	m ³	2,90
— odvoz smeti od individual. hiš	m ³	2,00
— odvoz smeti od trgovin	m ³	7,50
— odvoz smeti od delovnih organiz., ustanov, zavodov	m ³	6,50
— odvoz smeti od obrtnikov (osnova za obračun je površina posl. prostorov)	m ²	4,00
— odlaganje smeti, odpadkov na odlagal.	m ³	300,00
— pokrivanje odpadkov na odlag.	m ³	472,00
— odvoz odpadkov s kesoni		
a) s kesoni prost. 3 m ³	m ³	726,00
b) s kesoni prost. 4 m ³	m ³	640,00
c) s kesoni prost. 5 m ³	m ³	545,00
d) s kesoni prost. 7 in 8 m ³	m ³	440,00
— nastavitev praznega kesona v M. Soboti (izven M. Soboti je zarač. nastavitev po ceni, ki velja za ustrezen kamion)		567,00
— če je keson last podjetja »Sobota« TOZD Komunala, so cene višje za 20 %		

Če se komunalne storitve opravljajo izven mesta Murska Sobota se le-te zaračunavajo po naslednji lestvici:

— oddaljenost do 5 km	cena višja za 10 %
— oddaljenost do 10 km	cena višja za 20 %
— oddaljenost nad 10 km	cena višja za 25 %

Tabela za določanje indeksnih točk stopnje onesnaženosti odpadne vode:

— PH izven območja 6,5 — 9	1 točka/m ³
— BPK 5 od 500 mg/l — 1000 mg/l	1 točka/m ³
— BPK 5 nad 1000 mg/l	2 točki/m ³
— detekcija kovin v sledovih	1 točka/m ³
— vsebonost kovin v odpadni vodi preko dovolj. meje	3 točke/m ³
— razmerje	
BPK 5/KPK = 1 do 3	1 točka/m ³
BPK 5:KPK = 1:3 in več	2 točki/m ³
Mejne koncentracije škodljivih snovi v odpadni vodi	

Aluminij	2 mg/l	trikloretilen	0 mg/l	baker	2 mg/l
arzen	0,1 mg/l	kloroform	0 mg/l	titanij	10 mg/l
barij	5 mg/l	eter	0 mg/l	čink	2 mg/l
toluol	0,5 mg/l	kjondri	500 mg/l	kstnoi	0,5 mg/l
sulfiti	300 mg/l	bencol	0,5 mg/l	sulfidi	1 mg/l
sulfati	10 mg/l	nitriti	20 mg/l	nitriti	20 mg/l
cianidi	0,5 mg/l	fosfor	6 mg/l	ca	0 mg/l
železo	5 mg/l	živo srebro	0,01 mg/l	ag	0,1 mg/l
svinec	0,1 mg/l	nikelj	2 mg/l	kadmij	0,5 mg/l
krom 3 val	2 mg/l	krom 6 val	0,1 mg/l	formaldehidi	1,0 mg/l

Gornje cene so zaračunavajo od 1. 10. 1985 dalje.

2. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 38-2/85-3

M. Sobota, 24/9-1985

Predsednik IS

Skupščine občine M. Sobota
Pavel Pongrac

200

Na podlagi 23. člena Zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih (Ur. l. SRS št. 39/74) in 181. čl. Statuta občine Ljutomer (Ur. obj. občinskih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota št. 44/81 in 12/83) je skupščina občine Ljutomer na seji zбора združenega dela in zбора krajevine skupnosti dne 27. 9. 1985 sprejela

ODLOK

o spremembi in dopolnitvi odloka o proračunu občine Ljutomer za leto 1985

1. člen

Odlok o proračunu občine Ljutomer za leto 1985, ki je bil objavljen v uradnih objavah občinskih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota št. 1/85 z dne 10/1-1985 se v 2. členu spremeni in dopolni tako, da se glasi:

Skupni prihodki občinskega proračuna znašajo 205.857.000,00 din in se razporedijo:

— za splošno porabo v občini	205.032.350,00 din
— za tekočo proračunsko rezervo	824.650,00 din

2. člen

Spremenjeni in dopolnjeni pregled prihodkov proračuna in njihova razporeditev je zajet v splošnem in posebnem delu proračuna ter je sestavni del proračuna občine Ljutomer za leto 1985.

3. člen

Ta odlok začne veljati 8. dan po objavi v Uradnih objavah občinskih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota.

Številka: 400-1/85

Datum: 27. 9. 1985

Predsednik
skupščine občine Ljutomer
Emil Kuhar, l. r.

201

Na podlagi 37. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. list SRS, št. 18/84) in 219. člena Statuta občine Murska Sobota (Ur. objave, št. 12/80 in 36/81), je izvršni svet Skupščine občine Murska Sobota na seji dne 24. 9. 85., sprejel

ODREDBO

o javni razgrnitvi osnutka zazidalnega načrta za naselje Dokležovje

I.

Javno se razgrne osnutek zazidalnega načrta za naselje Dokležovje, projekt št. 21/85-ZN/S, ki ga je izdelal Zavod za ekonomiko in urbanizem Murska Sobota.

II.

Osnutek zazidalnega načrta bo razgrnjen v prostorih Krajevne skupnosti Dokležovje in v izlozbi zgradbe Skupščine občine Murska Sobota (Titova ulica).

Razgrnitev bo trajala 30 dni od dneva objave te odredbe.

III.

V času javne razgrnitve lahko dajo občani, organizacije in organi pripombe k osnutku zazidalnega načrta Zavodu za ekonomiko in urbanizem v Murski Soboti, Ulica Staneta Rozmana št. 5 ter Komiteju za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve občine Murska Sobota.

Številka: 351-5/85-4

Murska Sobota, dne 24. 9. 1985

Predsednik
izvršnega sveta SO M. Sobota
Pavel Pongrac

Radijski in televizijski spored od 11. do 17. oktobra

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno v petek, 11. oktobra (mladinska oddaja, Kam konec tedna, Najbolj iskane plošče tedna), 18.00 — Ob prazniku radgonske občine, 19.00 — vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno v soboto, 12. oktobra (sobotna reportaža, Iz društev, Iskanje — znanje — ustvarjanje), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 14.00 do 16.00 (telefon: 21-232)	RADIO MURSKA SOBOTA 10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne (O tem, kar nas združuje — ob prazniku radgonske in soboške občine, kmetijska oddaja, humor), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 9.00 do 13.00 (telefon: 21-232)	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Po domače, 16.30 — Aktualno v ponedeljek, 14. oktobra (šport, Priporočajo vam ...), 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Vrtljak popevkarskih novosti, 16.30 — Aktualno v torek, 15. oktobra (gospodarska tema, Predstavljamo vam ... Iz krajevskih skupnosti), 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Iz domačega glasbenega arhiva, 16.30 — Aktualno v sredo, 16. oktobra (pogovor v živo, Iz delovnih kolektivov), 18.00 — »21-232« — propagandno-glasbena oddaja, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Iz sveta resne glasbe, 16.30 — Aktualno v četrtek, 17. oktobra (kultura, Iščejo odgovore na vaša vprašanja, prispevek s področja SLO in družbene samozaščite), 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.
TV LJUBLJANA 8.50 TV v šoli, 12.30 Poročila (do 12.35), 17.15—20.20 Teletext RTV Ljubljana, 17.30 Poročila, 17.35 Nepomembno in pomembno — 11. del, 17.50 Obiskovalci — 13. del, 18.25 Obzornik ljubljanskega območja, 18.40 Pred izbiro poklica: Poklici v računalništvu, 19.10 Risanka, 19.30 TV dnevnik I, 20.05 Desetletje uničevanja — 2. del angleške dokumentarne serije, 21.05 Ne prezrite, 21.20 Colleen McCullough: Pesem ptic trnov, 1. del, avstr. nadalj. 22.15 TV dnevnik II, 22.25 Stanje stvari — ameriško-portugalski film (čb). ODDAJNIKI II. TV MREŽE: 17.25 TV dnevnik, 17.45 Zgodbe iz neprčave — otroška serija, 18.15 Zdravstveno izobraževanje, 18.45 Istra — narodna glasba in ljudski običaji, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Bemus 85 — glasbena oddaja, 20.45 Včeraj, danes, jutri, 21.00 Dokumentarna oddaja, 21.50 Nočni kino: Ta Amerika I. del, ameriš. film.	TV LJUBLJANA 7.45—11.55 in 15.55—23.05 Teletext RTV Ljubljana, 8.00 Poročila, 8.05 Priglasitve prijavljenih pravilic, 8.20 Nepomembno in pomembno, 8.35 R. Strauss: Tillove dogodivščine, 8.55 Biblijski miti: Očaki židovskega ljudstva, Abraham, Izak, Jakob, 9.10 Življenje v kapljici vode — oddaja TV Zagreb, 9.30 F. Rudolf: Trnuljica — 3. — zadnji del, 10.00 Periskop, 10.30 Računalništvo II, 6. del angleške serije, 10.55 Živi planet: Novi svetovi, 12. — zadnji del angleške serije, 11.50 Poročila (do 11.55), 16.10 Poročila, 16.15 Zadnji mohikanec — ameriški risani film, 17.00 PJ v košarki, 18.35 Zgodbe iz življenja rastlin, 19.05 Risanka, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Pop satirikon, 20.50 Zrcalo tedna, 21.10 Dr. No — angleški film, 23.00 Poročila. ODDAJNIKI II. TV MREŽE: 14.00 Zvončki in ... — ženskosoovski film, 15.40 Festival otroške kajkavske popevke — Zlatar 85, 16.40 Pomoč očetu — vzhodnonemški mladinski film, 18.10 Tale — ponovitev TV nadaljevanke, 19.00 Narodna glasba, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Zvezde, ki ne ugasnejo — zabavnoglasbena oddaja, 20.30 Človek in čas — dokumentarna oddaja, 21.00 Poročila, 21.10 Športna sobota, 21.30 Šahovski komentar, 21.50 Freud — 2. del angleške nadaljevanke, 22.45 TV galerija (do 23.15)	TV LJUBLJANA 8.20 Poročila, Otroška matineja, 11.05 Domači ansambli: Ansambel Rž, 11.35 625, oddaja za stik z gledalci, 12.00 Ljudje in zemlja, 12.30 Poročila, 14.05 V. Majer: Očenaškov dnevnik, 4. — zadnji del, 14.50 Po sledih bledega lisjaka, francoski film, 15.40 Videogodba, ponovitev, 16.30 Poročila, 16.35 Zadnja lepota, ameriški film, 18.10 Tv kavarina, 20.00 S. Stojanovič: Zgodbe iz tovarne, 4. del, 21.10 Športni pregled, 21.55 Beseda da besedo, pogovor s Stankom Čurinom, 22.30 Poročila.	TV LJUBLJANA 8.50 TV v šoli, 10.35 TV v šoli, 10.55 Oktobar v Kraljevu, prenos, 12.15 Poročila, 17.30 Poročila, 17.35 Moj hrček je zbolel, 17.50 Skrb za potomstvo, oddaja TV Zagreb, 18.05 Šivilja, 18.25 Podravski obzornik, 18.45 Podium, oddaja za mlade, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 20.05 Aktualno (prenos osrednje slovesnosti ob 90 letnici akademika Josipa Vidmarja iz Cankarjevega doma), 21.40 R. Marshall: Vedno na poti, 3. del, 22.35 TV dnevnik II. ODDAJNIKI II. TV mreže: 17.30 Beograjski tv program, 18.55 Premor, 19.00 Športni grafikon, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Pota spoznanj, oddaja o znanosti, 20.50 Včeraj, danes, jutri, 21.05 P. propagandna oddaja, 21.10 Dinastija, 68. del ameriške nadaljevanke, 22.00 Zabavnoglasbena oddaja, ponovitev (do 22.50).	TV LJUBLJANA 9.00 TV v šoli, 10.35 TV v šoli, 12.30 Poročila, 16.35 Šolska tv: Ritmična ura, Poklici v železniškem gospodarstvu, 17.30 Poročila, 17.35 Pedenjžep, 18.05 Biblijski miti: Jožef in njegovi bratje, nanizanka tv Beograd, 18.25 Posavski obzornik, 18.40 Afganistanci ne znajo paziti, tv film, 20.05 A. Sofronov: Operacija na srcu, sovjetska drama, 21.50 Integrali, 23.10 Poročila. ODDAJNIKI II. TV mreže: 17.25 TV dnevnik, 17.45 Kdor hoče ta zmoro, otroška serija, 18.15 Vojvodinski založniki pred sejmom knjige, 18.45 Sprašujem te, poučnizabavna oddaja, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Narodna glasba, 20.45 Zrebanje lota, 20.50 Včeraj, danes, jutri, 21.05 Po poteh svobode, dokumentarna oddaja, 21.50 Šahovski komentar, 22.10 Brezkončnost sveta, dokumentarna serija (22.40).	TV LJUBLJANA 9.05 TV v šoli, 10.35 TV v šoli, 12.30 Poročila (do 12.35), 17.30 Poročila, 17.35 Priglasitve prijavljenih pravilic, 17.50 J. Zmavc: Norčije v gledališču, 1. del predstave, 18.25 Celjski obzornik, 18.40 Šepec širnega sveta: Popper, 1. del angleškega izobraževalnega niza, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 20.05 Mednarodna obzorja, 20.55 Film tedna: Trije možje, finski film, 22.40 TV dnevnik II. ODDAJNIKI II. TV mreže/ 17.25 TV dnevnik, 17.45 Delfin Flipper, otroška serija, 18.15 Akumulacije v BiH: Una, Sana in Vrbas, 18.45 Zgodbe iz starih mest, glasbena oddaja, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Bemus '85, oddaja resne glasbe, 20.50 Včeraj, danes, jutri, 21.05 Lepota arhitekture: Chicago, dokumentarna oddaja, 21.50 Dnevni jazza (do 22.35).	TV LJUBLJANA 9.00 TV v šoli, 10.35 TV v šoli, 12.00 Poročila, 16.35 Šolska tv: Ritmična ura, Poklici v železniškem gospodarstvu, 17.35 Poročila, 17.40 Zakaj, zakaj, oddaja tv Zagreb, 17.55 Obraz v zrcalu — Mihael Stroj, 18.05 Stare ure, 18.25 Severnoprimorski obzornik, 18.40 Skadarsko jezero, reportaža tv Beograd, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 20.05 Tednik, 21.15 S. Michelet: Družina Vialhe, 5. del, 22.20 TV dnevnik II, 22.35 V. Zupan: Vest in pločevina — kazenski zakonik čl. 271 a. ODDAJNIKI II. TV mreže: 17.25 TV dnevnik, 17.45 Lutkomendija, otroška serija, 18.15 O tehnoloških inovacijah, 18.45 Jazz v Beogradu, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Črni grad Olišanskih, 2. del sovjetske nadaljevanke, 21.00 Poročila, 21.05 Šahovski komentar, 21.25 Bilef na tv: Sarivari.
TV ZAGREB Prvi program 8.345 TV v šoli, 16.30 TV v šoli, 17.30 Poročila, 17.35 TV koledar, 17.45 Pravljice, 18.15 Zdravje, 18.45 Narodna glasba, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Pearl (film), 20.55 Zabavna oddaja, 21.40 Dnevnik, 21.55 Gostu — urednik.	TV ZAGREB Prvi program 8.345 TV v šoli, 16.30 TV v šoli, 17.30 Poročila, 17.35 TV koledar, 17.45 Pravljice, 18.15 Zdravje, 18.45 Narodna glasba, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Pearl (film), 20.55 Zabavna oddaja, 21.40 Dnevnik, 21.55 Gostu — urednik.	TV ZAGREB Prvi program 10.20 Poročila, 10.30 Nedeljsko dopoldne za mladi, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Jugoslavija, dober dan, 14.00 Mali koncert, 14.15 Hazarder, 15.15 Stanek brez dnevnega reda, 17.15 Ljubzenska pisma (film), 18.55 Risanke, 19.30 Dnevnik, 20.00 Zgodbe iz tovarne, (nadaljevanje), 21.10 Športni pregled, 22.00 Morje, judje, obale, 22.30 Dnevnik.	TV ZAGREB 8.50 TV v šoli, 16.30 TV v šoli, 17.30 Poročila, 17.35 TV koledar, 17.45 Podvigi družine pet-petelinčkov, 18.00 Otroški skladatelji, 18.15 Ljudje govore, 18.45 Kabaret, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Gospodična Julija (drama), 21.05 Argumenti, 21.50 Dnevnik, 22.10 Filmska retrospektiva: Hitch.	TV ZAGREB Prvi program 9.00 TV v šoli, 16.00 TV v šoli, 17.30 Poročila, 17.35 TV koledar, 17.45 Potrebno je hoteti in smeti, 18.15 Literatura, 18.45 Naj te vprašam, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Teme in dileme, 20.55 Otroci jutrišnjice (film), 22.35 Dnevnik.	TV ZAGREB Prvi program 9.05 TV v šoli, 17.30 Poročila, 17.35 TV koledar, 17.45 Flipper, 18.15 Akumulacije v BiH, 18.45 Zgodbe iz starih mest, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Kino — oko.	TV ZAGREB Prvi program 9.00 TV v šoli, 16.35 TV v šoli, 17.30 Poročila, 17.35 TV koledar, 17.45 Lurkomedija, 18.15 Znanost, 18.45 Jazz v Beogradu, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Kino — oko.
TV AVSTRIJA PRVI PROGRAM 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.00 Poročila, 16.30 Spored za otroke in mladino, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Stari, 21.15 Modna revija, 21.20 Naša najlepša leta, 22.05 Umetnine. DRUGI PROGRAM 16.30 Kmet general, 17.15 Gospodar koz, 18.00 Tednik, 18.30 Hardcastle in McCormick, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Objekt drevesa, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.45 Šport, 22.15 Zadnji trdni možje (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 8.50 TV v šoli, 15.00 Sedem TV dni, 15.30 Narodna glasba, 16.00 Poročila, 16.05 TV koledar, 16.15 Boks: Kačar — Albee, 17.00 Košarka: Crvena zvezda — Bosna, 18.30 Živeti z naravo, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Bojni voz (film), 21.40 Dnevnik, 21.55 Spored ob koncu tedna.	TV AVSTRIJA PRVI PROGRAM 11.00 Tiskovna ura, 12.00 Usmeritev, 12.30 Biblijski kviz, 13.00 Reportaža, 13.35 Pomagaj mi sanjati (film), 16.15 Spored za otroke in mladino, 17.45 Klub seniorjev, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Moj prijatelj Harvey (film), 21.55 Kellermannov proces. DRUGI PROGRAM 17.45 Pop spominki, 18.30 Okay, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Mesto zločina, 21.35 Šalom, 21.40 Chicago, 19.30, 22.30 Šport, 22.50 Oče nemške glasbe.	TV AVSTRIJA PRVI PROGRAM 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.00 Poročila, 16.30 Spored za otroke in mladino, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Ponedeljkov šport, 21.15 Fantje s Hill Stretta, 22.05 Dok. oddaja. DRUGI PROGRAM 17.15 Naše sonce s planeti, 18.00 Svet živali, 18.30 Družina Merian, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Ded na posodo, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.45 Schilling, 22.05 Obraz v množici (film).	TV AVSTRIJA PRVI PROGRAM 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.00 Poročila, 16.30 Spored za otroke in mladino, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Prednost, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.45 Chips in Jobs, 22.30 Nebo in zemlja. DRUGI PROGRAM 16.45 Vzgojna oddaja, 17.30 Dežela in ljudje, 18.00 Kviz, 18.30 Družina Merian, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Avstrijski kronanje, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.45 Chips in Jobs, 22.30 Nebo in zemlja.	TV AVSTRIJA PRVI PROGRAM 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.05 Poročila, 16.30 Spored za otroke in mladino, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Štirje čudni ptiči (film), 21.55 Šport, 22.40 Videoteka. DRUGI PROGRAM 16.45 Vzgojna oddaja, 17.30 Dežela in ljudje, 18.00 Kviz, 18.30 Družina Merian, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Avstrijski kronanje, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.45 Chips in Jobs, 22.30 Nebo in zemlja.	
TV MADŽARSKA 9.00 in 15.35 Šolska TV, 9.55 Ponovitve: Rallyepravaki; Skok nad puščavo; Turandot, risanka, 16.45 Postrni predal, 25.00 Spored za tri dni, 17.05 SP v judu, prenos, 18.00 Kalendar, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Tedni umetnosti: Laszlo Nemeth: Jožef II., TV igra, 21.45 Srečanje v petek, 22.45 Variete Maxim, 23.15 TV dnevnik, himna.	TV MADŽARSKA 8.25 Ponovitve do 11.45 14.00 Potuj z nami po Madžarski, 14.35 Judo, 15.20 Pesnik D. Berzsenyi, 16.05 Trije debeluh, TV igra, 17.05 Kuhajmo, 17.40 Turizem '85, 18.10 Objektiv, dejstva o svetu socializma, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Kraj zločina, kriminalka, 21.35 Umetnina tedna, 21.40 Ne bodi žalosten, sovjetski film, 23.10 TV dnevnik, himna.	TV MADŽARSKA 8.30 Spored za otroke, 11.00 Glasbeni butik, 12.00 Beethoven, pon. 13.00 Kajman z očali, kratki film, 13.40 Judo, 14.20 Vitez Janos, madžarski film, 15.30 Napoved sporeda, 16.00 Srečno, kviz, 16.55 Ansambel Mojsjejev, 18.00 Delta, 19.00 Teden, aktualne reportaže, 20.05 Človeška čustva, amer. TV film, 21.45 Črčkovno petje, pesnik L. Szabo, 22.30 Poročila, himna.	TV MADŽARSKA 16.40 Poročila, 16.45 Spored za otroke, 17.15 Kraljičin vitez Ruy Blas, francoski film iz leta 1947, 18.50 Gostovanje Veselega teatra v Nemčiji, 19.15 TV telovadba, 19.20 Večerna pravljica, 19.30 Poročila, 19.40 Vključujemo Akademijo za glasbo; zaključni koncert ob dnevu sovjetske kulture, 20.30 Umetnostni film, 22.55 Poročila, himna.	TV MADŽARSKA 8.55 in 15.40 Šolska TV, 10.00 Lutka, poljska serija, 10.55 Koncert; Mozart, 17.00 Gosje carstvo, kratki film, 17.30 Zgodovina živi z nami, pon. 18.30 Spored za tri dni, 18.35 Ne le za žene, 19.05 Mini studio 85, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Trije prevarani soprog, španska TV komedija, 21.00 Studio 85, 22.00 Gospodarski magazin, 22.45 TV dnevnik, himna.	TV MADŽARSKA 9.00 in 15.55 Šolska TV, 10.00 Delta, pon. 10.25 Lutka, 2. del, 17.05 Klovn na steni, madžarski čb. film, 18.30 Komu gradimo ceste, spored notranjepolitičnega uredništva, 19.20 Wallis-Madžarska, nogomet iz Cardiffa, 21.15 TV dnevnik, 21.45 Umetnina tedna, 21.55 Ervin Šinko: Optimisti, 7. (zadnji) del madžarske serije, 23.10 TV dnevnik, himna.	TV MADŽARSKA 9.00 in 14.40 Šolska TV, 9.55 Lutka, 3. del, 15.55 Računalnik na dnevnem redu, pon. 16.25 Smrdeča voda, madžarski film, 17.45 Pedagoški forum, 18.30 Telesport, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Pogodba, angleški TV film, 20.50 Panorama, zunanepolitični magazin, 22.05 A. Jozsef in njegovi sodobniki: Gyula Anfrassy, čb, 22.40 TV dnevnik, himna.
TV KOPER 14.15 TV novice, 14.20 Detektiv v copatah, TV film, 14.45 Humoreska, 15.00 Film, 16.50 Risanka, 17.30 Na meji verjetnega: Nenavadni podvigi, 18.00 Dvoboj na dnu, TV film, 18.30 Pacific international Airport, TV film, 18.55 TV novice, 19.00 Odprta meja, inform. oddaja v slov. jeziku, 19.30 TVD — stičišče, 19.50 Odprt prostor, 20.30 Kraljica Elizabeta, TV nadaljevanje, igra Glenda Jackson, 22.00 TVD vse danes, 22.10 Događki in osebnosti 20. stoletja, 23.10 Film.	TV KOPER 14.15 TV novice, 14.20 Detektiv v copatah — telefilm, 14.45 Zanimivosti sveta, 15.00 Film, 16.35 Risanka, 17.00 Košarka: Jugoslovansko prvenstvo, 18.30 Velike nesreče — dokumentarec, 18.55 TV novice, 19.00 Detektiv v copatah — telefilm, 19.30 TVD stičišče, 19.40 Helzacomie — humoristična oddaja, 20.30 Pri belem konjčku — opereta, 22.40 TVD vse danes, 22.50 Možje Raf-a — telefilm, 23.30 Zdravnik in pacient — medicinska rubrika.	TV KOPER 12.15 Primomercato — predstavitev in prodaja, 15.00 Pomorske zgodbe — IV. del, 16.30 Risanka, 17.30 Na meji verjetnega — nenavadni podvigi, 18.00 Dvoboj na dnu — telefilm, 18.30 Velike nesreče — dokumentarec, 19.00 Nepokorjeno mesto — TV nanizanka, 20.30 Kitajev v Scotland Yardu — telefilm, 21.30 Veliki komiki: Toto — Markantonio v Afriki, 22.00 10 italijanskih režiserjev, 10 italijanskih zgodb, 23.10 Brioni — dokumentarec.	TV KOPER 14.15 TV novice, 14.20 Detektiv v copatah — telefilm, 14.45 Humoreska, 15.00 Zdravnik in pacient — medicinska rubrika, 15.45 Glasbena oddaja, 16.30 Risanka, 17.30 Na meji verjetnega — nenavadni podvigi, 18.00 Zdravnik in otrok — nasveti pediatrov — oddaja v živo, 18.55 TV novice, 19.00 Odprta meja — informativna oddaja v slovenskem jeziku, 19.30 TVD stičišče, 19.50 Odbojka, 20.30 Športni pregled, 21.00 Film: Minnesota Stinky, 22.00 TVD vse danes, 22.10 Nadaljevanje filma, 22.50 Nečimrnost — variete	TV KOPER 14.15 TV novice, 14.20 Detektiv v copatah — telefilm, 14.45 Zanimivosti sveta, 15.00 Film, 16.50 Risanka, 17.30 Na meji verjetnega — nenavadni podvigi, 18.00 Dvoboj na dnu — telefilm, 18.55 TV novice, 19.00 Odprta meja — informativna oddaja v slovenskem jeziku, 19.30 TVD stičišče, 19.50 Odbojka, 20.30 V precepu — telefilm, 21.40 Poslednji veliki jezdec — dokumentarec, 22.20 TVD vse danes, 22.30 Izpovedi pustolovca Felixa Krulla, 23.40 Glasbena oddaja.	TV KOPER 14.15 TV novice, 14.20 Detektiv v copatah — telefilm, 14.45 Humoreska, 15.00 Film, 16.40 Risanka, 17.30 Na meji verjetnega — nenavadni podvigi, 18.00 Dvoboj na dnu — telefilm, 18.30 Pacific International Airport — telefilm, 18.55 TV novice, 19.00 Odprta meja — informativna oddaja v slovenskem jeziku, 19.30 TVD stičišče, 19.50 Velike razstave, 20.30 Film: Oko za oko, 22.00 TVD vse danes, 22.10 Ta nori šport — dokumentarec, 22.40 V raj — variete.	TV KOPER 14.15 TV novice, 14.20 Capitlan Luckner — telefilm, 14.45 Zanimivosti sveta, 15.00 Film, 16.50 Risanka, 17.30 Na meji verjetnega — nenavadni podvigi, 18.00 Dvoboj na dnu — telefilm, 18.30 Pacific International Airport — telefilm, 18.55 TV novice, 19.00 Odprta meja — informativna oddaja v slovenskem jeziku, 19.30 TVD stičišče, 19.50 Velike razstave, 20.30 Film: Oko za oko, 22.00 TVD vse danes, 22.10 Ta nori šport — dokumentarec, 22.40 V raj — variete.

tedenski koledar

PETEK, 11. oktober — Emilijan SOBOTA, 12. oktober — Maksimiljan NEDELJA, 13. oktober — Edvard PONEDELJEK, 14. oktober — Nedeljko TOREK, 15. oktober — Terezija SREDA, 16. oktober — Hedvika ČETRTEK, 17. oktober — Ignac

kino

PARKI MURSKA SOBOTA

10. oktobra ob 18. uri hongkongski film: MAŠČEVANJE BRUCE LEEJEVE PESTI in ob 20. uri zahodnonemško-filipinski film: ZGODBE O LEPTICAH;

13. oktobra ob 16. uri hongkongski film: MAŠČEVANJE BRUCE LEEJEVE PESTI ter ob 18. in 20. uri zahodnonemško-filipinski film: ZGODBE O LEPTICAH.

GORNJA RADGONA

11. oktobra ob 18.30 ameriški film: BREAKDANCE in ob 20.30 danski film: ROJSTVO — ANATOMIJA LJUBEZNI IN SEKSA; ogled filma otrokom ni dovoljen.

12. oktobra ob 19. uri danski film: ROJSTVO — ANATOMIJA LJUBEZNI IN SEKSA; ogled filma otrokom ni dovoljen.

13. oktobra ob 15. uri francoski film: ZELJATA JUHA, ob 17. uri ameriški film: BREAKDANCE in ob 19. uri danski film: ROJSTVO — ANATOMIJA LJUBEZNI IN SEKSA; ogled filma otrokom ni dovoljen.

14. oktobra ob 19. uri domači film: ADA;

15. oktobra ob 19. uri domači film: OČE NA SLUŽBENI POTI;

16. oktobra ob 19. uri domači film: LJUBEZEN;

17. oktobra ob 17. uri italijansko-turški film: JOR — LOVEC PRIHODNOSTI in ob 19. uri: OD PETKA DO PETKA.

ČRENŠOVCI

11. oktobra ob 19. uri film: ZGODNJA ZRELOST: ogled filma mladini do 16. leta starosti ni dovoljen;

12. oktobra ob 19. uri in 13. oktobra ob 15. uri film: PODGANE;

17. oktobra ob 19. uri film: BARBAROSA.

LJUTOMER

12. oktobra ob 19.30 uri avstralski film: PREVARANT HITREJŠI OD POLICIJE.

Prodaj

DVA KAVČA in TRI FOTELJE PRODAJ. Naslov v upravi lista. M-4421

VESTNIK

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maučec (šport), Vlado Paveo, Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Žunec, Gontar Endre (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/I — Telefoni: novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarskopropagandna služba in tajništvo 21-064 in 21-383, dopisništvo Gornja Radgona 74-597, dopisništvo Lendava 75-085 in dopisništvo Ljutomer 81-317. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Celoletna naročnina 1.600 din, polletna 800 din; letna naročnina za tujino 318 ASch, 45 DM, 19 Can dol., 13 USA dol., SFR 39; letna naročnina za delovne organizacije 2.000 din. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005. Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 501005620-000112-25730-30-4-01176. Cena posamezne številke je 40 din. Tiska ČGP Večer Maribor. Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

RENAULT 4, letnik 1977, ugodno prodaj. Rakičan, Tomšičeva 27, telefon: 23-074. M-4257
VINO (ŠMARNICO), večjo količino, poceni prodaj. Filovci 48. M-4359
NOVE BLATNIKE ZA DIANO (razen zadnjega levega praga) ter raztegljivo mizo in šest stolov ugodno prodaj. Informacije po telefonu od 7. do 14. ure: 74-095. M-4444
LAMELNI PARKET, HRAST, 100 m², 11. vrste, ugodno prodaj. Informacije: telefon 22-297. M-4446
POHIŠTVO ZA SPALNICO IN TELEVIZOR GORENJE, ČRNO-BELI, PRODAJ. Kroška 14, telefon: 22-514. M-4447

LESENO MONTAŽNO GARAZO V MURSKI SOBOTI, dobro ohranjeno, prodaj. Informacije po telefonu: (069) 21-829 od 10.—12. oktobra 1985. M-4448
VARILNI APARAT VARMIG 160, CO² PRODAJ. Orehovci 6, Gornja Radgona. M-4449

TELEVIZOR GORENJE 900 AVTOMATIK, črno-beli, prodaj. Telefon dopoldne: 21-945. M-4450
DVE TERMO OKNI Z ROLATAMA (120 x 140 cm) in (100 x 140 cm), ugodno prodaj. Velemir Horvatič, Dolga vas 39, Lendava. M-4452
KOTNI BRUSILNIK (FLEKS) 1800, 8500 obratov v minuti, in komplet rezil za navoje od M3 do M12, nemški, prodaj. Rakičan, Panonska 29, telefon 24-383. M-4454

ZASTAVO 101, letnik 1983, prodaj. Jursič, Mladinska 7. M-3865

KOTEL ALFA, 80 l, malo rabljen, in repoziciono prodaj. Kurnja, Panovci 13, p. Križevci v Prekmurju. M-4438

KASETOFON TOSHIBA TUNER AKAI, ZVOČNIKE MARSHAL, 2 x 100 W, in pevsko ozvočenje MONTARBO, 100 W, prodaj. Telefon: (069) 26-040. M-4491

MOPED AVTOMATIK, nov, prodaj. Skakovci 22, p. Cankova. M-4493

ZASTAVO 750 ugodno prodaj. Slavko Kous, Gorajci Slaveci 46. M-4495

KORUZO V ZRNJU ZA SILIRANJE PRODAJ. Puževci 57. M-4496

PSIČKO, nemško ovčarko, staro štiri mesece, in manjši komplet bobnov TAICBEN, nerabljen, prodaj. Tišina 56. M-4497

ENOBRAZDNI PLUG PRODAJ. Rakičan, Panonska 66. M-4499

POHIŠTVO ZA SPALNICO, staro eno leto, zaradi selitve prodaj. Petrovič, Murska Sobota, Staneta Rozmana 6. M-4468

TRAKTOR IMT 533 s koso prodaj. Turnišče, Štefana Raja 15, telefon: 70 297. M-4470

KLETKE ZA ZAJCE PRODAJ. Slekovci, Krog, Murnova 2, telefon: 26 128. M-4471

INVALIDSKI MOTORNI VOZIČEK, v zelo dobrem stanju, prodaj. Ogled: Noršinci 8. M-4474

ŠKODO 100 L (tudi po delih) prodaj. Taljan, Puconci 22. M-4475

FORD TAUNUS 17 M, letnik 1966, ugodno prodaj. Poredoš, Murska Sobota, Mojstrska 1. M-4476

TRI KOMBIE FORD 1500 TRANZIT z dvanajstimi sedeži, v zelo dobrem stanju, FIAT 1500, RENAULT 1600, OSEBNI AVTO WARTBURG in TRAKTOR KRAMER, generalno popravljen, prodaj. Ignac Kološovski, Jamna 14, p. Videm ob Ščavnici. M-4478

KRAVO, visoko brejo, prodaj. Jože Jakič, Markovci 72, p. Šalovci. M-4479

KORUZO s 30-arske parcele prodaj. Telefon: 71 514. M-4480

PLUGE OLT, malo rabljene, in nov avtoradio prodaj. Ivan Hajdinjak, Šratovci 11, p. Radenci. M-4481

KORUZO Z NJIVE PRODAJ. Matija Lebar, Žižki 39. M-4482
KURILNO OLJE, 2200 l, in PLINSKO PEČ ISKRA UGODNO PRODAJ. Telefon: 23 619. M-4484
KAVČ IN DVA FOTELJA, dobro ohranjene, zelo ugodno prodaj. Ogled možen v popoldanskem urah. Tone Vouk, M. SOBOTA, Štefana Kovača 30 (KINO PARK). M-4487
MOTORNO KOLO ČZ, 175 PRODAJ. Cena 60.000 din. Zlatko Rebernak, Melanjski vrh 5, p. Radenci. GR-263

Cvetličarna Marija Ratnik, Tišina, obvešča cenjene stranke, da že zbirajo naročila za ARANŽMAJE IN REZANO CVETJE za 1. november. Naročila lahko oddate osebno na domu ali po telefonu v popoldanskem času: 76-553.

TELEVIZOR GORENJE, črno-beli, prodaj za 25.000 din. Naslov v upravi lista. GR-264

KROŽNO BRANO OLT 24 IN BRANE IMT 3 prodaj. Flegar, Lomanoše 34, p. Gornja Radgona. GR-265

ZASTAVO 750, letnik 1973, vozno, neregistrirano, prodaj. Informacije popoldne: Feliks Rantaša, Pančjak 17, p. Radenci. GR-267

ZASTAVO 750, letnik 1977, registrirano do aprila 1986, prodaj. Poljanec, Trate 4, Gornja Radgona. GR-268

TRAKTOR STEYR, 180 A, 35 KS, 1961, v dobrem stanju, registriran, prodaj. Naslov v upravi lista. GR-270

BELO VINO, 400 l, prodaj. Bohinec, Mele 24, p. Radenci. GR-271

FIAT 126 P, letnik 1979, prodaj. Zlatko Gašparič, Kokoriči 16, p. Križevci pri Ljutomeru. IN-576

VELIKOCVETNE MAČEHE (»ROGI«) IN VELIKE ASPARAGUSE PRODAJ. Petrijan, Puconci 89 C. M-4514

KRAVO, visoko brejo, ugodno prodaj. Markovci 72. M-MM

LAŠKI RIZLING IZ LENDAVSKIH GORIC, 350 l, prodaj. Kličite v popoldanskem času po telefonu: 75 384. M-4520

TRAKTOR STEYR, tip 288, 42 KM in novo okno (140 x 140) z roletom in zastekljen, po nakupni ceni, prodaj. Šinko, 619262 Rogašovci 32. M-4515

ŠTEDILNIK NA TRDA GORIVA, rabljen hladilnik in stajico po zelo ugodni ceni prodaj. Jože Mekš, Staneta Rozmana 9. M-4455

KAVČ IN DVA FOTELJA prodaj. Andrej Lukač, Lendavska 17 c, 4. nadstropje. Ogled po 16. uri. M-4456

TRAKTOR TORPEDO DEUTZ, 42 KM, prodaj. Koloman Lanšek, Berkovci 10. M-4458

DIANO 6, letnik 1977, registrirano do septembra 1986, prodaj. Informacije po telefonu: 22 010 — električar Gomboc. M-4459

TAKOJ VSELIJO HIŠO V PETANJCIH 76 PRODAJ. Telefon: (041) 327 938. M-4461

KRAVO, z drugim teletom devet mesecev brejo, prodaj. Moravske Toplice, Cuber 61. M-4462

PEČ ZA CENTRALNO KURJAVO EMO CENTRAL TV 15 in rabljen električni bojler, 80 l, prodaj. Naslov v upravi lista. M-4463

GROZDJE (ŠMARNICO) PRODAJ. Panovci 6, p. Križevci v Prekmurju. M-4464

KORUZO Z 20-ARSKE PARCELE PRODAJ. Dobrovnik 146. M-4465

VELIKOCVETNE CVETOČE MAČEHE (40 do 50 din kos.) prodaj. Vrtnarstvo Györfi, nasproti avtobusne postaje. M-4466

KATRCO (za 60.000 din) tudi po delih, prodaj. Ivan Hajdinjak, Trate 8, Gornja Radgona. M-4467

ZASTAVO 101, registrirano do marca 1986, zelo poceni, in domače žganje prodaj. Martin Habjanec, Stara cesta 27, p. Ljutomer. IN-572

NOVO ŽELEZNO OGRODJE ZA STOPNICE (višina prostora 2,50 m) ugodno prodaj. Telefon: 24-130 (zvečer) ali naslov v upravi lista. M-NE

KUHANO ŠIBJE, 40 kg, prodaj. Anton Varga, Lendava, Partizanska 4. Le-420

KORUZO Z NJIVE, 1 ha, prodaj. Sebeborci 18, p. Martjanci. M-4517

KRAVO, brejo sedem mesecev (kontrola A), prodaj. Ogled po 17. uri. Tešanovci 2. M-4519

MALE PUJSKE PRODAJ. Krajna 12. M-4522

BOROVE PLOHE, debele 5 in 8 cm, 2 m², prodaj. Pordašinci 20. M-4524

TRAVNIK, dve parceli po 28 arov, v k. o. Dolnja Bistrica in v k. o. Srednja Bistrica, prodaj. Gornja Bistrica 77. M-4525

MOTORNO KOLO JAWA, 175 cm, registrirano do 3. julija 1986, prodaj. Tjudan, Krog, Murska 48. M-4526

Poroke

Marjan VOROŠ, elektroinstalater, Murska Sobota, Staneta Rozmana 2 in Jelka MENIČANIN, referentka, Murska Sobota, Vrtina 6; Avgust SREŠ, plekar, Bakovci, Poljska 9 in Slavica BRATKOVIČ, trgov. pomočnica, Bakovci, Ob potoku 19; Anton SUŠEC, študent, Murska Sobota, Naselje Ljudske pravice 17 in Zdenka RANTASA, študentka, Radenci, Kapelska 43; Jožef SEKOLOVNIK, dipl. inž. Slovenj Gradec, Iršičeva 7 in Lidija SEREC, dipl. pravica, Satohovci 55; Jožef FARTEK, prodajalec, Šalamenci 79 in Betka PINTARIČ, gimnazijška maturantka, Šalamenci 86; Anton FUJS, delavec, Krog, Murska 10 in Marjana KOVAČ, delavka, Murski Črnci 28/a; Zdenko UZELAC, vojni pilot, Brežice, Kettejeva 10 in Mira BENČAK, študentka, Murska Sobota, Mladinska 43; Miran PAJEK, prirojevalec, Murska Sobota, Titova 33 in Marjan GOMBOC, šivilja, Gerlinči 61; Emil HARI, avtoklepar, Moravske Toplice, Dolga ulica 92 in Zdenka SCHMIDLECNER, bolniška strežnica, Rakičan, Tomšičeva 12; Jože POJBIC, novinar, Murska Sobota, Naselje Ljudske pravice 3 in Karmen SKALAR, kozmetičarka, Murska Sobota, Cankarjeva 71;

Prispevki za kirurgijo

Jože Vučko, Dolnja Bistrica 37 b (namesto cvetja na grob pok. Lini Žganjar) — 2.000,00 din; Milika in Franc Smodiš, Birmingham Anglija, (namesto cvetja na grob pok. Marici Sitar, Ljutomer) — 1.500,00 din; Kolektiv Emone Ljutomer (namesto cvetja na grob pok. Vinku Tomašiču, Lopatinci) — 3.000,00 din; Boris Prejac, Ljutomer, Ormoška 15 (namesto cvetja na grob pok. Mariji Družovič, Maribor) — 1.000,00 din; Rudi Horvat z družino, M. Sobota, M. Gubca 15 (namesto venca na grob pok. matere Konrada Gerleca) — 2.000,00 din; Skupne strokovne službe SIS družbene dejavnosti občine Ljutomer (namesto venca za Jožeta Pergera, Ljutomer) — 3.000,00 din; Delavci skladišča 04 »Radenska« TOZD TPO (namesto venca na grob pok. očeta Stanka Borkoviča) — 3.000,00 din; Osnovna šola »Ivan Cankar« Ljutomer (namesto venca na grob pok. očeta Ivanke Korošec) — 3.000,00 din; OOS ABC Pomurka TOZD Predelava mesa M. Sobota (namesto venca na grob pok. očetu od Alojza Šinka, Rogašovci 52) — 1.500,00 din; »Radenska« Radenci — delavci TPO skladišča 04 (namesto venca za pok. mamo Marjana Kovačiča, Šratovci) — 3.000,00 din; OOS OVIZ 1. osnovna šola M. Sobota (namesto venca za pok. očeta Tomaža Kuharja) — 3.000,00 din; Ernest Ebenšpanger M. Sobota (namesto venca na grob pok. Arpada Banfija, Vaneča) — 3.000,00 din;

VW 1200, letnik 1975, prodaj. Horvat, Ul. ob progi 55, Murska Sobota. M-4527
VETERAN PUCH, letnik 1955, in TOMOŠ 14 TL ugodno prodaj. Puževci 34. M-4528
AVTORADIO S KASETAMI PRODAJ. Puževci 34. M-4528
KORUZO Z NJIVE (50 in 40 arov) in dve polnosivni za AMI ugodno prodaj. Andrejci 61 b. M-4529
TRAKTOR IMT 555 prodaj. Krog, Plečnikova 3. M-4530
KRAVO z drugim teletom brejo in mlatilnico, širina 90, prodaj. Bodonci 37. M-4531

ZASTAVO 101, letnik 1976, registrirano do 1. marca 1986, prodaj. Franc Toplak, Renkovci 50. p. Turnišča. M-4532

TOVORNI AVTO VW, registriran, prodaj. Telefon: 22-790. M-4533

ZVOČNIKE JBL E 140 z ohišjem in ojačevalec 2 x 400 W prodaj. Bertalanč, telefon popoldne: 23-887. M-4534

TRABANT KARAVAN, na novo registriran, in peč na olje ugodno prodaj. Vratarič, Razlagova 24. M-4535

Krvodajalci

MURA: Marija Pintarič (12), Vili Gider (17), Jože Hauko (7), Jože Husar (9), Franc Bokan (15), Marjan Jakob (24), Peter Kolmanič (20), Antonija Zver (6), Hedvika Pucko (11), Marija Novak (15), Geza Miholič (6), Milan Lah (21), Boža Varga (6), Zofija Lešnjek (2), Marija Luk (8), Kristina Fličar (1), Margita Kerčmar (10), Kristina Sinkec (2), Jožefa Stopar (10), Majda Barber (2), Cvetka Horvat (2), Anica Puher (1), Milena Filo (1), Marija Meničanin (2), Regina Miholič (4), Helena Kous (3), Zdenka Žužek (4), Bernarda Topolnik (4), Emil Granfol (8), Jože Obal (7), Janez Horvat (7), Feliks Muhič (52), Jože Matjašec (1), Boris Černelc (4), Mira Bunderla (9), Angela Antolin (10), Zlata Hartman (2), Valerija Barber (2), Darja Andrejč (3), Danica Buzeti (1), Suzana Grlec (1), Sidonija Titan (1), Franc Voroš (1), Biserka Milenkovič (1), Anica Mihalič (1), Nevenka Horvat (1), Karolina Dravec (22).

VOJAKA POŠTA: Branko Kresič (1), Djuro Jandrič (1), Branko Mravinar (1), Vojislav Mijailović (1), Sladjan Drobniak (1), Branko Furjan (1), Mustafa Memić (1), Dušan Poberaj (1), Zvonimir Matijević (1), Zoran Nikolič (1), Mile Matič (1), Bojan Mijič (1), Rifet Ružnić (1), Šemsudin Okanović (4), Vlade Miličević (2), Vladimir Višnjik (1), Damir Kucelj (3), Zoran Todorović (1), Zoran Nikolič (2).

BRIGADIRJI: Peter Lazič (1), Jovica Jovanović (1), Žarko Drakulič (1), Neda Jevtič (1), Vesna Urošević (1), Stanko Prašiček (4), Sedan Pejčić (1), Salih Rizović (8), Agim Krizujek (7), Andreja Jerman (2), Katarina Žagar (1), Marjana Čanželj (1), Silva Eöry (2), Irena Eöry (2).

ABC POMURKA: Karel Sinic (22), Jože Forjan (2), Franc Bukovec (7), Marija Mesarič (12), Zdenka Kuplen (3), Matija Smodiš (3), Antonija Svetec (3), Anton Smodiš (18), Štefan Hartman (11), Evgen Zelodec (27).

AVTORADGONA: Franc Pavlinjek (4), Ivan Pelc (8), Stanko Močnik (8), Dušan Dvanajšek (5), Milan Kuzmič (8), Albin Mihorič (5), Geza Grah (3).

RADENSKA RADENCI: Frančiška Kolmanič (4), Slavica Horvat (3), Marjan Čuk (20), Silvester Čmager (18).

KRVODAJALCI OD DRUGOD: Bojan Horvat, Milan Fujs, POTROŠNIK — Franc Rajnar (12), BELTINCI — Igor Rous (5), OBČINA — Vladimir Abakumov (31), Silva Pok (4), POTROŠNIK — Koloman Horvat (15), POMURJE — Alojz Recek (10), Ignac Raščan (17), Mladen Cajnko (5), Andrej Gaber (6), BEZNOVCI — Ernest Šiflar (12), ŠALAMENCI — Ana Lukinovič (6), Helena Boldžar (1), MELE — Alojzija Blatnik (22), DIANA — Koloman Serec (13), POMURSKI TISK — Majda Sinzig (7), Marjan Fašalek (7), ŽELEZNIŠKA POSTAJA — Dušan Jureš (9), PETROL — Milan Kuhar (11), SPLOŠNA BOLNIŠNICA — Jožica Balažič (3), CERTUS — Stanko Čurman (4), Karel Dolgov (26), AGROSERVIS — Ladislav Pok (7), Emil Červak (5), JEKLOTEHNA — Janez Kuplen (7), Štefan Smodiš (23), TMP — Franc Fartek (76), PUCONCI — Jože Ošljaj (75), HRASTJE — MOTA — Marija Čuk (48), FOKOVCI — Lanšek Eva (9), Lanšek Ludvik (6), BLISK — Janez Hegeduš (14), Branko Topolovec (6), Marjan Repič (8).

PANONIJA — Jože Šnurer (5), Janez Karoli (25), Stanislav Vljaj (25), Geza Kianec (6).

rašica tovarna pletenin ljubljana n. sol. o.
TOZD otroške pletenine Beltinka Beltinci

telefon: 345-361
telex: 31-456 YU RAŠICA
telegram: RAŠICA LJUBLJANA
železniška postaja: VIZMARJE (rejon 53)
žiro račun: 50104-601-26523

Rašica, tovarna pletenin Ljubljana
TOZD otroške pletenine Beltinka Beltinci
Štefana Kovača 3
Komisija za delovna razmerja tozda

OGLAŠA

1. PLETENJE NA KROŽNIH STROJIH

— 3 delavke
Pogoji: KV tekstilne stroke, pletilska smer poskusno delo 45 dni

2. LIKANJE POLIZDELKOV

— 6 delavk
Pogoji: uspešno končana osnovna šola 1-mesečno poskusno delo

3. PREVIJANJE PREJE

— 1 delavka
Pogoji: uspešno končana osnovna šola 1-mesečno poskusno delo

4. OPRAVLJANJE KONFEKCIJSKIH FAZ

— 7 delavk
Pogoji: KV tekstilne stroke, konfekcijske smeri poskusno delo 45 dni

5. PISANJE DELOVNIH NALOGOV

— 1 delavka
Pogoji: KV administrativne stroke poskusno delo 45 dni

6. ČIŠČENJE PROSTOROV

— 1 delavka
Pogoji: uspešno končana osnovna šola 1-mesečno poskusno delo

Pisne prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati naslovijo v 8 dneh od dneva objave na splošno kadrovsko službo tozda Beltinka, Štefana Kovača 3.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem sprejemanju prijav.

Prodaj

OTROŠKO KOLO PRODAJ
Kovačič, Murska Sobota, Alja
Kardoša 4. M-4500
TELEVIZOR, črno-beli, manjši
sesalnik za prah ter moški in ženski
balonski plašč prodaj. Vrtna
4, stanovanje 1. Ogled v soboto.
M-4501
MALE PUSKE PRODAJ.
Krog, Plečnikova 45. M-4503
TRAKTORSKI PLUG OLT.
10-colni, malo rabljen, prodaj.
Recek, Vidonci 40 a. M-4504
OSEMREBRNE PLOŠČE, rde-
če, 180 kosov, prodaj. Skakovci
55. M-4505
PRALNI STROJ GORENJE in
50 kosov letev, 4 m, stroj za mle-
tje repe ter sode 800, 500 in 300 l
prodaj. Štivan, Bodonci 148.
M-4506
DIANO, v zelo dobrem stanju,
prodaj. Anton Baša, Melinci 13.
M-4507
MOŠKO DIRKALNO KOLO
IN KOLO PONY prodaj. Mi-
klošičeva 33, telefon popoldne:
26-469. M-4508
PLUGE, 12-colne, nove, in RAU
KOMBI, širina 180 cm, prodaj.
Peskovci 39. M-4509
ZAMRZOVALNO SKRINJO,
220 l, hladilnik, 60 l, in moped
avtomatik prodaj. Krog, Ob Lo-
žiču 18. M-4510
GROZDJE Z BRAJD prodaj.
Murska Sobota, Šercerjevo nase-
lje 17, telefon: 23-014. M-4511
KAVČ IN MIZICO PRODAJ.
Telefon zvečer: 22-189.
BUKOVA DRVA PRODAJ.
Kocen, Rinčetova graba 1 — pri
državnem posestvu, 69240 Ljuto-
mer. 1N-578
ZASTAVO 101, letnik 1975, regi-
strirano, ugodno prodaj. Kepe,
Petiševci, Tiha ulica 1. 1.E-423
ZASTAVO 750, letnik 1977,
ugodno prodaj. Štefan Marko-
ja, Kot 45. 1.E-421
STROPNA POLNILA (270 ko-
sov) in 300 kg betonskega železa,
10 mm, ugodno prodaj. Križev-
ci 22 pri Ljutomeru. 1N-575
TRAKTOR DEUTZ 40 ali FER-
GUSON 39 s koso prodaj.
Zgornje Krapje 11, p. Veržej.
1N-581
ŠKODO COUPE, letnik 1978,
prodaj. Cena 100.000. din. Cyril
Stajnik, Vogričevci 14, p. Ljuto-
mer. 1N-579
TELEVIZOR, črno-beli, skoraj
nov, prodaj. Srša, Banovci 1, p.
Veržej. 1N-577

Kupim

NEMŠKEGA OVČARJA Z RO-
DOVNIKOM ALI BREZ, stare-
ga 5—6 mesecev, kupim. Žumer,
Murska Sobota, Naselje J. Ke-
renčiča 1. M-4457
TROŠILEC ZA HLEVSKI
GNOJ KUPIM. Moris Gorza,
Selo 112. M-4469
CILINDER, lahko nov, malo ra-
bljen, brez bata, in glavno gred z
ojnico za motorno žago, stari tip,
»kontraštilarce«, kupim. Janko
Fric, Sp. Kamenščak 28 a, p. Lju-
tomer. 1N-573

POPRAVEK!

Pri zahvali za pok. CECI-
LIJO GERLEC iz Beznovec
je prišlo do napake in
se pravilno glasi:

CECILIA GERLEC

roj. Krpič
iz Beznovec

Zaposlitve

ČISTILKO ZA 4 URE DNE-
VNO ZAPOSIM. Plača po do-
govoru. Naslov v upravi lista.
M-4489
NK DELAVCA ZA DELO V
GRADBENI STROKI SPREJ-
MEMO. Oglasite se med 9. in 10.
uro: Mladinska 36, Murska So-
bota.
M-4494

Sobe

SOBO IN KUHINJO V MUR-
SKI SOBOTI ISČE MLADA
DRUŽINA. Telefon: 78-000, od
8. do 15. ure. M-4443
ENOSOBNO STANOVANJE V
MURSKI SOBOTI vzamem v
najem. Telefon: 21-958. M-4460
STANOVANJE ALI HIŠO V
MURSKI SOBOTI NUJNO
VZAME V NAJEM TRIČLAN-
SKA DRUŽINA. Ponudbe ob
večerih po telefonu: 22-156. M-
4521

Razno

VSE, KI IMAJO TEŽAVE ZA-
RADI KURJIH OČI, OTIŠ-
ČANCEV, GLIVICNIH OBO-
LENJ, POROŽENELE KOŽE
NA PETAH ALI JIH PRI HOJI
OVIRAJO VRAŠČENI NOHTI,
OBVEŠČAM, DA SE LAHKO
OGLASIJO V PEDIKERSKEM
SALONU V GREGORČIČEVI
5 — nasproti bencinske črpalke,
ob cesti proti Rakičanu. M-4512

PREKLIC!

Preključim vse neresnične bese-
de, ki sem jih izrekla o Ludviku
Štefanu in Eriki Novak iz Mart-
janec 22 ter se jima zahvaljujem,
da sta odstopila od tožbe. Gizela
Horvat, Martjanci 16 a. M-4498
PREKLIC!

Preključim veljavnost spričeva-
la za 8. razred OŠ Stročja vas, iz-
dano leta 1983. Srečko Majerič,
Pristava 23 a, p. Ljutomer. M-
4473
PREKLIC!

Preključim veljavnost spričeva-
la za II., III. in IV. letnik Gimna-
zije Juša Kramerja M. Sobota.
Helena Lorincz, Dolnji Lakoš 87
c, p. Lendava. M-4477
PREKLIC!

Preključim veljavnost zaključ-
nega spričevala SCTPU KRO-
JASKA smer, za šolsko leto
1980/1981. Estera Časar, Žena-
vlje 61, p. Petrovci. M-4485
OBVESTILO!

Obveščam javnost, da moj sin
Ludvik Čahuk iz Križevca 181 v
Prekmurju nima pravice proda-
jati nobenih premičnin ali nepre-
mičnin od mojega posestva. Ma-
rija Čahuk, Križevci 181 v Prek-
murju. M-4492
DOM UČENCEV ŠTEFAN
KOVAČ SPREJEMA NAROČI-
LA ZA KOSILA — ABONEN-
TE. PODROBNEJŠE INFOR-
MACIJE DOBITE PO TELE-
FONU 22-168 ALI OSEBNO.
M-MM
26-LETNI FANT Z MANJŠO
KMETUO ŽELI SPOZNATI
DEKLE ZARADI ŽENITVE.
PONUDBE NA UPRAVO LI-
STA POD »OTROK NI OVI-
RA«. M-MM

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je zapustil dragi mož, oče in dedek

ALOJZ KORPIČ

iz Bakovec

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, prijate-
ljem, sodelavcem in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence,
šopke, nam pa izrekli sožalje.
Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred, predstavnici KS za poslovilne besede in
pevcem za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: žena in otroci

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem.
Šopek rož mi prinesite
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je po dolgi in težki bolezni za
vedno zapustila naša draga žena, mama, tašča in stara
mama

MARIJA ČEH

roj. Fortun
iz Turnišča

Iskreno se zahvaljujemo botrini, vsem sorodnikom in sosedom, prijateljem in znan-
cem, ki so sočustvovali z nami, nam pomagali, darovali vence in cvetje, nam izrekli so-
žalje ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.
Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem in pevkam za odpete žalostinke
in govornici Mariji Gjerkeš za ganljive besede ob slovesu.

Žalujoči: mož Ivan, hčerki Marija in Ana ter sin Jožef z družinami

*Minilo žalostno je leto dni,
ko zapustil dom in drage si.
Na tvojem grobu roža le cveti,
ki grenka solza naša jo rosi.*

V SPOMIN

12. oktobra bo minilo žalostno
leto, odkar nas je zapustil dra-
gi mož, oče, stari oče in brat

FRANC ŽIBRIK

iz Sebečevca

Utišnil je tvoj glas, obstalo je tvoje dobro srce. Naš
dom, ki si ga imel tako rad, je ostal prazen. Ostali so
nam le sledovi tvojih pridnih rok.

Žalujoči: VSI TVOJI

*Oh, ti nesrečna cesta, kaj si storila,
da brez slovesa najdražje si nam
vzela.
A zdaj na grobkcu rožice ti cvetijo
in svečke ti že deset let noč in dan
gorijo.*

V SPOMIN

20. septembra je minilo deset mra-
čnih in s solzami oblitih let, odkar
je kruta usoda na cesti pretrgala
nit življenja našemu, komaj sedem
in pol let staremu sinku, bratcu in
vnuku

DAVORJU HORVATU- DŽONIJU

iz Pečarovec

Zakrila je zemljica tvoj, vedno nasmejan obrazek, ni pa pokri-
la bolečin, spominov in solza, vse dokler živijo vsi tvoji, ki smo
te imeli tako srčno radi.

Hvala vsem, ki so te ohranili v lepem spomenu, ti prinašajo
cvetje in prižigajo svečke na tvojem preranem grobu.

VSI TVOJI NEUTOLAŽLJIVI

*Že eno leto odeja hladna te pokriva,
v gomili tihi mirno spiš
srce ljubeče več ne bije
nikoli več se ne zbudiš*

V SPOMIN

4. oktobra je minilo žalostno leto, odkar nas je v 27. letu starosti, tragično,
brez slovesa, v hudi prometni nesreči v Mačkovcih, za vedno zapustil naš dra-
gi sin in brat

VLADO BOHAR

iz Stanjevec

Še vedno je težko doumeti kruto resnico, da nisi več med nami. Dom, ki si ga
imel tako rad, v katerem smo bili srečni, je ostal žalosten. Tvoja tragična smrt
je pustila v naših srcih globoko rano, ki je ne bomo nikoli preboleli.

Prisrčna hvala vsem, ki se ga spominjate, krasite s cvetjem njegov prerani grob
in na njem prižigate sveče.

Neutolažljivi: mama, oče in brat z družino

*Končano tvoje je trpljenje,
veroval v lepše si življenje.
Bridka bolečina ostala je pri nas,
oh, kdaj zacelil jo bo čas.*

ZAHVALA

22. septembra nas je v 79. letu starosti nepričakovano
zapustil naš dragi mož, oče in dedek

MIRKO SUKIČ

iz Lemerja 58

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom in prijateljem, ki so nam
v težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter dragega pokoj-
nika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniko-
ma za poslovilne besede ob odprtem grobu in kolektivu Separacije iz Puconec.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: žena Verona, sin Franc z ženo Ireno in vnukinja Simona

V besedi in sliki

IZ RADENSKINE TOVARNE POLNILNE OPREME NA »PRO-MOCIJO« V ZDA

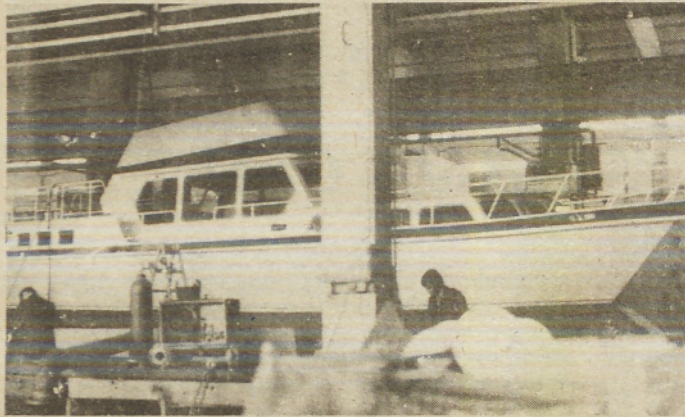
Motorna jahta stil 1200 M

Predstavitve prvenca na svetovno uveljavljeno prireditvi International Boat Show v Miamiju na Floridi — Bodo ekskluzivna plovila za najsodobnejšo navigacijsko in drugo opremo ter visokim udobjem zanimiva za meriške petičneže?

Te dni se je preko Avstrije in Zvezne republike Nemčije odpravila z Baltika na pot čez veliko lužo »promocijska« jahta Stil 1200 M, najnovejši izdelek iz programa plovil Tovarne polnilne opreme Radenske. Na svetovno uveljavljenem sejmu s 35-letno tradicijo v Miamiju na Floridi se bo jahta predstavila ameriškim kupcem.

Potem ko je Yugo na ameriškem trgu požel nedeljene simpatije v Radenski pričakuje, da bodo uspehi tudi sami s svojimi plovili (po leg omenjene motorne jahte računajo na uspeh še pri jadrnici Stil 34 S) pritegniti ameriško tržišče. Še posebno zato, ker gre za zelo dobra plovila, ki jih poleg oblike odlikujejo predvsem veliko udobje in najsodobnejša navigacijska in druga oprema. Ob uspehu prve predstavitve imajo v Tovarni polnilne opreme v proizvodnji plovil in dopolnitvi dejavnosti ter vse bolj uveljavljajoče se kovinskoobdelovalne tovarne zagotovljeno prodajo celotne tovrstne proizvodnje v naslednjem letu za ameriško tržišče.

V. Paveo

»Premierna jahta« je bila končana v mesecu dni, opremo pa je maloštevilna ekipa v TPO zadnji teden montirala tako rekoč noč in dan.

Diplome in priznanja

Komisija lendavskega turističnega društva, ki je čez leto ocenjevala ocvetlečenost oken, balkonov in okolja na zasebnih in družbenih stanovanjih oziroma upravnih in drugih prostorih, je te dni objavila rezultate.

Diplome in keramični krožnik z lipovim listom so prejeli: Anica Sobočan, Ribarjevo naselje; Terzija Budin, Mohorjeva ulica; Dragica Štefanec, Partizanska ulica.

Priznanja pa so dobili: Alojz Bakan, Mohorjeva ulica; Vili Sekereš, Tomiščeva ulica; Breda Novak, Partizanska ulica; Irena Topličar, Kidričeva ulica; Ladislav Josovič, Nazorjeva ulica; Marija Feher, Tomiščeva ulica; Ivan Bakan, Kranjčeva ulica; Nada Šimonka, Kolodvorska ulica; Osnovna šola Drago Lugarič, vsi iz Lendave.

S. SOBOČAN

Predsednica ocenjevalne komisije Erika Alt nam je posredovala med drugim tudi tole ugotovitev: mestece pod goricami je vsako leto lepše urejeno, kar pa ne pomeni, da ni pomanjkljivosti: nekatera pročelja hiš kličejo po obnovi, okrog nekaterih blokov bo treba temeljito pomesti in na okna postaviti cvetje. Čez leto je bilo na primer le na dveh blokih v Kidričevi ulici dovolj cvetlic, na drugih pa premalo ali pa sploh nič. Tudi na upravnih in drugih zgradbah je premalo cvetja ali pa ni urejena okolica. Prihodnje leto bodo prav temu posvetili večjo skrb, kar pa seveda ne pomeni, da tisti, ki premalo dajo za lepši videz svojih stanovanj, dvorišč in okolice, ne bi pomanjkljivosti odpravili že zdaj.

SPREMEMBE V USPOSABLJANJU MLADINCEV PROSTOVOLJCEV TO

PREDVSEM ŽENSKE

Organizatorji usposabljanja mladincev prostovoljcev teritorialne obrambe so naredili analizo letošnjega usposabljanja v Vidoncih. Čeprav traja v nekaterih občinah usposabljanje tudi po dva tedna in več, si v murskosobotski občini ne bodo mogli privoščiti niti enotedenskega. Zaradi pomanjkanja denarja bodo v prihodnje mladinci taborili v Vidoncih le 5 dni in ne več en teden, kakor doslej. Kljub temu pa bodo prostovoljci enako usposobljeni kot doslej, za kar si bodo prizadevali na Občinskem štabu TO. Prav tako usposabljanje ne bo več vsako leto, temveč vsako drugo leto. Udeležili naj bi se ga dve tretjini žensk, saj te nimajo možnosti vojaškega usposabljanja. Fante, ki bi se udeleževali usposabljanja, pa bi nato kadrovali v zahtevnejše rodove JLA.

Še prej bo potrebno nameniti več pozornosti pravilni propagandi ter preko nje seznanjati mlade z vlogo usposabljanja. Tudi vključevanje slušno prizadetih, ki so letos prvič sodelovali na takem usposabljanju, se je izkazalo kot pravilno in uspešno, saj ti mladi nimajo drugih možnosti, da bi se seznanili z osnovami vojaških veščin.

Tako seznanjanje in pridobivanje mladih za teritorialno obrambo mora biti stalno, pri tem, pa imajo pomembno naloge tudi sredstva javnega obveščanja.

B. Peček

TURIZEM

Pestrejša ponudba — več gostov

Turistična ponudba Pomurja dobiva vse večje mednarodne razsežnosti, kar je posledica prilaganja mednarodnemu turističnemu povpraševanju ter boljše organiziranosti. To dokazuje, čeprav ne v taki meri, kakor bi hoteli, tudi vsakoletna rast števila gostov.

Gost, tako domači kakor tuji, postaja vse zahtevnejši. Najprej se hoče podrobno seznaniti, kakšne ugodnosti bo imel, kakšne so cene, kakovost hrane, možnost izletov in rekreacije. Zato je že takoj na začetku odločitve, če bo na dopustu v nekem kraju ali ne, odvisna od pravilne predstavitve in

možnosti izbire tako glede kakovosti kakor cene. Goste pritegnejo tudi nove stvari, kaj takega, česar v drugih krajih ni (na primer nov način zdravljenja).

Na večji priliv gostov vplivata tudi urejenost okolice in opremljenost gostinskih obratov. Pri tem pa se pozablja, da gost ne gleda le hotela ali restavracije, vidi tudi (na žalost) kraj, mesto, smeti po ulicah in okrog košev, zamejene hiše, polomljene ograje — torej je omemben tudi videz celotne pokrajine.

Še vedno pa je najpomembnejši gostinski delavec, človek sam, ali

obvlada tuji jezik, se nasmehne gostu, mu pomaga. Tuji gostje se ne morejo navaditi na birokratske postopke v menjalnicah in bankah, na čakanje, vrste, neprijaznost uslužbenec in neprilagojenost delovnega časa. Prav vse, ki imajo stike s turisti (gostinski delavci, cariniki, vozniki, uslužbenci na poštah in bankah), bi bilo potrebno temeljito poučiti o osnovah medčloveških odnosov in njihovem pomenu, ali z drugimi besedami: turist ni zaradi njih, ampak so oni zaradi turistov!

B. Peček

PUCONCI

Želijo sodobno cesto

Občani Puconec podpirajo prizadevanja za sprejem novega občinskega samopriskupka za naslednje srednjeročno obdobje za potrebe šolstva in posodobitev cest v občini. To so poudarili na zboru občanov, ki pa žal ni bil najbolj obiskan. Imeli so tudi nekaj pripomb na predviden program modernizacije cest. Zelo si namreč želijo, da bi v naslednjem srednjeročnem obdobju asfaltirali celoten odsek ceste Murska Sobota — Puconci in ne le Murska Sobota — Markišavci, kot je predvideno v osnutku predloga referendumskega programa. Gre za podaljšanje asfalta za 1,5 kilometra, kar pa je izredno velikega pomena ne samo za Puconce, temveč tudi za druge kraje tega dela Goriškega. Za posodobitev te ceste so občani Puconec pripravljeni sprejeti dodatni samopriskup. Na zboru občanov so se dogovorili, da bodo pripravili pogovor s predstavniki soboške občine in skušali poiskati rešitev. Pripombe so imeli tudi na višino predvidenega prispevka za delavce, ki so na začasnem delu v tujini, in menili, da bi ta moral biti vsaj tako visok, kot je delež zaposlenih doma. V razpravi o osnutku dogovora o temeljnih družbenega plana občine Murska Sobota in priprave na volitve pa so poudarili, da bi v prihodnje morali nameniti večjo skrb kadrovanju v občini.

F. Maučec

Dražje ptt storitve

V skladu z odlokom o najvišjih cenah oziroma najvišjih ravni cen za določene storitve v notranjem ptt prometu, ki ga je izdal zvezni izvršni svet, so od 1. oktobra dražje ptt storitve. Tako je treba za navadno pismo odšteti 10 dinarjev (prej 6 dinarjev), za dopisnico 8 dinarjev, beseda v telegramu stane poslej 3 dinarje, krajevni pogovor iz javne telefonske govornice pa 5 dinarjev. Poleg tega so cene paketov višje za 70 odstotkov, vrednostnih pisem za 50 odstotkov ter drugih poštnih in telegrafskih storitev za 30 odstotkov.

— še

DINAR PADA NA MEJI

Za potovanje jugoslovanskih državljanov v Ljudsko republiko Madžarsko še vedno velja obvezna menjava dinarjev (lahko tudi druge denarne valute) v forint, in to v menjalnici mejnega prehoda na madžarski strani. Znesek, ki ga je treba zamenjati za osebo, je že kar precej visok — 5 tisoč dinarjev, če potujete s potnim listom, za potovanje z maloobmejno prepustnico pa mora vsakdo menjati 2.500 dinarjev. V prvem primeru dobite 760, v drugem pa 380 forintov, kar pomeni, da je treba za en forint odšteti več kot 6 in pol dinarja. V Ljubljanski banki v Murski Soboti pa en forint zamenjajo za 3,80 dinarja.

In kaj lahko prinesete z Madžarske? V glavnem veljajo enaki predpisi kot že vrsto let. Madžarski obmejni organi ne dovoljujejo iznesti otroških čevljev, konfekcije, živil (večje količine) in še marsičesa drugega, sploh pa ne predmetov, ki stanejo več kot tisoč forintov. Omejitve glede uvoza pa so seveda tudi na naši strani, in sicer enake kot za vse druge sosednje države, razen z maloobmejnimi prepustnicami. V tem primeru lahko z Madžarske prinesete do 2 kilograma prehranskih izdelkov, 5 litrov vina, 0,7 litra žganih pijač in spominkov v vrednosti do 300 dinarjev ali 200 forintov.

J.G.

Termalna kopališča še polna

Nekateri trdijo, da je jesenski čas najprimernejši za kopanje v termalnem kopališču. Toda tako smo pač navajeni, saj mislimo, da je le poletni čas primeren za kopanje v bazenih. To ne drži za kopališča s toplo vodo, še posebno, če se dvigne dnevna temperatura do 28 in celo 30 stopinj Celzija, kakor je bilo to minuli konec tedna ter na prvi jesenski dan, 23. septembra.

V Banovcih je še vedno po 20 prikolic v turističnem in navadnem kopališču, zasedenih pa je tudi pet hišic s tujimi gosti. Poleg rednih gostov je bilo v termalnem kopališču Banovci v zadnjih poletnih dneh okrog 200 kopalcev. To so bili v glavnem starejši ljudje, zaposleni so prišli

le popoldne, ni pa bilo otrok. Zanimivo je to, da so skoraj vsi kopalci raje v turističnem delu, vzrok je najverjetneje v tem, da je lepše urejen, pa tudi v tem, da so se ljudje že »navadili« na turizem v kopališču.

Tudi v Moravskih Toplicah je še okrog 750 rednih gostov, od teh je 500 tujih. Za razliko od Banovca, kjer imajo napolnjen le bazen s toplo vodo, imajo tu toplo in mrzlo vodo (so nam sporočili, so se kopalci na prvi jesenski dan kopali še v obeh). Povprečno je bilo v zadnjih dneh okrog 800 kopalcev na dan, tako da jih je bilo skupaj z gosti čez 1500.

B. P.

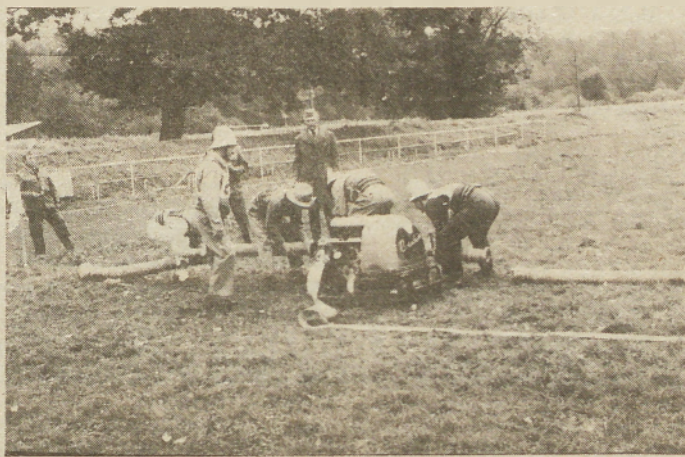
Vprašanje sklepčnosti

Skupščina otroškega varstva v Murski Soboti je bila prva sklepčna iz serije treh jesenskih ne sklepčnih: zdravstvene, na kateri so si sklepčnost zagotovili z izjavami posameznih delegatov, kulturne, na kateri je bilo premalo več kot polovico uporabnikov, in

občinske raziskovalne skupnosti. Ob oddaji rokopa (v torek) tako lahko zapišemo le, da so — čeprav brez razprave — svoje poslanstvo opravili le delegati otroškega varstva, ki so potrdili osnutek samoupravnega sporazuma o temeljnih načrtih občine in otroškega varstva v njem do leta 1990. Med naložbami večjih ni predvidenih, omebne vredni pa so štirje oddelki vzgojno varstvene organizacije Murska Sobota v okviru blokove gradnje na Lendavski cesti in težnja, da naj bi bili v predšolsko vzgojo in varstvo vključeni vsi malčki. Tako naj bi predšolski program štel 420 ur, v organiziranem varstvu v celoti pa naj bi bilo 2070 otrok.

Prav tako je bil na skupščini podan tudi predlog na leto dni podaljšane porodniške in dodatni trije meseci za vsakega živorojenega otroka ter variantni predlog paketa za novorojenčka. S tem so bili delegati le seznanjeni, z glasovanjem pa se bodo opredeljevali po zaključku javne razprave — to je na naslednji skupščini otroškega varstva.

B. Bavčar

LJUTOMER

Gasilsko tekmovanje

Občinska gasilska zveza Ljutomer je pripravila občinsko tekmovanje gasilskih društev. Udeležilo se ga je 20 ekip: 2 ekipe industrijskih gasilskih društev, 8 mladinskih in pionirskih ekip ter 10 članskih.

Pri pionirjih A je zmagala ekipa GD Razkrižje, pri pionirjih B pa ekipa GD Podgradje. Pri pionirskih B ekipa GD Mekotnjak-Stara cesta, od dveh industrijskih gasilskih društev je bilo boljše gasilsko društvo Tehnostroj. Med člani so zmagali gasilci Ljutomera, med članicami pa gasilke GD Mekotnjak-Stara cesta.

D.L.

Aktivnost mladih

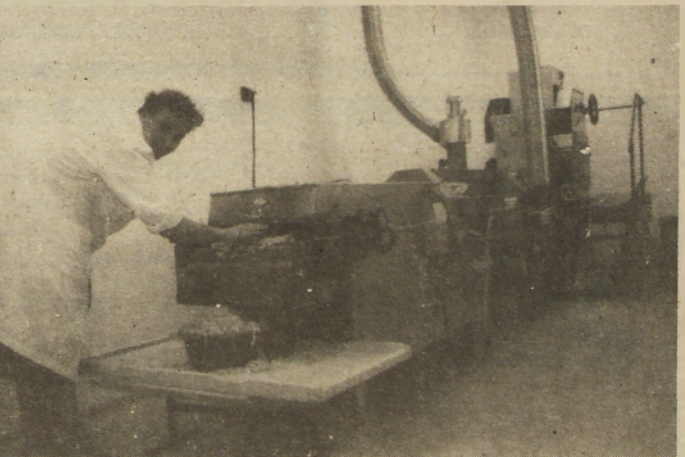
Skupina mladih Romov iz naselja PUŠČA pri Murski Soboti je minuli teden pripravila dan obrambnih aktivnosti. Zbralo se je osem 4-članskih ekip, ki so se podale na pohod ter med potjo reševale različne naloge: metanje šolske ročne obrambne bombe v cilj, streljanje z zračno puško, določanje strani neba s pomočjo ure, poznavanje topografskih znakov ter uporaba zaščitne maske. Prvo mesto je zasedla ekipa C, ki so jo sestavljali Janez Horvat, Tušo Horvat, Jože Horvat in Ivo Novak. Zbrali so 547 točk pred drugouvrščeno ekipo s 529 točkami (Vlado Milošević, Juri Horvat, Štefan Horvat, Slavica Cener) ter tretjevrščeno ekipo s 465 točkami (Drago Šarkezi, Boro Horvat, Slavica Kontrec, Funi Horvat). Obrambne aktivnosti mladih Romov so ena izmed prednostnih nalog iz njihovega programa, že v kratkem pa se bodo dogovorili o ustanovitvi lastnega odreda tabornikov.

Filip MATKO

PET PRIZNANJ

Predstavniki Ljubljanskega armadnega območja so v imenu poveljnika Svetozarja Višnjica izročili priznanja petim organizacijam, ki so se posebej dobro vključile v izvedbo osrednje prireditve ob letošnjem dnevu granicarjev in poimenovanju karavle v Prosenjakovcih po narodnem heroju Mihi Marinku. Dobili so jih skupščina občine Murska Sobota, Zveza kulturnih organizacij občine Murska Sobota, Pletilstvo Prosenjakovci, krajevna skupnost Prosenjakovci in uredništvo Radija Murska Sobota. V krajšem pogovoru ob podelitvi so ocenili, da je na tem območju sodelovanje med obmejnimi enotami in prebivalstvom vzorno.

Zasebni obrat za izdelavo testenin

V Gradišču pri Murski Soboti sta Majda in Vlado Vinkovič odprla sodoben obrat za izdelavo različnih domačih jajčnih testenin. Strojno linijo z zmogljivostjo več ton testenin dnevno je Vlado, ki je dlje časa delal v Iraku, uvozil iz Italije.

V sodoben obrat, ki spominja na tovarno v malem, je opremo in električno napeljavo zmontiral Vlado sam, je namreč elektricar. Z lastnim delom je veliko prihranil, sicer bi ga vse stalo krepko čez 20 milijonov dinarjev.

V obratu dela žena Majda, ki je po poklicu trgovka, Vlado pa je opravil potrebne izpite, tako

da si je pridobil tudi pekarsko kvalifikacijo.

Testenine prodajata v trgovinah družbenega sektorja. Sedaj, na začetku, delata sama. Razmišljata pa, da bi proizvodnjo, če bi bilo veliko povpraševanje po njih, izdelki, povečala, za kar bi morala zaposliti še nekaj delavcev. Veliko povpraševanje po rumenih testeninah iz prekmurske pšenice in domačih jajc pa dokazuje, da je Vlado denar, zaslužen na začasnem delu v Iraku, dobro naložil. V Sloveniji testenine izdelujejo še dva ali trije zasebniki, vendar ne iz domačih jajc.

Boris Hegeduš